

ÖRÖMHÍR

A DEBRECEN-NYÍREGYHÁZI EGYHÁZMEGYE LAPJA

EMLÉKÉV ISTEN DICSŐSÉGÉRE
1715–2015

Ismerjük meg a barokk székesegyházunkat!

A barokk szakrális művészetben nem nehéz felismerni a Tridenti Zsinat (1545–1563) szemléletét, amely a nyugati egyházszakadás sebeit kívánta orvosolni, és a katolikus vallási tevékenységek ünnepélyességére, szépségére, mindenekelőtt az Oltáriszentségre irányította a figyelmet.

Már önmagában az a körülmény is, hogy – a Tiszától kelet felé haladva – egyre ritkábban találkozunk barokk műemlékekkel, figyelemre méltóvá teszi a debreceni székesegyház épületét. Ez a templom a kései barokk építészet becses emléke. Sok más magyarországi barokk vagy barokkosított templommal összehasonlítva a Szent Anna egyszerűbb tagolású, visszafogottabb, mintha csak alkalmazkodni kívánna a puritán protestáns környezethez.

A reformáció debreceni egyeduralma után a népes városban sokáig az egyetlen katolikus templom volt a Szent Anna. Építése gróf Csáky Imre püspök nevéhez fűződik. Az országgyűlés felsőházában 1715-ben elérte, hogy Debrecen szabad királyi városi jogállását csak a katolikusok iránti vallási türelem kinyilvánítása után iktassák törvénybe. Még ebben az évben, éppen 300 esztendeje Csáky Imre katolikus plébániát alapított Debrecenben.

A templom megtervezésével J. B. Carlone, olasz származású építész bízta meg a püspök, aki az egri egyházmegyében több templomot építtet. Szent Anna tiszteletére emelt szentély már a középkorban is állhatott a környéken. Emlékét az utca neve tartotta fenn. Ezért lett az új templom védőszentje is a piaristák által is kedvelt Szent Anna.

Csáky Imre bíboros kitüntető figyelemmel követte és nagylelkű anyagi támogatásával segítette az impozáns templom-tervének megvalósulását. 1724-re az oldalkápolnákon és a templomhajón kívül már a homlokzat is készen állt, tornyok nélkül. Ekkor gróf Csáky Imre személyesen helyezte el a szentély alapkövét. Három évvel később, 1727-ben egy tűzvész megrongálta az épülő temp-

lomot, de a bíboros 1732 tavaszán már mindent rendben talált. Valószínűleg ekkor szentelte fel az első főoltárt is. Erre az utolsó látogatására készült el a bejárat fölötti címer és felirat.

Csáky Imre úgy végrendelkezett, hogy a debreceni Szent Anna-templom legyen a temetkezési helye. Ez csak a kripták kialakítása és rendbetétele után, halálának első évfordulóján, 1733. augusztus 28-án valósulhatott meg. A templom berendezése és díszítése időigényes folyamat volt, ezért csak 1746. június 5-én szentelte fel Csáky

Miklós váradi püspök, a bíboros testvére, aki maga is részt vállalt a debreceniek gondjaiból. A templomépítés öntudatra ébresztette a város gyarapodó katolikus lakosságát. A konzekrálás napján 133-an bérmálkoztak.

Carlone torony nélküli zárdatemplomot tervezett, elegáns olasz-barokk stílusú homlokzati kiképzéssel, amit szobrok díszítettek. Az eredeti architektúra lehetővé tette a tornyok későbbi megépítését. A ma álló, közel 45 méteres tornyokat – Kricsfalusy Ferenc prépost megbízása alapján – Povolny

kép témája a piarista nevelés eszményét is szemlélteti. A nagyméretű olajfestmény kb. 100 évvel korábbi, mint maga a főoltár. A híres bécsi Karl Heinrich Rahl festette 1834-ben Kricsfalusy Ferenc megrendelésére. (K. H. Rahl Munkácsyra is hatással volt.)

Az oltárképet két oldalról tömör korintoszi oszlopcsoport fogja közre. Az oszlopok tövével négy egyházatya nagyméretű szobra található. A nyugati egyházatyák közül Szent Jeromos hiányzik, helyette Nagy Szent Leó pápa szobrát találjuk az oltáron. Bal oldalon Szent Ágostont és Nagy Szent Gergelyt, a képtől jobbra pedig Nagy Szent Leó pápát és Szent Ambrust látjuk.

A templom eredeti berendezésére a mellékoltárokból lehet következtetni. A szószék előtti kápolnát ma a Jézus Szíve-oltárnak ismerjük, de az 1930-as évekig a Szentháromságról nevezték. Készíttetése – az oltárasztal homloklapjára faragott címer tanúsága szerint – Csáky Imre bíboros nevéhez fűződik. Levéltári források igazolják, hogy 1732-ben már készen volt a Szentháromságot megjelenítő oltárkép is, amely Kassán készült. Egyes feltételezések szerint ez lehetett a templom első főoltára, amit maga Csáky Imre szentelhetett fel 1732-ben. Az új oltárképet Ungváry Sándor festette, amely Alacoque Szent Margit Jézus Szíve-látomását jeleníti meg.

A templom legegységesebb stílusú oltárát Kalazanci Szent József tiszteletére szentelték. A piarista rendalapítót gyermekek körében ábrázoló, magas művészi színvonalú, hatalmas festményt különleges színhatású és gazdag formavilágú barokk faragványok fogják közre. Ez is, akár az Immaculata-oltár, hátlap nélkül készült, így a sötétebb és matt színezése ellenére levegősség jellemzi. A növényi ornamentika rendkívül plasztikus és játékos. Gyümölcsök, virágok változatos füzerei helyettesítik az oszlopokat. A kép aljától induló konzolokon kecses és érzelemgazdag angyalok állnak. Az oltár oromzatán a piarista Mária-monogram látható. Vidám és szokatlan színek tarkítják a szürkés-zöldes összhatást. Az egész oltár, képével együtt, mesterien foglalja össze a barokk stílus fantázia-dús formavilágát.

Dr. Keresztesné Dr. Várhelyi Ilona
Fotó: Hapák József

A Szent Anna-templom és a piarista-kollégium a XVIII. sz. közepén

len bejárat mellé két másik ajtót is nyitottak. A belső felújítás máig látható eredményei a mennyezeti és oldalsó falfestmények, a művészi stukkók, valamint a látványos főoltár és szószék. A falfestmények Ungváry Sándor és Takács

Ferenc, jeles építőmester építette, akinek munkáját több debreceni épület dicséri, köztük a városháza is.

A templomot – Lindenberger János plébános irányításával – 1927 és 1938 között kívül-belül felújították. Az ekkorra már műemlékké nyilvánított templom felújítási terveit Wälder Gyula műegyetemi professzor és Müller Antal készítették el. A külső munkálatok költségeinek közel felét gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter biztosította. Eltávolították az életveszélyessé vált homlokzati szobrokat. Az addig egyet-

János munkáját dicsérik. A szentély fölötti boltozat festménye az egyházmegye védőszentjének, Szent Lászlónak állít emléket, a hajó boltozatán pedig az Árpád-ház nagy szentjeit szemlélhetjük.

A főoltárt az Oberbauer cég készítette Wälder Gyula tervei alapján, és 1937-ben állították be a szentélybe. A főoltár képe a Szent Annáról készült képzőművészeti alkotások ikonográfiai főtípusát képviseli: a gondos szülők szeretettel tanítják és vallásosan nevelik gyermeküket, felkészítve őket egyedülálló küldetésének teljesítésére. Így a

Ünnepelnek a debreceni katolikusok

Debrecenben a katolikus felekezet hívei emlékévet ünnepelnek abból az alkalomból, hogy a reformáció vallási diszkriminációja 300 évvel ezelőtt – Csáky Imre, váradi püspök és bihari főispán, később bíboros országgyűlési tevékenysége következtében – feloldódott. 1715-ben került sor ugyanis az 1693-ban Debrecen számára is megítélt szabad királyi városi jogok törvénybe iktatására. E jogok indították el Debrecent a nagyvárosi fejlődés útján. Elnyerésének feltétele volt a vallásszabadság. Ezt megelőzően 168 éven át Debrecenben kizárólag kálvinisták élhettek katolikus ember még egy éjszaka sem tölthetett a városban.

Csáky Imre 1715-ben plébániát alapított, majd – a piarista rendre bízva – templomot építtetett Debrecenben. A barokk Szent Anna-templom sokáig az egyetlen katolikus templom volt városunkban. Ma hat plébániához tíz római katolikus templom tartozik, és további kápolnák és misézőhelyek szolgálják az egyre növekvő arányú katolikus lakosságot. A felekezeti megbékélést

II. János Pál pápa debreceni látogatása (1991) nagyban elősegítette. 1993-ban Debrecen katolikus püspöki székhellyé, a Szent Anna-templom pedig székesegyházzá vált.

A 300 éves jubileum megünneplésére Bosák Nándor debrecen-nyíregyházi püspök emlékbizottságot alapított, amelynek tagjai a város vezetése és intézményei, továbbá katolikus szer-

KATOLIKUS ÚJJÁSZÜLETÉS DEBRECEN

vezőbizottságot is létrehozott a debreceni katolikus plébániák, intézmények, szervezetek vezetőivel az emlékév mintegy negyven programjának megrendezésére.

Öröm-hír Sajtóiroda

Pápista jelenlét vagy Kálvinista Róma?

Részlet Nagy Márta művészettörténész kiállítás megnyitó beszédéből

Debrecen város nevének szinonimájaként jegyzik – úgy egyházi, mint világi körökben – a *kálvinista Róma* szóösszetételt. Pedig a *pápista* jelenlét sem kevésbé erős a cívisvárosban, és – a történelem menetéből következően – meg is előzi a protestánst. Katolikus jelenlétre engednek következtetni korabeli feljegyzések, valamint régészeti emlékek. Zoltai Lajos kutatásaiból tudható, hogy templomok álltak már az Árpádok alatt nemcsak Debrecen városában, hanem a környék falvaiban is, például Bánkon, Ebesen, Fancsikán, Halápon, de maradványai csak a zeleméri és a guthi szentegyházaknak őrződtek meg. Nemcsak templomok, de monostorok is működtek, Ohaton, Zámon, Szalókfalván és máshol. Debrecenben a ferencesek és a dominikánusok tartottak fenn kolostorokat. A városban temploma állott – többek között – Szent Miklósnak, Szent Er-

zsébetnek és Szent Lászlónak is. Utóbbi azért sem érdektelen szóba hozni, mert a debreceni katolikusok Szent László egyházmegyéjéhez, a Váradhoz tartoztak. Az egyházi élet a Szent András-templomban összpontosult, mely a XIII. században egy korábbi alapjaira épült. Ennek az istenházának a méretei meghaladták a régi váradi székesegyházét, ami jelzi a debreceni katolikusok nagy számát, jelentőségét. A kultikus építmények, a papi névjegyzékek, az egyház által fenntartott iskolák, a Szent Erzsébet-templomhoz tartozó ispotály mind arról tanúskodnak, hogy az egyházi élet virágzott a városban.

A kálvinista tanok a XVI. század közepétől kezdtek terjedni Debrecenben, aminek következtében a katolikus vallásgyakorlás fokozatosan visszaszorult, de meg nem szűnt. Erre utal – többek között – az erdélyi val-

lásügyi törvények azon rendelkezése, amelyik megtiltja, hogy katolikus papok bemenjenek a városba, még ha beteghez kereszteléshez, vagy végtisztesség megadásához hívnák is őket. A katolikusok és a reformátusok közötti hitszakadás – az új eszmék terjesztésében jeleskedő prédikátor – *Kálmáncsehi Sánta Márton* fellépésével következett be. Kálmáncsehi – hittérítő tevékenységének részeként – az oltárokkal együtt eltávolíttatta a templomokból a liturgia közvetlen eszközeit a szentképeket és az egyházi viseleteket egyaránt.

Szimbolikusnak tekinthető, hogy a katolikusok 1715. évi 108. tc. által történő *visszatérésének* 300. évfordulójára éppen a hitszónok által megsemmisítésre ítélt egyházművészeti tárgyakat magában foglaló kiállítással emlékezünk.

Ars Sacra Debreceniensis kiállítás Debrecenben

Ars Sacra Debreceniensis címmel a katolikusok Debrecenbe való visszatérésének 300. évfordulója tiszteletére kiállítás nyílt április 10-én Debrecenben, a Belvárosi Galériában.

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatával, a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete Hajdú-Bihar megyei csoportjával és a Debreceni Művelődési Központtal együttműködve a debreceni kötődésű képző-, ipar- és fotóművészeket hívták meg a szakrális témájú kiállításra, amely címében is utal arra, hogy a tárlat tartalmilag nem felekezetspecifikus művekből áll, hanem debreceni és debreceni kötődésű művészek olyan alkotásaiból, melyek az emberi lét szakrális és transzcendens dimenzióit mutatják be.

A tárlatra 65 művész adta be munkáit, s csaknem kétszáz műből válogatta ki a zsűri a tartalmi és esztétikai szempont-

világot, mely kiröpít a pontból és a pillanattól, mely katolikus és a kozmosz polgárává avat... Hiszem, hogy érdemes...”

toknak leginkább megfelelő 92 alkotást, köztük a díjazásra érdemeseket.

A kiállítás megnyitója előtti sajtótájékoztatón Bosák Nándor debrecen-nyíregyházi püspök elmondta, 300 évvel ezelőtt a debreceni katolikus élet újjászületésekor egyben az a folyamat is elkezdődött, amelyben a katolikus vallás hozzájárult Debrecen kultúrájának, értékeinek a gazdagításához. A debreceni kötődésű művészek szakrális jellegű alkotásai is erre irányítják a figyelmet.

A főpásztor a szakralitás megfogalmazásához Babits Mihályt idézte az „Örökké ég a felhők mögött” című hitvallásából: „...Én katolikus vagyok, azaz hiszek a nemzeteken felülálló, egész világnak szóló, katolikus igazságban! ...Hiszek a feleslegben. Abban mi túl van családon és fajon, abban, ami túl van a meszelt falakon. Elvégre lehet élni meszelt falak közt is, de ez nem katolikus élet. A fal véd, de zár is. Én képeket akarok látni a falakon, hogy újra kinyissák elem a világot... Hiszek a művészetben, mely kinyitja elénk a

Végül a főpásztor hozzátette, a katolikus vallás jelenléte a városban a valóságban is szereplő távolságra nyitást szeretné bemutatni. Különösen nagy jelentősége van ennek a mai világban, amikor a falak már nem a felekezetek között állnak, hanem az ember és a természetfölötti világ között, amelyek lezárják az embert. A művészet oldja ezeket a falakat, és felnyitja az ember életét arra, ami több. A szakralitás valójában az ember fölötti, vagyis a természetfölötti többletet jelenti.

A kiállítást dr. Nagy Márta művészettörténész nyitotta meg, berendezte Fátyol Zoltán festőművész.

A megnyitó végén díjakat adtak át. A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye két díjat ajánlott fel. A fődíjat Madarász né Kathy Margit textiltervező iparművésznének és Gyöngy Enikő ötvös, iparművésznének adományozta.

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Monostory Viktória

ikonfestőnek és Kányási Holb Margit iparművésznének adományozott díjat, a Debreceni Művelődési Központ díját Papp Károly grafikusművész kapta. A díj nem más, mint a következő évadban a Belvárosi Galériában egy önálló kiállítás lehetősége. A zsűri különdíjában Kustár Gábor szobrász részesült.

A zsűri tagjai voltak: Aknay János festőművész, dr. Nagy Márta művészettörténész, Fátyol Zoltán festőművész és dr. Várhelyi Ilona irodalomtörténész.

A megnyitón közreműködtek: Újhelyi Kinga Jászai-díjas színművész és a Debreceni Canto Armonico Énekegyüttes.

A kiállító alkotók névsora megtekinthető a katolikusemlekv.hu oldalon.

Kovács Ágnes

CSÁKY IMRE PÜSPÖK SZEREPE A KATOLIKUS EGYHÁZ DEBRECENI TÉRNYERÉSÉBEN, MEGERŐSÖDÉSÉBEN

Csáky Imre a tárnokmester Csáky István középső fiának, Istvánnak második házasságából született gyermeke volt.

Apja művelt, tekintélyes, igen gazdag főnemes, aki már viselheti a tárnokmester által megszerzett grófi címet.

A politikától való visszavonultság éveiben Csáky István filozófiai-államelméleti munkák írásával foglalkozott, művelte magát, s családja körében töltötte idejét. Ekkor születtek gyermekei, akiknek száma igen magas (23), még akkor is, ha többen közülük csecsemőként, vagy kiskorukban meghaltak. *A viszonylag nagyszámú, felnőtt kort is megért férfi utód (heten a tizenegy gyermekből) viszont kisebb részt kaphatott a családi birtokvagyonból. Ezért a grófi család helyzete is magyarázza, hogy a testvérek közül kettő egyházi karriert (Csáky Imre, majd Miklós), három pedig katonatiszti (György, Tamás, illetve a Rákóczi mellé állt Mihály) pályát futott be, s csak Csáky Zsigmond karrierje haladt a hagyományos úton, aki tárnokmester lett, illetve Istváné, aki főispáni szerepet töltött be.*

Csáky Imre anyja Melith Klára volt, aki apja második feleségként, református vallásúként került a családba, de a házasságkötést követően áttért, s „buzgó katolikus” lett. Hat felnőtt fia és egy lánya gyarapította a családot: ezek közé egy bíboros (Imre: született 1672. október 28-án) és egy apáca (Klára: 1673. október 22-én született) is tartozott.

Csáky Imre gyermek- és ifjúkorát a szepesi várban töltötte, amelyet még nagyapja, Csáky István tárnokmester szerzett meg a családnak, feleségének, Forgách Évának a Thurzó családdal fennálló rokoni kapcsolataira hivatkozva.

Csáky Imrét már 9 évesen apáttá szentelték

Csáky Imre szellemi fejlődését édesanyja mellett a várhoz, lakhelyükhöz

közeli Szepeshely határozta meg, amely az evangélikus városokkal lakott Szepesség katolikus térítésének központja lett. Apja igen jó viszonyban állott Bársony György szepesi préposttal, aki Bihar vármegye kinevezett püspökeként élt ott, s járult hozzá tevékenységével a katolikus egyház erősödéséhez. Ezért nem véletlen, hogy 1682-ben, amikor apja elnyerte a felső-magyarországi főkapitányi tiszteletet, a kilencéves Imrét (kurri vagy kerek) apáttá szentelték. *Családja elindította egy olyan pályán, amely műveltséget, befolyást és a fiatal, fogékony fiú számára komoly életpéldát megfogalmazását tette lehetővé.*

A fiatal apát 1682 augusztusában került hat évre (1688-ig) a kassai, Kisdy Benedek egri püspökről elnevezett, s a jezsuiták által irányított szemináriumba, a Kisdyánumba tanulni. A tanulmányok békés folytatásáról azonban aligha lehetett szó, hiszen a város Thököly fejedelemségének meghatározó központja lett, ahonnan a gyermek Csáky Imrét a kurucok ostromának kitett Szepes várába kellett menekíteni. Anyja halála után, a politika forgandósága tette ismét lehetővé a visszatérést Kassára, ahol 1687-re a Szent Erzsébet-dóm is visszakerült a katolikusokhoz, s a tanítás is folytatódhatott.

Az 1687. évi pozsonyi országgyűlésen meghatározó szerepet játszó Csáky István fia, Imre 1688-tól lett a bécsi Pázmáneum növendéke. Tanulmányaiiban elért eredményeinek elismerése, de egy előlegezett bizalom jele is volt, hogy már 1690-ben Szent Lászlóról mondhatott egy emlékbeszédet a Stephansdomban, filozófia (bölcész) doktori értekezésének nyilvános vitáján pedig maga Lipót császár és magyar király is megjelent. A Dávid és Góliát küzdelméről szóló disszertáció (a török és a Habsburg küzdelem megjelenítése) fedőlapját díszítő rézkarcon magát a 19 éves Csáky Imrét is ábrázolták. Teológia tanulmányait az előkészítő év ki-

A Csáky családi címere

hagyásával, egy évvel hamarabb kezdhette, s másfél év múlva már Rómában folytathatta. 1693 augusztusában, elutazása előtt Fenessy György egri püspök Kassán *alszerpappá* „ordináltatta”, s *egri kanonokká* nevezte ki.

Rómában az Il Gesu kolostorában működött a Collegium Germanicum-Hungaricum, ahová társaival együtt Csáky Imre 1693. november 2-án érkezett meg, de az intézet végleges növendékévé csak 1694 májusában, a próba-idő leteltével válhatott. Még ugyanazon év novemberében teológiai doktor lett, beszédét maga XII. Ince pápa is meghallgatta. Zichy Pállal együtt tért haza 1695 szeptemberében az örök városból, ahol tanulmányait apja és Fenessy püspök egyaránt támogatta.

1696. május elsejétől lett *kassai plébános*, s *együttal a tapolcai reális apátság birtokosa*. 1699-ben a 27 éves Csáky Imrét *királyi tanácsossá*, a vármegyék ügyeiben eljáró bizottság tagjává nevezték ki, majd apja halála (1699) után, 1701-ben *királyi alkancellárrá*, s *novii címzetes püspökké* teszik. 1702-ben, a családi birtok osztozása-kor átvette György öccse birtokrészét (Kluknó, Hotkóc, Domanóc, Folkmár stb.), de ugyanakkor vállalta apja adósági ráeső részének visszafizetését is. 1702-ben pedig Kollonich Lipót esztergomi kanonokká tette (ezzel az egri káptalani tagsága megszűnt).

1702. december 10-én lett az elhunyt

A Csáky egyházi címer

váradai püspök utóda, de a birtokátadás olyan lassú volt, hogy székhelyét a Rákóczi-szabadságharc kitörése miatt nem tudta elfoglalni. 1703 után előbb menekült, majd – Esterházy vendégeként – Fraknón, később Pozsonyban élt. Tevékenyen vett részt az 1708. évi országgyűlés előkészítésében, ahol az udvar felé közvetítette a karok (főnemesség) érdekeit, de vallási kérdésekben toleráns volt.

A szabadságharc alatt több kölcsönt vett fel (ezeknek értéke kb. 16 ezer forint) Zsigmond nevű testvérével együtt sokat nélkülözött. 1710-ben az uralkodó a pozsonyi prépostságra adminisztrátorává tette, s kalocsai-bácsi érsekké, amely tiszteletet 22 évig viselt, valamint Telekessy egri püspök helyére a püspökség adminisztrátorává, és Heves-Külső-Szolnok vármegye főispánjává tette. 1717. július 12-én lett bíboros.

Csáky Imre egyházmegyék, egyházi birtokok újjászervezője

Amikor Debrecen követői 1693-ban elérték, hogy a fejedelemségben különleges státuszú város szabad királyi címet kapjon, Csáky Imre még a római Collegium Germanicum-Hungaricum növendéke volt. A cím elnyerésének folyamatában azonban megkérdezték Csáky elődjének, Benkovich Ágostonnak a véleményét, aki sokatmondó nyilatkozatot tett. A váradai püspök és főispán a szabad királyi városi cím kérdésében ugyan nem nyilatkozott, de mondandójában utalt a város felekezeti hovatarozására, mint olyan jellemzőre, amely mérlegelést érdemel, mondván:

„Ez a város mindig sok eretneknek volt védője és lakhelye”.

A szatmári békét követően kapott Csáky lehetőséget a váradai püspökség és a kalocsai érsekség birtokainak újjászervezésére, betelepítésekre, a katolikus hitélet és egyházi hatóságok elismertetésére. Ehhez a munkához kapcsolódott – az udvar mellett – az országgyűléseken végzett tevékenység: az 1708. évi, majd az 1712–1715. évi, s az 1722–23. évi gyűléseken, a főrendi táblán vállalt politikai szerep, amely gyakran szorosan összefüggött a mindennapi egyházépítő munkával.

Csáky Imre kinevezésének kihirdetése 1703 áprilisában Bihar vármegye közgyűlésén történt meg, de a pápai megerősítő bullát csak 1714-ben kapta meg.

Az ötlet kezdete. Csáky Imre tevékenysége a szabad királyi városi cím becikkelyezés folyamatában

Málnási Ödön úgy tudja, hogy Lipót 1703-ban már felszólította Debrecenre, hogy mutasson helyet a katolikus templom és plébánia számára, de akkor a város elérte, hogy felfüggeszék a folyamatot.

Az 1712–1715. évi országgyűlés idején Csáky Imre tekintélye a Felső Táblán alapvetően befolyásolta Debrecen ügyét. Lányi Pál naplója szerint a Felső Tábla már az 1712. június, első tárgyaláson arra hivatkozva utasította el a debreceniek kérését az Alsó Tábla soraiba történő felvételre, hogy „addig nem adhatja beleegyezését, míg őfelsége nem gondoskodik katolikusok betelepítéséről” a városba. Az érvelésben nem nehéz a főrendek soraiban helyet foglaló korábbi váradai püspök, gróf Csáky Imre elődjének, Benkovich Ágostonnak – még 1692-ben megfogalmazott – felvetését felismerni. Csáky – egyháza szempontjából helyesen – a folyamatot úgy értékelte, ahogyan maga a város is. *Úgy látta, hogy a szabad királyi városi rang becikkelyezésére szükség van, s ezért a város képviselői kénytelenek lesznek kompromisszumot kötni.*

Az 1714. november 12-i ülésen, az Alsó Táblán a váradai káptalan követői Debrecen három évvel korábbi ígéretére hivatkoztak, amely szerint beiktatás

esetén helyt ad a katolikus plébániának és a ferences rendnek is. Arról is beszámoltak, hogy értesüléseik vannak róla: a debreceni statutum szerint a tanács 2 000 forintnyi büntetést ró arra, aki házát katolikusnak adja bérbe, vagy használatra, vagy azt vallása gyakorlására átengedi. Az információra hivatkozva külön kérelmet fogalmaztak meg, miszerint védjék meg a városban a katolikus vallás szabad gyakorlását.

Debrecen valótlannak mondta az állításokat, követői ugyanis nem tudtak róla, hogy Komáromi három évvel ezelőtt bármiféle ígéretet tett volna, ráadásul ilyen kérdés eldöntésére nem is volt felhatalmazásuk. Komáromi – a vármegye követeként – szóban és írásban tagadta az ígéret megtörténtét.

Az 1693. évi privilégium hivatkozását a katolikus elit úgy értelmezte, hogy a királyi városokban a felekezeti szabadság kérdésében az uralkodó szándéka érvényesül, s ezért III. Károlynak ragaszkodnia kell a katolikusok beköltöztetéséhez és az egyház működésének biztosításához. A követelés olyan egyértelmű és határozott volt, hogy benne maradt a beiktatásról szóló 1715. évi 108. és 109. törvénycikkben is.

1715-ben a ferencesek számára tetek ígéretet a befogadásra.

Csáky az országgyűlésen – váradai és kalocsai érsekként – nem tartozott a támogatók közé, s igyekezett minden érvet felhasználni a város törekvéseivel szemben. A város követői őt is meglátogatták, s ajándékokkal próbálták meggyőzni, de 1715 decemberéből fennmaradt leírásuk alapján nem értek el nála semmifé-

le eredményt: „...érsek urunk félkedvvel néz, rövid audienciára bocsát, még az ajtóbul, kevés szóval, hamar elbocsát, az sessiókban az asztaltul csak félszemmel néz” – írták haza levelükben.

A váradi püspök a következő országgyűlésen a nagytemplom elődjét, a Szent András-templomot, a reformátusok Kollégiumát és a város szováti birtokát is visszakövetelte a katolikusok számára. Ragaszkodott katolikusok megválasztásához a városi tanácsba, s a telekvásárlás megkönnyítéséhez is a katolikusok számára. Az 1785-ig tartó követelésorozatban az előbbi követeléseket nem, csak az utóbbiakat voltak kénytelenek teljesíteni. Ennek eredményeként indult el a római katolikus népesség számának növekedése, majd a 18. század végétől a felekezeti sokszínűség kialakulása a 17. század végéig egyértelműen magyar (azaz református) vallásúnak tartott Debrecen történetében.

Csáky kapcsolatai váradi püspökségbeli támogatóival, a debrecenieikkel

Az országgyűlési végzés valóra váltását – a katolikus egyház befogadásáról Debrecenbe – az 1716 márciusában Csáky által „kieszközölt” uralkodói

rendelet biztosította, az év novemberében pedig már kinevezte Keczer István váradi kanonokot debreceni plébánosnak. Kébell Mihály váradi kanonok, Csáky püspök megbízottja a város által felajánlott lehetőséget nem tartotta elfogadhatónak; ekkor került sor a templom helyének kijelölésére a Szent Anna és a Varga u. sarkán lévő telek, s a Miklós utcában a ferencesek számára.

Bakó János váradi nagyprépost vette fel a piaristák Debrecenbe telepítésének lehetőségét, amit Csáky püspökként egyértelműen támogatott és elősegített. 1719 januárjában meg is érkezett Debrecenbe egy társával együtt Alexius, Szlopnay Elek, akit a város nem fogadott szívesen, hiszen a kötelezettség a ferencesek, s nem a piaristák számára szólt. Bakó nagyprépost anyagilag is támogatta a piaristákat.

Csáky Imre sokat utazott, Bécsben, Pesten gyakran megfordult, de útjai során viszonylag ritkán jutott el Váradra, bár annak közelében, Szálkaházán is építkezésbe (palota) kezdett, ami arra utal, hogy hosszabb időt kívánt ott eltölteni (sajnálatosan ott hunyt el 1732 augusztusában).

Tudjuk, hogy 1724-ben Debrecenben itt volt a Szent Anna-templom szentélyének alapkövetelése, de nem volt jelen a váradi új katolikus templom első ünnepi miséjén. A debreceni piacon elmondott miséjét viszont még abban az évben, Kassán megjelentették.

Csáky Imre egyházmegyéjében nem a mindennapi problémákban való jelenlétével tűnt ki. Az általa fontosnak tekintett folyamat, a katolikus egyházszerkezet és hitélet erősítése szempontjából figyelt Debrecenre is, amely egyházmegyéje – Várad mellett – legnagyobb városa volt. A templomépítés, az iskolák támogatása, a katolikus népesség beköltözésének, megmaradásának biztosítása, lehetőség teremtése a város vezetésében játszott szerepre – mind olyan kezdeményezések, amelyek igen sok konfliktust okoztak a korabeli Debrecen református lakosságának és vezetőinek, de amelyek kiindulópontjai voltak és lettek a település mai sokszínű felekezeti összetételének.

Dr. Papp Klára előadása az emlékév alkalmára rendezett tudományos konferencián hangzott el a Debreceni Egyetemen. A konferencia anyaga ez év őszén kötetben is megjelenik.

Csáky Ilona grófnő látogatott a debreceni püspöki hivatalba

Bosák Nándor debrecenyi-nyíregyházi püspök 2015. június 11-én hivatalában fogadta Csáky Ilona grófnőt, férjét, gróf Wenckheim Lászlót és rokonait, Leskowitz Pétert és feleségét, Krisztinát. Gróf Csáky Ilona, gróf Csáky Imre (1672–1732) nagyváradi püspök, bíboros családjának leszármazottja, jelenleg Argentínában, La Pampában él a családjával. Csáky Ilona látogatásával köszönetét fejezte ki a debreceni katolikusoknak a 300 éves évforduló megünnepléséért, amely során elődjéről, Csáky Imre bíborosról szoborállítással emlékeznek meg július 26-i Szent Anna-búcsún a Szent Anna-székesegyház előtti téren. A szobrot E. Lakatos Aranka, debreceni szobrászművész készítette. A vendégek részt vesznek majd a Szent Anna-napi búcsúi szentmisén és a szobormegáldáson is.

Balról: gróf Wenckheim László, Leskowitz Péter és felesége Krisztina, Bosák Nándor püspök, Csáky Ilona grófnő

Csáky Ilona grófnő családjával Argentínában él, amikor Magyarországra látogatnak, a régies nevén ókigyósi

kastélykertben, egy kis házban tartózkodnak.

Öröm-hír Sajtóiroda

Elengedem, mint a felnőtté vált gyermekemet...

„Az alkotás egy furcsa állapot, és úgy vélem, ehhez nekem nem sok közöm van. Arról van szó, hogy az ember átlénygül alkotás közben, és valahonnan segítséget kapok ahhoz, hogy valamit elkészítsek. Ez egy nagyon különleges, ritkán adódó, de elő-előforduló kegyelmi állapot, amikor érzem, hogy igen, ez most jó, ennek így kell kinéznie. Simogatom az arcot, mintázom a szemeket, a száját, az orrot. És nem tudom megmondani, mi az, amitől olyan lesz, amilyen. Ez a kegyelmi állapot, és a legtöbb művész ezeknek a pillanatoknak él.”

A Szent Anna-székesegyház előtt felállításra kerülő Csáky Imre bíboros (1672–1732) szobrának alkotójával, E. Lakatos Aranka, debreceni szobrászművésszel a szoboravatás előtt beszélgettünk.

„Nagyon furcsa lelkiállapot az, amikor az ember elkezd egy szobrot felépíteni: először épít egy vázát vasból, megheszezi, utána ráerősít egy favázat, majd elkezd pakolni rá az agyagot, és ez egy olyan hosszú, hónapokig tartó folyamat, hogy egy idő után, úgy mondjuk, hogy belezem magam a szoborba. Annyira benne vagyok, hogy szinte már nem is látom. Ilyenkor jön, hogy le kell takarnom, egy hétre el kell utazni valahova, és amikor újra belépek a műterembe, akkor szembeesülök vele, hogy itt valami nem igazán stimmel, vagy esetleg úgy gondolom, hogy ez éppen így jó, ahogy van. Egyfajta önmagammal történő belső beszélgetést folytatok alkotás közben. De egy szobor felépítése tulajdonképpen szenvedés is. Az jut róla eszembe, amikor nőként és anyaként kicsi lényeket hordtam a szívem alatt: az az állapot kicsit hasonlít ehhez a mostanihoz. Hisz a gyermekvárás sem mindig totálisan boldog állapot, mert sok-sok nehézséget is hordozhat magában, és itt is ugyanez történik: amikor hegeszt az ember, és megégeti a kezét, vagy megüti kalapáccsal, hisz ezek a fájdalmak a munkafolyamat részei. Aztán egyszer csak eljön az ún. születés, aminek aztán az ember olyan rettenetesen tud örülni.

A személyiség kibontásához, megformálásához mindig a róla szóló dokumentumokhoz nyúlok. Ugyanis sokkal többet mondanak az íráskorok és a tettek elbeszélései, mint a fennmaradt ábrázolások vagy portrék.

Sajnálatos, hogy Csáky bíborosról inkább csak festmények maradtak fenn, és csupán egyetlen grafika, ami talán hiteles lehet az idealizált festményekhez képest, így ahhoz próbáltam igazítani az arcát.

Az élettörténetét olvasva engem a bőkezűsége fogott meg: ahogy szívén viselte a katolikusok Debrecenbe visszatelepítésének ügyét, és hogy saját vagyonából finanszírozta a Szent Anna-templom építését.

(Csáky ezzel a reprezentatív templommal kívánta példázni a „kálvinista Róma” előtt a katolikusok erejét. – A szerk.)

Hívó emberként már az első pillanattól kezdve nagyon nagy örömmel tölt el, hogy Csáky bíborost megmintázhatom, hisz annyira karakteres, önmagáért beszélő személyiség. Gazdag emberként rendkívül díszes volt a maga korában a megjelenése. De ez a gazdagság csak jelzesszerűen jelenik meg a szobron, hiszen ha egy túldíszített drapériát adnék rá, eltűnne a személyisége. A szemlélő, aki ránézne, egy nagyon gazdagon díszített ruhát látna csupán. Sokkal fontosabb, hogy az arca legyen beszédes, a kezének a mozdulata, ahogy az épületre mutat és a papírtekercs ábrázolása. A tekercsre a Povolny-féle korabeli templomgrafikát terveztem a bejárat fölött ma is látható latin nyelvű felirattal, ami a tekercsen magyarul olvasható. Én ezzel szeretnék üzeni, ha valaki közelebb megy majd a szoborhoz, tudja, kiről van szó és miért áll itt az ő szobra. Ez egy nagyon fontos momentum, mert sokszor látunk szobrokat, amelyek konkrét üzenet nélküli térplasztikák csupán a köztereken.

Mint szobrász, sohasem mondom azt, hogy készen vagyok. Talán csak akkor, amikor megérkezik a bronzöntő, és szól, hogy most már muszáj az öntést elkezdeni, mert nem készülünk el időben. De addig az ember mindig változtatna valami picit rajta. Számomra fontos, hogy az alkotás minden fázisánál jelen legyek, hogy lássam, hogyan állt össze végső formájában, amit agyagban már aprólékosan megmintáztam. Olyan ez, mint amikor gyermeket vár az ember, és folyton azon gondolkodik, hogy milyen lesz a szeme, a haja, a keze, és amikor megszületik, mindez mellékessé válik. A szobor is ilyen, amikor bronzba kerül, már átminő-

sül minden. Akkor az ember lélekben is megáll, akkor már nem kell hozzányúltni. Amikor pedig daruval beemelik a végső helyére, az igazán örömteli érzés. Amikor az izgalmaktól fáradtan egyedül maradhatok a szoborral, és még utoljára áttörölgethetem... Ez egy nagyon intim pillanat, mielőtt útjára bocsátom és elengedem, mint a felnőtté vált gyermekemet.”

P. E.

A rendkívül értékes műtárgyak először láthatóak Magyarországon

„Várad Kincsei Debrecenben” címmel kiállítás nyílt 2015. május 29-én a debreceni Déri Múzeum Zoltai-termében. Az egyházművészet különféle szakágait reprezentáló kiállítás anyagát a Nagyvárad Római Katolikus Egyházmegye adta kölcsön a debreceni katolikus újjászületés 300. évfordulója alkalmából. Több mint hatvan műtárgy először kerül magyarországi közönség elé.

A festészet, szobrászat, az ötvös- és textilművészet értékeinek reprezentálására a hatalmas kollekció legértékesebb és legkülönlegesebb tárgyai érkeztek Debrecenbe.

A látogatók megcsodálhatják – többek között – azt az aranselyem, ezüsttel ékes papi öltözetet, amelyet 1780-ban Mária Terézia ruháiból varrtak, de láthatják Lipovniczky István nagyvárad püspök számára az I. Vatikáni Zsinat alatt, Rómában készült színes selyemhímzésű ornátust is.

Az ötvösmunkák között bécsi, augsburgi, nápolyi és holland tárgyak kaptak helyet. Az egyik legérdekesebb talán az a Jézus Krisztus-ereklyét tartalmazó ezüst, barokk oltárkereszt, amelyet Bjelik Imre tábori püspök Ferenc József császártól kapott.

A festmények között is ritkaságokra bukkanhatnak a kiállítás vendégei, hiszen megismerkedhetnek például László Fülöp Elek, azaz Sir Philip Laub munkáival. A hazánkban kevésbé ismert alkotó Európa legnépszerűbb és legkeresettebb századfordulós portréfestője volt.

A számos izgalmas tárgy között legkülönlegesebb mégis Forgách Pál nagyvárad püspök ékkövekkel és zománcképekkel díszített, kivételesen szép pásztorbotja, amelyet a várad püspökök ma is dísz pásztorbotként használnak a legnagyobb ünnepek alkalmával.

A nemzetközi jelentőségű kulturális eseményt a négy éve hazánkban szolgáló *Alberto Bottari de Castello*, Magyarország apostoli nun-

ciusa is megtisztelte részvételével. Köszöntő gondolataiban elmondta, sokat hallott már Debrecenről, a város erős református közösségéről és a katolikusokról. A történelem az élet tanítómestere – idézte a régi latin mondást, amely megerősít bennünket abban, hogy emlékezzünk a múlt eseményeire, arra, hogy hogyan kezdődött a felekezetek békés együttélése ebben a városban, amely példaértékű az egész világ előtt. Ferenc pápa is a megbékélést, a nyitottságot sürgeti az egész világon – tette hozzá.

Papp László, Debrecen város polgármestere beszédében visszatekintett arra a reformációt követő történelmi időszakra, amikor katolikus vallású ember nem volt kívánatos Debrecenben. A város 175

éven keresztül bezárta kapuit a katolikusok előtt. 300 évvel ezelőtt, 1715-ben a 108. törvénycikkkel iktatták törvénybe Debrecen szabad királyi városi rangját, amelynek feltétele volt a szabad vallásgyakorlás. Ebben a történelmi fordulatban nagy szerepe volt az államférfiúi adottságokkal rendelkező gróf Csáky Imre várad püspök, bíborosnak, aki elérte, hogy visszatérhesse a katolikusok Debrecenbe.

Ezután a polgármester kiemelte, ma már Debrecen a vallási, hitéleti színesség, szabadság és nyitottság városa, a magyar nemzet egyik spirituális központja: a római és görög katolikus egyház püspöki, érseki székhelye, a magyar reformá-

tus egyház központja, továbbá itt működik az ország második legnagyobb vidéki zsidó közössége, és számos kis egyház is képviselteti magát szeretetben, megértésben, egyetértésben.

Bosák Nándor megyés püspök köszönetét fejezte ki Böcskei László nagyvárad püspöknek, hogy kölcsönözte Debrecen számára a kiállítás tárgyait, valamint a Déri Múzeumnak, hogy megrendezték az emlékévk egyik

legkiemelkedőbb eseményét. A főpásztor kiemelte, a meghirdetett emlékévk nemcsak a múlt eseményeit gyűjti össze, hanem arra is utal, hogy 300 év óta a katolikusok hozzájárulnak a város nagy közössége életének, kultúrájának gazdagodásához. Ez mindig példát és útmutatást ad a tágabb közösségnek, az egész városnak.

Ezután a püspök atya arra emlékeztetett, Nagyvárad kincsei tudatosítják bennünk azt, hogy a debreceni plébánia és az itt élő katolikusok annak idején a várad egyházmegyéhez tartoztak, amelynek püspöke, Csáky Imre politikai vonalon is biztosította a debreceni katolikusok életét. Ő építtette a Szent

Anna-templomot, amelyet saját anyagi forrásból támogatott.

Angi János, a Déri Múzeum igazgatója elmondta, nagy örömmel kapcsolódnak a katolikusok emlékévkéhez a jelen kiállítással. A Déri Múzeum meg-

köszönte a vendéglátó a Lakatos Balla Attila és Balla Tünde kurátoroknak a támogató munkát, akik segítettek a bemutatásra váró alkotások, liturgikus tárgyak kiválogatásában.

A kiállítást Böcskei László nagyváradai megyés püspök nyitotta meg. A főpásztor rendkívüli összefogás eredményeként üdvözölte a kiállítást. A kiállított értékek, mint mondta, különleges fontossággal bírnak egy közösség számára. Várad kincsei – a 18. és 19. századi alkotások háttérben – az ősi püspöki székhely, Nagyvárad és Debrecen közös múltját, egyazon gyökereit és örökségét, szent elődeink hitét idézi, amely minden korban kifejezésre jutott. Elődeink engedték, hogy hitük átjárja alkotó erejüket, hogy ma értékeink legye-

nek. Minden kiállított művészeti alkotás egy hit-alkotás is. A hit ajándéka magában hordozza az alkotó erőt, így minden hívő ember valamiféle módon művész a maga módján. Tegyük ezt láthatóvá az életünkben nemcsak a múzeum termein belül, hanem mindennapi életünkben, cselekedeteinkben is, fejeztesse be gondolatait a nagyváradai püspök.

Az ünnepélyes megnyitó után Lakatos Balla Attila tartott tárlevezetést.

A kiállítás 2015. szeptember 13-ig látogatható, hétfő kivételével minden nap 10-től 18 óráig. A Szent Anna-búcsú – Egyházmegyei Búcsú napján, 2015. július 26-án, vasárnap 12.00–18.00: A Déri Múzeumban a búcsú résztvevői jelképes összegű (max. 250 Ft) belépőjeggyel megtekinthetik a **Várad kincsei Debrecenben** c. emlékévi, egyház-

művészeti kiállítást és **Munkácsy Mihály Krisztus-trilógiáját** 13 és 14 órai kezdettel, bibliai fényjáték kíséretében.

Kovács Ágnes

Petőfi Sándor debreceni katolikus kapcsolatai

Petőfi Sándor sem nem katolikus, sem nem debreceni, de rövid életének jelentős korszakait töltötte városunkban, és többször is kapcsolatba került itteni katolikus egyházi személyekkel. A kutatások szerint 12 alkalommal töltött hosszabb-rövidebb időt Debrecenben, először 1842-ben. Ide köthető írásainak száma meghaladja a hetvenet. Az alábbi életesemények jól jellemzik Petőfi lobbanékony természetét.

1. Petőfi esete Kardhordó Ambrus piarista cenzorral

Petőfinek évekig nosztalgiája volt a világot jelentő deszkák iránt. 1846 őszén – ismét Debrecenben járva – felkereste Feleki Miklós színgazgatót, aki beleegyezett, hogy a november 14-i előadás szünetében Petőfi saját verseiből szavaljon. Mivel a nyomtatott színlapon is megjelent a költő neve, szükségessé vált, hogy a cenzornak bemutassák az előadni kívánt művet. A cenzor a piarista gimnázium igazgatója volt, és az irodája a piarista rendházban volt, a Szent Anna-templom mellett, átellenben az akkori színházzal. Úgy tudjuk, hogy az Erdélyben c. versét akarta Petőfi elmondani, amit három héttel azelőtt írt Koltón, s amit politikai tartalma (unió Erdéllyel) és forradalmi hangvétele miatt a cenzor nem engedélyezett. Debrecenben a cenzor ekkor P. Kardhordó Ambrus (1804-1891) volt, aki előző évben került városunkba matematikát és németet tanítani.

Petőfinek már korábban, Kecskeméten is meggyűlt a baja egy piarista cenzorral, akkor és ott a Disznótorban c. verse miatt. Ezért most különösen is ingerülten kereste fel a debreceni cenzort, és heves kifakadással sérelmezte az újabb tilalmat: „Az alföldi nyájak körül igen sok szamarat, a magyar irodalom körül sok számár cenzort ismertem már, s bátran mondhatom, hogy úgy az alföldi szamaraknak, mint az irodalmi számár cenzoroknak zoológiájában a legelső prototyphon a debreceni piarista cenzor.”

Még mást is mondhatott Petőfi a cenzornak, mert Kardhordó Ambrus úgy számolt be a királyi biztosnak a történetéről, hogy ez a „kóbor író”, akinek semmi keresnivalója nincs a színpadon, a cenzúrárt zsarnokságnak, a cenzort

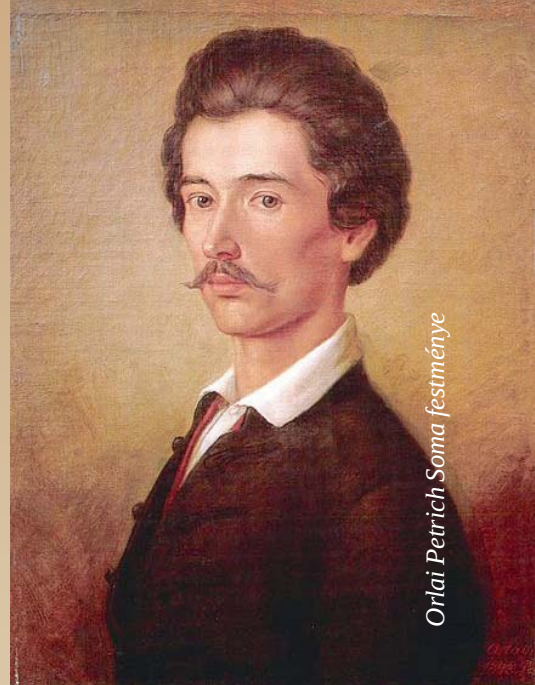
pedig ostobának nevezte, ezért ő a színgazgatót arra utasította, hogy „Petőffy (!) Sándornak, míg felsőbb helyről iránta valami rendelet nem érkezik, a színpadon semmi szín alatt helyt ne adjon...”

E sorokból arra következtethetünk, hogy Kardhordó Ambrusnak nem is annyira a vers tartalmával volt baja, inkább Petőfi viselkedésével. Sajnos, semmit nem mondott neki Petőfi neve, nem ismerte korábbi debreceni színészmúltját, sem pedig már-már országossá váló hírnevét, csak egy izgága és mordortalan fickót látott benne, akit meg kell fegyelmezni.

Petőfi afférja a cenzorral csakhamar beszédtéma lett Debrecenben. Aznap este a zsúfolt nézőterre belépő Petőfit megéljenezte a közönség. S mint a következő epizód mutatja, a cenzor-affér még jót is tett a költő debreceni népszerűségének. A katolikusellenesség pedig újabb táptalajt talált az esetben.

2. Hirtelen jött házassági szándék

A második katolikus papi személy, akivel Petőfi Debrecenben kapcsolatba került, Molnár Péter prépost volt. 1846. november 19-én azzal kereste fel őt Petőfi a Szent Anna-plébánián, hogy 24 órán belül szerezzen engedélyt a váradi püspöktől, hogy evangélikus léte vége felé vehesse a katolikus Prielle Kornéliát, az ünnepelt színésznőt, aki ekkor Debrecenben játszott. A hirtelen szerelem akkor lobbant föl Petőfiben, amikor a cenzori tiltás után, november 17-én ismét színházba ment, hogy megnézzék Szigligeti Ede Két pisztoly c. darabját. A női főszerepet Prielle Kornélia játszotta, akit Petőfi már korábban ismert. Amikor Kornélia észrevette a nézőtérén Petőfit, a darab dalbetétje helyett Petőfi megzenésített versét énekelte el: „A virágnak megtiltani nem

Orlai Petrich Soma festménye

lehet...” A közönség hangosan éltette Petőfit, aki olyan hálás volt a színésznőnek, hogy hirtelen megkérte a kezét. Pechjére Kornélia igent mondott. Petőfi szaladt is református lelkész barátjához, Könyves Tóth Mihályhoz, és kérte, hogy azonnal adja őket össze, de a lelkész – formai akadályokra hivatkozva – barátságosan kitért a „megtiszteltetés” elől. Ezt követően ment át Petőfi a katolikus paphoz, felajánlotta neki, hogy hajlandó áttérni a katolikus vallásra, csak gyorsan megtarthassák az esküvőt. Molnár Péter azonban tájékoztatta a költőt a szabályokról, s arról, hogy a váradi püspöktől lehetetlen egy nap alatt engedélyt szerezni. Petőfi hirtelen házassági szándéka mögött az a híresztelés állt, hogy jegyese, Szendrey Júlia, szülei kívánságára máshoz megy feleségül. Mivel Petőfinek ilyen hirtelen nem sikerült nyélbe ütnie az esküvőt, le is mondott hirtelen jött szándékáról. Molnár prépost megkönnyebbülve vette tudomásul, hogy másnapra Petőfi – Kornéliát hátrahagyva – távozott Debrecenből. Morgolódtak a papokra, de később talán még hálás is volt nekik.

3. Petőfi Zoltán keresztelese

Petőfinek nem volt erőssége a válásgyakorlat. Iskolai évei után nemigen tudunk vallási életéről. Szendrey Júlia azonban buzgó katolikus családban nőtt fel, ezért házasságukat is katolikus szertartás szerint kötötték meg Erdődön. Az az oltár, amely előtt egykor a várkapornában az esketés történt, ma a szatmári püspökség kápolnájában található. A tehetős Szendrey szülők nem örvendtek annak, hogy leányuk, a gondosan

nevelt Juliska egy bizonytalan egzisztenciájú és ráadásul protestáns költőt választott. Anyós és vej között az ifjú pár debreceni lakásában, a mai Batthyány utcán (akkori nevén a Harmincadosközben) bérelt lakásukban is heves vita volt. Petőfi szerint „majdnem pofozkodásra került sor”. Juliska apja, Szendrey Ignác azonban megpróbálta feloldani a konfliktust, és szerette volna, ha a házaspár Debrecenben épít fészket, ezért két házat is vásárolt a városban, egyet öreg napjakra maguknak, egyet pedig a fiataloknak. Az utóbbi éppen a Szent Anna utca 7. háza volt. E megbékélést a fiatal pár első és egyetlen gyermekének közelebbi születése tette sürgőssé. A dicső március 15-ére éppen kilenc hónappal, december 15-én Debrecenben meg is született Petőfi Zoltán, akit mindjárt születése másnapján, 1848. december 16-án katolikus szertartás szerint keresztelték meg a Szent Anna-plébánián. Keresztszülőként a református Arany Jánost és feleségét, Ercsey Juliannát jegyezték be. A keresztelési anyakönyv a plébánián ma is megtekinthető. Az épület falán pedig márványtábla emlékeztet az eseményre.

A költő ironikusan így ír fia debreceni születéséről: „Született Zoltán fiam december 15-én déli tizenkét órakor Debrecenben, a Harmincados utcában,

üt ki, azt nem másnak köszönhetjük, hanem annak, hogy Debrecenben kiáltatott ki. Micsoda gondolat volt egy nemzet függetlenségét egy olyan városban proklamálni, hol a házak kapujára ez van írva: „Aki bejön az udvarra, tegye be az ajtót, mert kimegy a disznó.” Legalább annak a háznak a kapuján, ahol fiam született, ez állott.” Petőfi Zoltán születési helyén, a mai Batthyány u. 16. sz. házon két emléktábla is felhívja a figyelmet erre az eseményre. Fia kereszteléséről pedig így vall a költő: „Reám és feleségemre nézve maradt volna mint

Ormai Petrich Soma festménye

volt az, hogy a gyermeket 8 napos korában keresztelik meg. Zoltán azonban – apja beszámolója szerint – igen nehezen született, gyenge újszülött volt, ezért keresztelték meg egynaposan.

Petőfi Zoltán később is zaklatott körülmények között nevelkedett. Féléves korára már apjának nyoma veszett, anyja pedig férje eredménytelen keresése után letette az özvegyi fátylat, és további gyermekeket szült.

Petőfi kisfiát előbb Vörösmartyék, majd a keresztszülők pesztrálták. A debreceni letelepedés meghiúsult. A gyermek Zoltánról a Szendrey nagyszülők és a barátok gondoskodtak, majd – apja nyomdokaiban járva – megpróbálkozott a versírással és a színészi pályával is. Még Debrecenben is kapott segédszínészi szerződést. Fiatalon, 1870-ben Pesten halt meg.

Ha valakit Petőfi életének egyéb debreceni vonatkozásai és az ide köthető művei is érdeklik, megtalálhatja ezeket az 1999-ben megjelent könyvemben. (Várhelyi Ilona: „Hej, Debrecen, ha rád emlékezem...”)

Dr. Keresztesné dr. Várhelyi Ilona

1848					
Év, Nap	Keresztelő	Az atya, anyja	Keresztelő szülő	Keresztelő szülő	Keresztelő szülő
1848. 12. 15.	Petőfi Zoltán	Petőfi Sándor apja, Szendrey Jul. anyja	Arany János	Ercsey Julianna	Lázár Miklós
1848. 12. 16.	Petőfi Zoltán	Hüttich Károly, Lesztői Erzsébet	Szatmári Miklós	Lesztői Erzsébet	László János

Keresztelési anyakönyvi kivonat

Ormós szabó házában, az utcára nyíló kapu melletti szobában. (...) Debrecenben, és ami több, pénteki napon. Azaz jobban mondva, pénteki napon, és ami több, Debrecenben, mert Debrecen még a pénteknél is veszedelmesebb, elannyira, hogy ha a magyar függetlenség balul

született, becsületes pogány embernek, de ipam és napam kedvéért, kik igen buzgó keresztények, meg kellett kereszteltetnem. Gondoltam tehát, hogy legalább a neve legyen pogány, s lett belőle Zoltán.”

A keresztelést Lázár Miklós káplán végezte. Ekkoriban általános szokás

Tudományos konferenciát rendezett a Debreceni Egyetem a katolikus emlékév alkalmából

„A katolikus egyház története, újjászületése a 18. századi Debrecenben” címmel konferenciát rendezett a Debreceni Egyetem a debreceni katolikus emlékév alkalmából június 12-én – adta hírül a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye sajtóirodája.

Bosák Nándor püspök a konferencia megnyitóbeszédében elmondta, a tudományos konferencia a nívós, szakmai, történelmi előadásokkal az emlékév legrangosabb eseményének számít. Új aspektusba, megvilágításba állítják Debrecen város kultúráját, vallástörténetének egy-egy szakaszát.

A főpásztor kiemelte továbbá, a viszszatekintés a 300 évvel ezelőtti Debrecen és a magyar történelem 18. századi eseményeihez kapcsolódik.

A történelem mindig az időben megvalósuló emberi élet – mutatott rá Bosák Nándor. – Elmondja, mi történt, kik voltak a szereplői, melyek voltak mozgatórugói, és milyen hatást gyakoroltak arra az időre.

De mi az idő? – a püspök a kérdésre Szent Ágoston szavaival válaszolt: „Ha ezt kérdezik, tudom, hogy mi az idő, ha meg akarom magyarázni, nem tudom.”

Egyes filozófusok az időt úgy értékelték, mint a megismerés egyik kategóriáját. A természettudósok az élet negyedik dimenziójáról beszélnek, az arisztotelészi meghatározás szerint pedig a mozgás mértéke az egymásutániség alapján. A régi görög kifejezés még konkrétabban meghatározza az időt, mert beszél az időtartamról, a kronoszról, amely az események sorát jelenti, és beszél a megélt időről, a kairoszról – folytatta a megyés püspök.

Mi a történelemben nemcsak az események láncolatát látjuk, amelyek cél nélkül követik egymást, hanem mindig a történelemben megélt emberi vonatkozást szemléljük és figyeljük. Ilyen értelemben mindig a kairosz az, ami bennünket foglalkoztat, így idézünk fel régi eseményeket, és keressük a történelem mélyebb értelmét. A katolikus újjászületésre visszatekintő emlékév erre a történelemben megvalósuló életre utal, mert az életünk a történelemben minden helyzetben újjászületés – zárta gondolatait Bosák Nándor.

Komolay Szabolcs alpolgármester Debrecen város nevében köszöntötte a konferencia résztvevőit. Hangsúlyozta, hogy a múlt ismerete nélkül nincs jelenünk, és legfőképpen nem tudunk jövőt építeni, mert az egymásra épülő generációk építik azt a jövőt, amely meghatározza egy város, ország kultúráját.

Majd egy feneketlen kúthoz hasonlította egy város, ország, nemzet történetét, amelynek nem látjuk az alját, a kezdetét, ugyanakkor keressük a tradíciókat, a miérteket és mikénteket, de legfőképpen a gyökereinket, hogy kik vagyunk, honnan érkeztünk.

Az emlékév nemcsak a katolikusok ünnepe, hanem Debrecen ünnepe is, amelyhez a város különböző intézményei is hozzákapcsolódtak a maguk erejével, lehetőségeivel is – hangsúlyozta az alpolgármester.

Szilvássy Zoltán, a Debreceni Egyetem rektora mint házigazda üdvözölte a konferenciát. Elmondta, az ország jelenlegi helyzetének, jövőtervezésének alapja, hogy a múltunkba, különösen az egyháztörténelmi összefüggésekre visszatekintünk.

Emlékeztetett: a Debreceni Egyetem a közelmúltban több egyháztörténelmi konferenciához is kötődött, többek között helyet adott annak az ökumenikus konferenciának is, melyet a II. vatikáni zsinat 50. évfordulóján rendeztek.

A rektor Debrecen mai megértése szempontjából és a keresztény értékek alapján tervezett jövő szempontjából nagyon fontosnak ítélte a konferenciát, és, mint mondta, mi sem természetesebb annál, hogy egy keresztény ország állami egyeteme ad otthont a katolikus konferenciának.

A konferenciát, amelynek anyagából ez év végére egy kötet jelenik meg, Papp Klára dékán és Orosz István akadémikus vezették le.

***

Bosák Nándor püspök

Komolay Szabolcs alpolgármester

A konferencia idején kiállítást nyitottak meg a Történelmi Intézet Könyvtárában a Magyar Nemzeti Levéltár Hajdú-Bihar Megyei Levéltárának irataiból, A mezővárostól a szabad királyi városig címmel. A kiállítást Szendiné dr. Orvos Erzsébet, a levéltár igazgatója nyitotta meg.

Sor került továbbá Száraz Orsolya Catalogus librorum Bibliothecae Collegii Germanici et Hungarici Romae című könyvének bemutatójára, amelyet Monok István, az MTA Akadémiai Könyvtár és Információs Központ igazgatója, az Eszterházy Károly Tanárképző Főiskola professzora ismertetett.

Kovács Ágnes

A konferencián a következő előadások hangzottak el:

DRASKÓCZY ISTVÁN (egyetemi tanár, ELTE BTK, Történettudományi Intézet): *A katolikus egyház szerepe a középkori Debrecenben – Debreceni diákok egyetemjárása a középkorban*

BARTA JÁNOS (professor emeritus, DE BTK, Történelmi Intézet): *A Magyar Királyság felekezeti helyzete a 18. század első felében*

SZÁRAZ ORSOLYA (irodalomtörténész, Debreceni Egyetem, MTA kutatócsoport): *Jezsuita népmissziók a váradi egyházmegyében a 18. században*

OROSZ ISTVÁN (az MTA rendes tagja, professor emeritus DE BTK, Történelmi Intézet): *Debrecen szabad királyi városi címének országgyűlési beikkekelyezése*

PAPP KLÁRA (egyetemi tanár, DE BTK, Történelmi Intézet): *Gróf Csáky Imre püspök szerepe a katolikus egyház debreceni térnyerésében*

SZABADI ISTVÁN (Tiszántúli Református Egyházkerületi Levéltár igazgatója, Debrecen): *A református egyház Debrecenben a szabad királyi városi cím megszerzése után*

KOLTAI ANDRÁS (Piarista Rend Magyar Tartománya Központi Levéltára, Budapest): *Debrecen és a piaristák a 18. században*

Papp Klára dékán

Szilvassy Zoltán rektor

BITSKEY ISTVÁN (az MTA rendes tagja, professor emeritus DE BTK, Kultúrtudományi Intézet): *„Ab omnibus pius rex dicebatur” (Szent László a magyarországi irodalomban)*

BARTHA ELEK (professor, néprajzkutató, DE BTK, Néprajzi Tanszék) –DÉNES ZOLTÁN (kanonok, c. egyetemi docens): *Szent László a néphagyományban*

NYÁRÁDI ANNA MÁRIA (művészettörténész, Győri Városi Művészettörténeti Múzeum): *A debreceni Szent Anna-templom Szilassy János által ké-*

szített úrmutatója és a templom egykori felszerelése

KELÉNYI GYÖRGY (professor, ELTE BTK, Művészettörténeti Intézet): *A Szent Anna-székesegyház építéstörténete és helye a magyar barokk építészetben*

ZÁGORHIDI CZIGÁNY BALÁZS (történész, Domonkos Rendtörténeti Gyűjtemény, Vasvár): *Domonkos szerzetesek Debrecen katolikus életében, református történészek a domonkos történetírásban*

A konferencia teljes anyaga ez év őszén kötetben is megjelenik.

Konferenciát rendeztek az idősek otthonában

A debreceni Szent Erzsébet Otthon „A vallás szerepe az időskorban” címmel rendezett konferenciát 2015. április 14-én. A konferencián részt vettek az egyházmegye szociális intézményeinek, szociális területen működő egyesületeinek vezetői, képviselői.

Fekete Ferenc Péter, a Szent Erzsébet Otthon intézményvezetője megnyitó gondolataiban elmondta, a konferenciát a debreceni katolikus emlékvéjegyében rendezték, amely egyben a Debreceni Akadémiai Bizottság Geriátriai Munkacsoportjának kihelyezett ülése is volt. A munkacsoport többnyire szociális területet ölel fel, az idős korosztályt érintő kérdésekkel foglalkozik, amely minden ember életének a része és kikerülhetetlen feladata – tette hozzá az intézményvezető.

A találkozón elsőként dr. Imre Sándor laboratóriumi szakorvos, geriáter szakorvos a testi-lelki egészségről és a pszichoszomatikus betegségekről beszélt. Bemutatta azt a felmérést, amelyet az elmúlt 10 évben készítettek a Debrecenben élő 90 évesnél idősebb lakosokról. A felmérésben a lakosság 0,2 százaléka vett részt. Többek között arra keresték a választ, hogyan élnek, mivel magyarázható a hosszú életkoruk, mennyire egészségesek, melyek voltak életükben a leggyakoribb betegségek. Mindössze három betegséget említettek: hipertónia (magas vérnyomás), nagyothallás és a mozgásszervi betegségek. Ezek az emberek az orvosokat rendszeresen látogatták, betartották az utasításaikat és átlagosan 8-féle gyógyszert szedtek. Ezek általánosságban nézve az egészséges öregedésre jellemző adatok. A felmérés másik oldala a megélt tapasztalat, életszemlélet felszínre kerülése.

A kérdésre, hogy ők mit gondolnak arról, hogyan sikerült ilyen hosszú életkort megélni, Imre Sándor a négy leggyakoribb választ emelt ki: „Nem tudom.” – „Mindig szerettem dolgozni.” – „Soha nem estem kétségbe, minden esetben bíztam a Gondviselésben.” – „Mindenben mértéket tartottam.” Az

előadó szerint van hitele ezeknek a válszoknak, mert ezek nemcsak szavak, hanem megélt értékek.

Ezután a szakorvos a túlgondozás veszélyét is kiemelte, amely idősotthonokban is elterjedt gondoskodási forma. Amikor teljes mértékben kiszolgálják az idős embert, a szellemi aktivitása néhány hét alatt képes teljesen leépülni. Szerencsére már vannak olyan idősotthonok is, ahol az öregek aktivitására építenek, ezáltal ők élményként élik meg a bentlakást.

A konferencián a következő előadások hangzottak még el: dr. habil. Pék Győző pszichológus: Vallás, mint megküzdési stratégia; Rozsnyai István reformá-

tus lelkész: Az egyház és a vallásgyakorlás szerepe az időskorban; Marján Éva lelkész, intézményvezető: Hitélet az idősotthonban.

A konferencia befejező előadásait a Szent Erzsébet Otthon két lakója tartotta, akik elmondták, hogy mit jelent számukra a vallás.

Öröm-hír Sajtóiroda

Dr. Imre Sándor

Fekete Ferenc

Kincses Gyula az otthon lakója

Fakanállal versenyeztek az egyházmegye intézményei

Egyházmegyei főzőversenyt rendezett a debreceni Szent Erzsébet Otthon közössége 2015. május 14-én Debrecenben a Kerekes-telepi Strandfürdő területén. A főzőverseny – amelyre az egyházmegye katolikus és szociális intézményei érkeztek –, a 2015-ös Debreceni Katolikus Emlékvéjegy programozatának a része volt.

A fakanállforgatásra 7 intézmény nevezett be: a Mátészalkai Széchenyi István Katolikus és Német Nemzetiségi Általános Iskola, a nyíregyházi Szent Imre Gimnázium, a debreceni Szent József Gimnázium, a Svetits Gimnázium, a balkányi Szent Antal Idősek Otthona, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Püspöki Hivatala és a házigazda Szent Erzsébet Otthon. A csapatokkal fellépők is érkeztek, akik a főzés ideje alatt kulturális programokkal szórakoztatták a közönséget.

A résztvevőket Bosák Nándor debrecen-nyíregyházi püspök atya is köszöntötte. Örömmel üdvözölte ezt a kezdeményezést, amely lehetőséget teremt az egyházmegye intézményeinek arra, hogy a kötetlen, jókedvű, hangulatos találkozón közelebről is megismerjék egymás közösségeit, mert a közös főzés, az együtt étkezés közösséget teremt.

A zsűri elnöke, Fehér Gábor mester-szakács, a Magyar Nemzeti Gasztronó-

miai Szövetség elnöke, tagjai: Váry Attila a Kerekes-telepi Strand és Lyra Beach Kemping igazgatója és Sitkuné dr. Szabó Ildikó, a Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala képviselője voltak. Fehér Gábor már a főzés kezdeti fázisától szorgalmasan látogatta a csapatokat, figyelte a fűszerezést, érdeklődött az alapanyagokról, hogy azok mennyire felelnek meg az általa is elvárt követelményeknek. Véleménye szerint minden ételnek megvan a maga hagyományos ízvilága, amelytől nem szabad eltérni. Manapság sok háziasszony más nemzet fűszereit a magyaros ételekhez is előszeretettel használja, amelyek megváltoztatják az étel eredeti karakterét. Az értékelés során a tradicionális íz megtartása elsődleges szempontnak számított, amely egy egyszerű paprikás krumplinak is lehetőséget adott a győzelemre.

A főzőversenyen részt vevők különleges ételeket főztek. Közülük a debreceni Szent Erzsébet Otthon a kecskeragú-levesével vitte el a pálmát, második helyezett lett az egyházmegye püspöki hivatala a bihari kukólevessel, harmadikként pedig a balkányi Szent Antal Idősek Otthona vaddisznópörköltjét kóstolhattuk meg.

Öröm-hír Sajtóiroda

Lovagkori családi nap Debrecenben

A „300 – Katolikus Újjászületés Debrecen” című katolikus emlékvé program sorozatának része volt az a családi nap, amelyet a debreceni Svetits Intézet rendezett 2015. május 16-án az iskola udvarán. A hangulatos, mintegy 800 fős programon a város katolikus plébániáinak családjai is részt vettek.

A lovagkori téma különleges hangulatot adott a napnak. Lovagok, hercegnők, udvarhölgyek, lovagvárhoz tartozó személyzet: kovács, pékné, apródok jellemző jelenléte tette színessé a rendezvényt. A Debreczeni Aranykeresztes Lovagok Egyesületének haditorna-bemutatója különösen az ifjakat ejtette ámulatba, és nem utolsósorban a jelmezlovagokat, akik összehasonlíthaták ruházatukat, fegyverzetüket az igazi lovagi viselettel.

Németh M. Lúcia nővér, a rendezvény főszervezője elmondta, a Svetits Intézet családi napja minden évben egy témát ölel fel, így a feladatok meghatá-

rozása is könnyebb és izgalmasabb. A lovagkor minden területen megmozgatta a gyermekek fantáziáját, akik már hetekkel előtte lelkesen készültek a családi napra. Az osztályok tanáraikkal ötletes, kézzel készített, a zsűri szemeinek is tetszetős portékájukat vitték az „udvari vásárra”, sokan pedig a lovagkor történelmébe mélyedtek el és kvízzjátékban mérték össze szellemi tudásukat.

A programok párhuzamosan zajlottak. A csapatos hétpróbán az osztályok tanulói erőben és ügyességben mérték össze erejüket, az egyéni hétpróbán pedig szellemi feladatokban jeleskedtek. Játsszópark várta azokat a családokat, akik a népi játékok iránt tanúsítottak nagy érdeklődést. De kézműves foglalkozások, jelmezzsépverseny, középkori jelenetek is tarkították a napot, valamint floorballbajnokság, különböző játékok és nem utolsósorban sok-sok beszélgetés, ismerkedés is várta a családokat.

Öröm-hír Sajtóiroda

Oratórium és gitáros szentmise

A „300- Katolikus Újjászületés Debrecen” című 2015-ös emlékvé program sorozatában egy Húsvéti misét és az Igazi világosság c. oratóriumot adta elő a Szent Anna Egyházközséghez tartozó Dalárda együttes 2015. 04. 12-én, vasárnap a 11.30 órai szentmisén a Szent Anna-székesegyházban.

A Dalárda közösség a 30 évvel ezelőtti egyetemistákból, főiskolásokból álló debreceni Szent Anna-templom volt ifjúsági csoportja, amelynek tagjai immár 10 éve újra együtt énekelnek. Az 50-60 év körüli felnőttek – lelkükben a fiatalos lendülettel – mára már gyermekeikkel érkeznek a próbákra.

A szentmise után a Dalárda nemrég elkészült CD-lemezének megvásárlására is volt lehetőség.

Sajtóiroda – Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

„MISERICORDIAS DOMINI”

A „300 – Katolikus Újjászületés Debrecen” című 2015-ös debreceni katolikus emlékvé hangversenysorozatának eddigi előadásai a debreceni Szent Anna-székesegyházban:

2015. április 19. – Ruppert István orgonaművész és a Debreceni Kölcsey Kórus.

Vezényeltek: Tamási László Liszt-díjas karnagy, Veres Anett egyetemi hallgató és Duffek Ildikó Dsc.

2015. május 17. – Kóvári Péter orgonaművész, Debreceni Canto Armonico Énekegyüttes, vezényeltek: Deményi Sarolta, Dobos Gyöngyi, Szűcs Magdaléna, Gáll Péter és Náray Máté

2015. június 7. – Debreceni Canto Armonico Énekegyüttes, közreműködtek: Muzsi Andrea – szoprán, Repka Sára – alt, Biri Gergely – tenor, Jasznik Ákos basszus, Turányi Tünde – orgona, Gyülvézi Péter – zongora. Vezényelt: Deményi Sarolta

2015. június 21. – Ablonczy Bertalan orgonaművész, Lautitia Ifjúsági Vegyeskar, vezényelt: Nemes József

Következő vendégeink lesznek:

Kovács Szilárdnak a Pécsi Székesegyház orgonaművészének és Francesca Provvisionato mezzoszoprán énekesnőnek a közös koncertje,

Jakab Hedvig orgonaművész, Kardos Ildikó hegedűművész és Molnár Zsolt cselóművész kamaraestje,

Virágh András Gábor is a budapesti Szent István Bazilika orgonaművésze, közreműködik a Debreceni Vox Antiqua, Kiss Csaba vezényletével.

A Debreceni Szent László Kórus Dobos Mihály vezetésével W. A. Mozart Koronázási miséjének előadására vállalkozik.

A 200 éve született Mosonyi Mihály: C-dúr miséjét Deményi Sarolta vezényli, az ő kutató-szervező munkája eredményeképpen sikerül előadni ezt a művet, a Sol Oriens Kórus és zenekar előadásában. Haydn Nelson miséjét pedig Canto Armonico koncerten hallhatják, ahol a karmester Kamp Salamon lesz.

Szerzetesek debrecen szolgálatában

Szerzetesek Debrecen szolgálatában címmel kiállítást rendezett a Boldogasszony Iskolanővérek Debreceni Községe 2015. május 20-án, a Svetits Kollégium aulájában.

A kiállítás vázlatos áttekintést nyújtott a Debrecenben letelepedett: a piarista, a Boldogasszony Iskolanővérek, a ferences és a domonkos rend tagjainak életéről, működésükről, amelyek Debrecen városát, korábban a Nagyváradi Egyházmegyét és jelenleg a Debrecen-

Nyíregyházi Egyházmegyét is gazdagítják.

A kiállítást, amely Ivanics M. Andrea (SSND) nővér munkáját dicséri, Lobmayer M. Judit (SSND), a Boldogasszony Iskolanővérek magyartartományának főnöke nyitotta meg.

Judit nővér megnyitóbeszédében elsőként utalt az ünnepelésre okot adó három egybeeső évfordulóra is, a Debrecen katolikus újjászületésének 300 éves jubileumára, a Szerzetesek évére és boldog Gerhardinger Mária Terézia – a Boldogasszony Iskolanővérek rendalapítója – boldoggá avatásának 30. évfordulójára.

Ezután a tartományfőnök kifejtette, a kiállítás címe, a „Szerzetesek Debrecen szolgálatában” méltón utal arra a

hűségre, amellyel az itt élő szerzetesek szolgálták a várost. Mert az „igazi hűség az embert sarkon fordítja, szemközt érdekeivel, vágyaival, önmagával...” idézte Vasadi Péter, a Nemzet Művésze címmel kitüntetett, Kossuth-díjas, József Attila-díjas magyar költő, író, gondolatát, majd a hármas szerzetesi fogadalomról, annak jelentéséről is beszélt a jelenlévőknek.

A kiállítás 1–1 utcarészletet, templombelsőket bemutató, korabeli viseletet idéző képei a régi időkbe röpitik vissza az idősebb korú látogatókat. Ezek a helyszínek összekötnek bennünket az előttünk járókkal. A képek a szerzetesrendek közös szolgálatát is bemutatták, amikor együtt készítették fel az elsőáldozókat, vagy éppen – emberi arcukat megmutatván – vidám, hangulatos, mókás személyiségükről is tanúskodnak.

A kiállításon közreműködtek a Svetits Intézet diákjai: Kovács Csilla – ének, Moldován Tekla gitár, Bordás Anna – próza, Schaff Magdolna – hegedű.

Öröm-hír Sajtóiroda

Köztünk élő szerzetes

Reggelente fél hatkor kel, és éjjel fél tizenegyig talpon van. Az Úr szolgálóleányaként imádkozik, szolgál, kántorkodik, és ott segít, ahol tud. Iskolanővéreként diákokat tanít a Svetitsben. Rendszeresen kerékpározik, úszik, alkalmanként túrázik a hegyekben. Szokott könnyeket ejtve zokogni, és önfeledten kacagni. Mint mondja, vannak erényei és rossz tulajdonságai egyaránt, hisz ő is ember. Géczy M. Erzsébet (SSND) iskolanővér. Köztünk élő szerzetes.

„Katolikus családba születtem 1946-ban Debrecenben. Ide jártam általános iskolába, majd a Svetitsbe. Két nagynénem itt volt apáca és iskolanővér, de négyéves koromig nem ismertem őket, mert akkoriban oly szigorúak voltak a szabályok, hogy a nővérek nem járhattak haza. '50-ben internálták őket, el kellett hagyniuk az intézetet, és a nagyszüle-

imhez menekültek, ahol én is laktam a családommal. Kérdeztem, hogy kik ők, és mondták, hogy édesapám két húga, különben pedig apácák. Ja, akkor én is az leszek! Erre szó szerint emlékszem. Nyilván nem tudtam pontosan, mit jelent apácának lenni, de onnantól csak kintartás kérdése volt részemről, hogy beléphessek a rendbe. Emlékszem, hogy még nem voltam iskolás, de azt kértem a szüleimtől, hogy hadd lehessenek elsőáldozó, mert annyira nagyon szeretem a Jóistent. Itt kereszteltek a Szent Annatemplomban, és itt voltam elsőáldozó is, így nagyon kötődöm ehhez a templomhoz és az intézethez is.

Rendkívül fiatalon érlelődött elhatározás bennem, de ez volt az örökfogadalom első lépcsőfoka. Abban az időben 5 évet az egyetememet végezve kellett jelöltként tölteni, és csak ezt követően léphettünk a noviciátusba (újonc-idő a

szerzetesközösségekben, mely a beöltözéssel kezdődik és az ideiglenes szerzetesi fogadalommal végződik – a szerk.), majd először 3 évre, aztán még további 3 évre teszünk fogadalmat, tehát összesen 11 év elteltével tehet egy szerzetbe lépő jelölt örökfogadalmat. Fontos, hogy jól gondolja meg, ismerje meg a szerzetesi életet, és teljes legyen az elkötele-

zetsége. A régi és a mai kor szerzetesei között csak külső különbségek vannak, amelyek csak másodlagosak, és a kor igénye szerint változnak. Míg korábban minden be volt szabályozva, az egyfajta tartást is adott a szerzeteseknek, de ha azt nem töltjük meg szeretettel, akkor az csak egy külső, üres tartalommal. Rendünk szabályzatából két mondatot idéznék, amelyek nem csak a szerzetesekhez és iskolanővérekhez szólnak, hanem minden embernek, világnézettől függetlenül. Az egyik, hogy azzal nevelünk, amik vagyunk. A gyermek nem arra fog emlékezni, amit én mondok, hanem aki voltam. Ahhoz, hogy a jövő nemzedék egy picit jobb legyen, mint a korábbiak, ahhoz előbb nekem kell jobbnak lennem, mert a gyermek azt a mintát követi.

A másik, hogy a nevelés számunkra azt jelenti, hogy az embereket, mint Isten teremtményeit és képmásait, hozzásegítsük a teljes kibontakozásukhoz, hogy életük teljes legyen. És ez nemcsak az iskolanővérek feladata, hanem mindenkinek: hogy a környezetemben élő embereket az én létem, tevékenységem úgy gazdagítsa, hogy általa közelebb kerüljön az Istenhez, önmagához és az embertársaihoz.

1969 óta tanítok, idén kezdem a 49. tanévemet. Öt év megszakítással végig a Svetits Intézetben szolgáltam. Természetesen ez egy hitvallásos iskola, de nem válogatjuk a gyerekeket világnézeti hovatartozásuk szempontjából, így ide is bejut a korszellem és a kor problémái, és nagyon nem mindegy, hogy kezeljük ezeket. Nagy probléma, hogy egyre közömbösebb világban élünk. A rendszerváltozást követően, amikor elindítottuk a Svetitsben az általános iskolát és az óvodát, erőteljesebb érdeklődés mutatkozott az egyház iránt azokban az emberekben, akikben még élt a hit utáni vágy, csak épp a kommunizmus elfojtotta bennük. Azóta már egyfajta közömbösség tapasztalható, amit nem tisztem elemezni, de fő sajátossága, hogy az Istenre nincs szüksége az embereknek. Vagy önmaguk, vagy valami más kerül a helyébe. De ha én az Istentől elszakadok, akkor önmagamot pusztítom. Mivel az Isten saját képére és hasonlatosságára teremtett bennünket, az Istenre vagyunk kódolva, a boldogságunkat őbenne találjuk meg. Az Istentől való eltávolodás az oka korunk problémáinak.

A közömbösséget segít oldani, hogy ha az egyénre figyelünk. A gyermekek mindegyike külön adottságokkal és képességekkel rendelkező személyiség, arra kell figyelni. A tapasztalatom, hogy a megoldás ugyanaz, mint régen: minden gyerekkel egyénileg kell megtalálni a hangot, és ha szeretettel és türelemmel fordulok hozzá, ha nem csak a szaktárgyat akarom megtanítani és nemcsak a kötelességemet végzem, hanem az ő sorsa személy szerint érdekel, a gyermek megérzi, hogy én neki jót akarok, és oltalmat talál.

Mi a Svetitsben iskolanővérek vagyunk, a tanítás és a nevelés az elsődleges feladatunk, de a szerzetesi élet lényege az önátadás, hogy amit teszek, arra én minden pillanatban odafigyel-

jek, és a Jóisten iránti szeretetből tegyem, mert az életem lényege az Istennel egyesült tevékenység, az Istennek való teljes önátadás. De ez az önátadás nem mindig teljes, mert mi is emberek vagyunk. Mindenki rendelkezik jó és rossz tulajdonságokkal, de a szerzetesi élet egy lehetőség, egy út, amin haladva állandóan tökéletesedhet ez a fajta önátadás. És ha az isteni gondviselésre bízunk magunkat, és az ő hűségébe kapaszkodunk, akkor ő gondoskodik arról, hogy az embert faragja, alakítsa és érlelje az örökkévalóság útján.

Hogy én reggel fél hattól kezdve este fél tizenegyig mit csinállok, azt ő határozza meg, belülről a lelkemből fakadóan, de tengelye mindig a velem való kapcsolat, minden tevékenységemre vonatkozóan. Akár tanítok, akár segítséget kérnek tőlem, azt szívesen teszem, és maximálisan alkalmazkodva a Jóisten akaratához. Mint a házasságban, amelyben két ember együttes élete határozza meg életüknek a minőségét.

A szerzetesség csak az Istenhez jutás egyik útja. Ami mindenki útjában közös, az az önátadás. Ez a nem szerzetesi életben is fontos, mivel csak ezáltal tudunk mi magunk és a szeretetünk tökéletesedni. Ugyanolyan tökéletlen ember, jó és rossz tulajdonságokkal a szerzetes is, mint az, aki házasságban éli az életét. Mi is ugyanúgy tapasztaljuk, hogy az önátadásunk bizony nem mindig tökéletes, mert fáradt vagyok, mert önző vagyok. A szerzetes és más ember útja is az, hogy az önátadását tökéletesítse. Erre való a megbocsátás, az újrakezdés, az Istenbe való kapaszkodás, az imádság ereje. És ebben nem lehet kikerülni az egyházat, mert az maga Jézus titokzatos teste a kegyelmi eszközeivel és a szentségekkel. Nyugdíjas éveimet aranykornak nevezem: dolgozik az ember, amennyit csak tud, de nincs az a hajszoltság, mint az aktív években, csak a béke, a nyugalom, amit az Úristentől kapok, de ahogy az őst bearanyozzák a saját színei, olyanok a szerzetes idős-korú évei. De ezeket sem magunknak kapjuk, hanem azért, hogy adjuk tovább. Nem félek az öregedéstől, sem a haláltól, sem a betegségektől. Amennyit az Úristen enged élnünk, minden nap ajándék. Ha százszor születnék is, csak ezt a hivatást választanám.”

(P.E.)

Távol a hazájától

„Megismeritek az igazságot, és az igazság szabaddá tesz titeket” (Jn. 8, 32).

Beszélgetés Görski Jacek lengyel származású domonkos szerzetessel

Jacek atya már harmadik alkalommal szolgál egyházközösségünkben és másodjára plébánosként, május elsején ünnepelte 50. születésnapját. A plébánia közössége május 3-án az esti szentmisén és az utána következő baráti összejövetelen köszöntötte és ajándékozta meg őt. Az alábbiakban pedig Jacek atya ajándékoz meg bennünket gondolataival, élettörténetének mozzanataival.

Ha 18 éves korodban valaki megmutatta volna neked a jövőt, és láttad volna magadat 50 évesen mint a Szt. László-templom plébánosát, mit szólnál volna?

Biztosan nagyon ijesztő és hihetetlen lett volna. Amikor beléptem a rendbe, csak annyi elképzelésem volt, hogy szerzetesként közösségben fogok élni és lelkipásztori munkával fogok foglalkozni, de azt nem gondoltam volna, hogy ide fogok jönni Magyarországra, és ilyen nehéz feladatok várnak rám. Szerintem jobb így, hogy a Jóisten elrejti előlünk a jövőt. Viszont azt tapasztaltam, hogy mindig megkapom az éppen esedékes munkámhoz szükséges erőt és segítséget. Ahogy jön a feladat, úgy érkezik a kegyelem is.

Milyen lelki útravalóval láttak el odahaza gyermekkorodban?

Szép gyerekkorom volt, hiszen a szüleim mindent megadtak, hogy lelkileg-szellemileg növekedjek. Édesanyámtól és nagymamámtól megtanultam imádkozni, rendszeresen jártunk templomba, otthon közösen mondtuk a Rózsafüzért. A plébániánkon 1974-ig minorita ferences atyák szolgáltak, náluk voltam elsődöző. Talán ők ültették el bennem a hivatásom magját, kezdve attól, hogy ministránsként nagyon irigyeltem a kapucnijukat, egészen odáig, hogy láttam, hogyan élnek közösségben és milyen nagy hatással vannak az egyházközösségre. Később, középiskolás koromban lelkigyakorlatokon, gyalogos zarándoklatokon is részt vettem. Ez a korai vallásos környezet sokat segített abban, hogy megerősödjön a hitem és megtaláljam a hivatásomat.

Milyen volt abban az időben, tehát még a szocializmusban, hívó katolikuskak lenni Lengyelországban?

A hit gyakorlása nem volt megtiltva, nem korlátozták a papi-szerzetesi hivatásokat, a hitoktatás rendben folyt a plébániákon. Soha nem éreztem a szülővárosomban azt, hogy tilos vagy veszélyes lenne valamilyen egyházi rendezvényre elmenni. Megtartották a körmeneteket, házszenteléseket, lelkigyakorlatokat. Lengyelországban azért is volt könnyebb a katolikus egyház helyzete, mert a lakosság 90 százaléka római katolikus volt. Az egyházi vezetés egységesen ellenállt a hatalomnak, és ez nagy erőt adott a híveknek. Szintúgy II. János Pál pápa, aki maga volt a lengyel nép lelki vezetője és támogatója a kommunista rendszer elleni küzdelemben. Rengeteg hivatás is született az ő példája nyomán. Természetesen azért voltak korlátok is: aki túlságosan buzgón hirdette a nagy nyilvánosság előtt a hitét, arra nem néztek jó szemmel. Minél magasabb pozícióit töltött be az illető, annál inkább.

Magyarországhoz képest milyen a lengyel egyház helyzete ma?

Mivel a szocializmus évtizedei alatt Magyarországon jobban elnyomták az egyházat, és nagyobb volt az állami agymosás, itt egész nemzedékek estek ki az egyház kötelékeiből. Lengyelországban jobban megvolt, megvan a folytonosság. Negatív jelenségek azonban így is előfordulnak, például nálunk is csökken a hívek és a hivatások száma. Az egyház elkényelmesedett: megszokták, hogy csak harangozni kell, és jönnek a hívek. Manapság a hagyományos vallásosság keretei már nem működnek, hiszen olyan nagy a média, a világ befolyása. A lengyel egy-

házak is meg kell találnia az új utakat az örömhír terjesztésére, főleg a fiatalok körében. Egyedi esetek miatt nálunk is sok nyilvános kritika és támadás éri az egyházat, holott összességében jól működnek a plébániák és a szerzetesrendek, rendben folyik a lelkipásztori munka.

Visszatérve a személyes életedre: miért lettél szerzetes, miért nem egyszerűen pap?

Ez valószínűleg onnan ered, hogy kiskoromban a minorita atyák olyan nagy hatással voltak rám. Középiskolás koromban már éreztem, hogy Isten hivatást adott nekem, de még nem tudtam dönteni, hogy egyházmegyés pap leszek-e, vagy ferences minorita szerzetes. Amikor 18 éves voltam, meglátogatta a plébániánkat egy hivatásigazgató domonkos atya, s nagyon megtetszett a domonkos rend. Elmentem egy hivatástisztázó lelkigyakorlatra, és rögtön érettségi után, 20 évesen beléptem a rendbe. Hatodéves szeminarista koromban tettem örök fogadalmat, két héttel utána diakónussá, majd 1992-ben pappá szenteltek.

Pappá szentelésed után rögtön Magyarországra kerültél?

Nem, egy évig Wrocławban szolgáltam. Már a szemináriumi évek alatt

felmerült bennem, hogy milyen jó lenne külföldre menni misszióba, viszont nem vágytam távoli egzotikus országokba. Lehetőségem volt elmenni körülnézni Oroszországba, Litvániába, Csehországba és Szlovákiába. Majd 1990-ben a magyar domonkosok nyílt levéllel fordultak a lengyel provinciához azzal a kéréssel, hogy segítsen az itteni testvéreknek újjáépíteni a rendi életet rendszerváltás után. Gondolkoztam ezen a meghíváson, és egy idő után jeleztem is az előjáróimnak, hogyha a Jóisten is ezt akarja, akkor vállalnám ezt a kihívást. Először 1991-ben jártam Magyarországon Pucilowski József atyával és egy másik rendtársammal, éppen II. János Pál pápa látogatásának idején. Nagyon megtetszett nekem az itteni mentalitás. Egyedüli komoly, szinte legyőzhetetlennek látszó akadályt a magyar nyelv jelentett. Nem hittem, hogy képes leszek

megtanulni magyarul. A tartományfőnököm mindenestre úgy döntött, hogy Magyarországra küld. Itt Debrecenben kezdtem 1993-ban Wysokiński Ireneusz atyával.

Az várt, amire számítottál, vagy voltak meglepetések?

Elég keveset tudtam Magyarországról és az itteni domonkos rendről. Az első nagy próbatétel a nyelvtanulás volt. Apránként vállaltam kisebb feladatokat. A harmadik évben már az egyetemista csoportot vezettem. Később az is meglepett, hogy a novíciusok magiszterévé neveztek ki, s a plébánosi megbízásra sem számítottam. Arra pedig végképp nem, hogy felelősséget kell vállalnom egy építkezésért (az itteni közösségi és rendház felépítéséért). Szerencsére, mint ahogy már mondtam is, mindig kaptam annyi erőt és segítséget, hogy boldoguljak.

Mi az, amit az elkövetkező 50 évben szeretnél még megvalósítani?

Azt kérem a Jóistentől, hogy adja meg a testi és lelki erőt, hogy tudjam szolgálni közösségemet, a domonkos rendet. Szeretném, hogy Magyarországon megerősödjünk és sok hivatás születessen. Egy jó domonkos közösségben szeretnék megöregedni. Arra is vágyom, hogy, a domonkos közösség mellett, annak lelkeségéből kinőve, minél több kis közösség alakuljon. Nagyon rokonszenves számomra az, amit Szent Domonkos is hirdetett és gyakorolt: „*Contemplata aliis tradere*”, vagyis: „*A felfedezett igazság szépségével vonzani az embereket*”. Az igazság ugyanis nemcsak jó, hanem szép is.

Isten adjon további jó egészséget, sok erőt és kegyelmet!

Lieli Mariann

Szerzetesi nap az egyeki iskolában

A Megszentelt Élet Évében az egyeki Móra Ferenc Római Katolikus Általános Iskola és Óvoda, karöltve az Egyeki Római Katolikus Plébániával, Szerzetesi napot tartott 2015. április 17-én, amelyre nyolc szerzetesi közösséget hívtak meg, hogy tegyenek tanúságot hivatásukról. Erre a napra a jezsuiták, a Jézus Szíve Társasága, a Segítő Nővérek, a Sacré Coeur Nővérek, a szalézi rend, a ferences rend, a domonkos rend és a premontrei kanonokrend képviselői fogadták el a meghívást.

Bár a település büszkélkedhet papi hivatásokkal, sőt Radics Dávid atya személyében ferences hivatást is adott az Egyháznak, mégis sokan a diákok közül nem találkoztak még személyesen szer-

zetessel. Előttük érthetetlen, hogyan adhatja oda az életét valaki ilyen formában Istennek.

A szerzetesi nap 10 órától imádsággal kezdődött a templomban az énekes osztály és templomi szkóla lelkes szolgálatával. A vendégek pár szóban bemutatták magukat és közösségüket, majd György jezsuita testvér vezetésével közös énekléssel idézték fel a vak, a süket és a néma találkozását Jézussal. Ezt követően az iskolában minden évfolyam megismerkedhetett egy-egy szerzetesrend képviselőjével. Az évfolyamok a személyes találkozás előtt „házi feladattal” készültek, amit a hozzájuk látogató szerzetesek küldtek számukra. A közös ebédet követően az iskola udvarán Gá-

bor szalézi testvér és moderátor segítői játszani és táncolni hívták a diákokat. Délután a hálaadó szentmisén az évfolyamok szereteteiért, beteg osztálytársaikért vagy egyik tanárnő születendő gyermekéért imádkoztak.

Szerzetes az oviban

Az intézmény óvoda részlege sem maradt ki a szerzetesi hivatás ünnepléséből. Tomka Magdolna nővér, a Segítő Nővérek Kongregációjának tagja négy alkalomból álló rekollekciós napot tartott az óvodában. Gyermekkel és a velük foglalkozó óvónőkkel, dajkákkal is találkozott későbbi időpontokban.

Öröm-hír Sajtóiroda

A családom a hivatásom bölcsője

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye védőszentjének, Szent László királynak ünnepét június 27-én, szombaton tartotta Nyíregyházán a Magyarok Nagyasszonya-társzékesegyházban. A 10 órakor kezdődő ünnepi szentmisén Bosák Nándor megyés püspök áldozópappá szentelte Mészáros Zsolt diakónust és diakónussá szentelte Markovics Balázs akolituszt.

Az alábbiakban Mészáros Zsolt újonnan felszentelt pap osztja meg gondolatait a hivatásról.

Nyíregyházán születtem 1987. május 26-án, tizennégy gyermekes család ötödik gyermekeként. Hét testvérem már dolgozik, én most kezdem a „nagybetűs életet”, és még hat testvérem az iskolapadot koptatja.

Szüleim egészen különböző karakterek, mégis úgy értékelem, hogy egyre jobban megérti egyik a másikat, kölcsönösen szeretik és ragaszkodnak egymáshoz és a házasságukban tett esküjükhöz. Soha nem félték elfogadni Istentől a gyermekáldást, és nagy örömmel vártak bennünket, gyermekeket. Gondoskodtak arról, hogy őszinték és nagylelkűek legyünk egymással és másokkal. Hála adok a Jóistennek, hogy kiegyensúlyozott, életerős, tisztességes és boldog keresztény emberré neveltek. Nagyon nagy áldozatokat hoztak egymásért és értünk, hogy a családi otthon melegének légkörét megteremtsek.

Édesapám nagyon racionális, egyszerű, becsületes, jó munkabírású családfő, ő mindig megfogta a munka végét. Mindig él benne a másokért élni és tenni akarás. Olyan feladat nem létezett számára, amire azt mondta volna, hogy lehetetlen megoldani. Addig nem nyugodott meg, amíg meg nem valósította, amit eltervezett. Rendkívül egyedi megoldásokat láttam a kezdeményezéseiben. Így nevelt és tanított a tisztességes munkára.

Édesanyám nagyon törekeny, mégis nagyon bátor asszony. Végtelen türelmes és nagylelkű. A szíve mindig képes

nyitni mások felé, és befogadni őket. Olyan energia van benne, amit nagyon kevés embernél tapasztaltam meg. Reggeltől estig, megállás nélkül él a jelen pillanatban. Soha nem volt számámra egyszerű, de mindig igyekezett meghallgatni és időt szakítani ránk. Igaz, hogy közösen imádkoztunk, mégis ő alapozta meg az imaéletemet. Természetesen az egész családommal együtt imádkozunk reggel és este, és étkezések alkalmával. Voltak alkalmak, amikor közösen olvastuk a Szentírást.

Égészen egyszerűen, vallását gyakorló családban nevelkedtem és nőhettem fel. A családom a hivatásom bölcsője, ahol fiatalon megéreztem, hogy Isten engem végtelenül szeret és a Vele való boldog közös életre hívott meg. Pedig előtte azt hittem, hogy tennem kell érte valamit, hogy valaki szeressen engem. Megéreztem, hogy Ő folyton keres és minden hibám ellenére szeret. Ekkor kezdem el igazán mélyen keresni Istent, és lázasan kutattam a kérdéseimre a válaszokat. Itt kaptam meg az első és legfontosabb hivatásomat, hogy befogadjam Isten szeretetét és tovább adjam azt. A szeretetre történő meghívásomban értettem meg, hogy mi az én életcélo, és hogyan érhetem el az életszentséget, hogy boldog lehessenek. Ehhez nem kell mást tennem, minthogy mindig, mindenkit szeretnem úgy, ahogy Jézus tette és az Ő követői, a szentek. Így kerültem egyre közelebb Istenhez. Nagyon szerettem imádkozni, miséről misére jártam ministrálni, rendszeresen gyóntam, szívesen hallgattam másokat Istennel kapcsolatos dolgokról és nagyon lelkesen vettem részt a hittanórákon, mert érdekelt. A testvéreim tapasztalatai és Isten akaratának keresése határozta meg

iskolaválasztásomat. A kápolnában fedeztem fel, hogy különös öröm töltött el, amikor ott időztem az Úr előtt.

Sokat vívódtam, a Szent Imre Katolikus gimnáziumi évek alatt a sok vívódás után megérett bennem a papi hivatás ajándéka. Hála azoknak a csoportoknak, melyekben tevékenyen részt vehettem, és a jó nevelőimnek. Sok lelki gyakorlaton vettem részt, és a gimnáziumban egyre gyakrabban vettem részt hétköznapi miséken is. Minél több időt töltöttem Jézussal az imádságban és szentségimádásban, annál jobban körvonalazódott, hogy mire hív engem.

Emlékszem, hogy egyszer egy reggeli szentmisén térdeltem és imádkoztam az úrfelmutatáskor az Eucharisztia előtt. Ott minden kétséget kizáróan hallottam az Ő hívását. Az imámban azt mondtam: Uram, hallom a Te hívásodat és követlek téged, bárhová mész. Igen, Veled akarom leélni az életemet. Kész vagyok mindenre, kérj tőlem, amit csak akarsz! Követni foglak. A Te papod leszek. És ekkor leírhatatlanul nagy öröm töltötte el a szívem.

A fájdalom kulcsa, hogy szeressek

Az érettségi után püspök atyánál jelentkeztem és a szemináriumba felvételt nyertem 2006-ban. Egy évet töltöt-

tem Vácott a kisszemináriumban, majd Egerben folytattam a tanulmányaimat. Ahogy haladtam előre a szemináriumi éveimmel, rájöttem, hogy még mindig nem vagyok tökéletes, sőt nagyon sok sebet hordozok magamban. Ennek ellenére Jézus Krisztus, aki meghívott, végtelenül szeret. Öt év szemináriumi képzés után egy csodálatos évet Szegeden és egy másik, egész életemet meghatározó felejthetetlen évet Olaszországban töltöttem.

Itt történt meg velem, hogy az egyik nap az elmélkedésekben gyakran visszatérő gondolatról az egyik előadó előadásában beszélt. Először megkérdezte, hogy szerintem mikor és hol szeretett Jézus a legjobban? A kereszten szeretett Jézus a legjobban. Addig is sokat tanultam már a szenvedés értelméről a teológián, de mégsem tudtam vele mit kezdeni. A jót és szépet könnyű elfogadni, de a fájdalmat nem. Viszont onnantól kezdve olyan elemi erővel hatott rám, hogy azóta is magával ragad. Most, már sokkal nyugodtabb vagyok, mert Jézus nem csak ott van jelen az életemben, ahol minden jól megy, hanem ott is, ahol küzdelmes. Megérintett Jézusnak az a mondata, amit papi életem jelmondataként életprogramomnak is választottam: „Éloí, Éloí lámmá szabáktáni” – Istenem, Istenem, miért hagytál el engem? (Mk 15,34). Sokszor találkozom saját

magam és mások életében is olyan reménytelen helyzetekkel, amit nem tudok megoldani, de a reménytelenségben mindig vágyom a remény után, és akkor elkezdem a reménysugarat keresni. Erről szól a 22. zsolttár is, melynek a vége hálaadás. Először azonban szembe kell néznie az előttem álló kereszttel, és ha nem is értem meg, mégis azt kéri tőlem, hogy öleljem át, és a keresztnél szorítsam magamhoz a szenvedő és értünk keresztre feszített Jézust. Öleljem át, és azonnal kezdjek el szeretni. Ez minden fájdalom kulcsa, és rögtön megjelenik a remény. Ebben a mondatban olyan nagy csoda és erő van, amit előtte soha nem mertem volna gondolni. A fájdalmak elfogadása meghív arra, hogy tovább szeressem a testvéreimet, és ne a sebeimet nyalogassam. A fájdalomtól így új élet születik. Ez a minden értelmet felülmúló Szeretet, aki mindenét odaadja, hogy a másiknak élete legyen, örök élete. Ennek az útnak még nincs vége. Most a papszenteléssel új feladatot és nagyobb lehetőséget kapok, hogy megtanuljak ily mértéketlenül szeretni. Viszont azt szeretném hangsúlyozni ebben a mondatban, hogy nincs reménytelen ember vagy lehetetlen helyzet, mert Isten mindig, mindenkit a tenyerén hordoz.

Kedves testvérem, aki most rólam olvasol, tudd, hogy imádkozom érted,

hogy megtaláld saját hivatásodat, illetve, amennyiben megtaláltad, akkor pedig azért, hogy boldog légy benne. Kedves barátom! Bátorság, ne félj! Biztos vagyok abban, hogy Isten százszorosan megjutalmazza érte, hogyha Isten országáért munkálkodsz!

Köszönet mindazoknak, akik kísértek és kísérnek szerető imáikkal, áldozataikkal és példás életükkel.

Mészáros Zsolt káplán

A megváltás matematikája

Jubileumi mise Nyíregyházán

„Amikor az ember nem az első jubileumát ünnepli, akkor egyértelművé válik számára a világ rendje, amelyben kérlelhetetlen érvényes törvény a hatás és ellenhatás törvénye, vagyis az, hogy mindennek ára van. Ez érvényes éppúgy az élettelen világra, mint az élőre, és azt is tudomásul vesszük, hogy ennek a világnak, minden relativitása ellenére, egy megkönyékezhethetetlen szolgálója az idő, ami nem ismer visszalépést. Mi benne élünk, tesszük a dolgunkat, visszük a kereszttünket...”

Ünnepi papi rekollekció hálaadó szentmisét mutattak be május 20-án Nyíregyházán a Magyarok Nagyasszonya-társzékesegyházban az idén jubiláló paptestvérek: **dr. Seregély István nyugalmazott érsek, Pásztor Károly és dr. Szabó György gyémántmisések, Fülöp Sándor aranymisés, valamint Linzenbold József ezüstmisés pap.** (Dr. Cserhádi István vasmisés atya egészségi okok miatt nem tudott részt venni a szentmisén.)

Az alábbiakban Seregély István érsek atyának a hálaadó szentmisén mondott homíliáját közöljük.

„Az évforduló ünneplésekor ésszerű, ha először az jut az eszünkbe, hogy megéltük ezt a napot, amely Isten ajándéka mindenki számára. Ez az idő alkalom arra, hogy hálát adjunk érte Istennek. Nem juthat más az eszünkbe, minthogy a mindenható Isten meghívott bennünket, hogy az apostolokra bízott élet és küldetés folytatói legyünk. Visszatekintünk, megemlékezünk a kezdetre, amikor az apostoli utód a fejünkre tette a kezét, és ki mertük mondani, hogy igen, egyszer s mindenkorra a názáreti Jézus apostoli papja leszünk.

Lehetetlen, hogy ne örüljünk annak, hogy hűségesek voltunk és nem hagytuk el az utat, amelyre a mindenható Isten hívott, és amelyre vállalkoztunk szabad emberi elhatározásból, mindenkor az Istennek az élethez erőt adó kegyelmében bízva, a Szentlélek erejével.

Eszünkbe jutnak – akármilyen szép szóval – kudarcnak vagy sikertelenségnek, de valójában bűnnek nevezhető emlékei is az éltünknek. Igazként senki meg nem állhat a mindenható Isten színe előtt, mégsem kell, hogy ez megrontsa az emlékezést, a mi jubileumi ünnepünket, az élet és a hivatás hűségét, mert mi a megváltás rendjében élünk, a megváltás szolgálatára kaptunk küldetést. Ez azt jelenti, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus, az Isten értünk emberré lett fia, az ő életáldozatával, kimeríthetetlen lehetőséget adott arra, hogy a legelesettebb ember is megfogja az ő kezét, és örüljön az életnek, és ha előforduló bukásaiból a kiengesztelődés, a bűnbánat, az újrakezdés lehetőségével él 99 ártatlannál jobban örülnek Isten országában. Ez nem

földi matematika, ez a megváltás matematikája. Ebből él az esendő emberekből álló egyház. Senki sem azért keresztény, mert Krisztus tökéletes képmása ebben a világban, hanem azért, mert homlokán viseli Krisztus megváltó vérének, amely a kiengesztelődés kincseként mindenkor örömmel tölt el bennünket.

Ennek a vigasztaló hírnek a hirdetésére kaptunk megbízatást. Mi a Kiengesztelődő szolgálói vagyunk, azonosítva magunkat az apostollal, aki erről tanúságot tett. Nem ítélni küldött bennünket a mindenható Isten, és arra sem, hogy megvédjük magunkat, hanem arra, hogy hirdessük Isten irgalmának mindenkor, minden értéket kilenvenkilencszeresen visszaadó irgalmasságát.

Az Isten fia nem azért halt meg, hogy az embereket elítélje és elveszítse, hanem, hogy megmentse és üdvözítse. Így egészítődik ki minden Krisztus-követő ember visszatekintésének imája, és fordul öröme.

Hálásak vagyunk Istennek, hogy irgalmas volt hozzánk, megelőzve nagy bukásainkat, fölemelve elesettségenket. Adja meg a mindenható Isten minden papnak, keresztény hívőnek, minden embernek, hogy hírének hallja ennek az örömhírnek: az Isten mindent helyreállító irgalmasságának, amelyből a legrosszabb körülmények között is a remény fénye ragyog fel.

Minél hosszabb idő telik el az emberi életből, és minél inkább biztos, hogy már kevés idő van hátra, az ebből fakadó jövőbe vetett bizalom és kérdés fogalmazódik meg bennünk: Isten őrizze meg az

Dr. Seregély István nyugalmazott érsek

Fülöp Sándor plébános

Dr. Szabó György nyugalmazott plébános

állhatatosság kincsét minden Krisztus-hívó ember életében.

Cserépedényben hordozzuk az életünket, a benne kapott hivatásunkat, az

állhatatosságot is. Ezért nem magamban bízok, hanem az engem teremtő, megváltó, üdvözítő és minden embert hazahívó Istenben, a hozzá való hűség további megőrzésében.

A Boldogságos Szűz Mária, aki tudomásul vette, hogy amikor Isten emberré lett és minden embert testvérül fogadott el, akkor minket is gyermekeinek, főpap

gyermeke testvéreinek fog elfogadni. Jézus Krisztus a papságából részt adott nekünk. Nem is lehet megbízható jövőbe néző papi életet élni, ha nem fogja el a szívünket a Boldogasszonyba vetett bizalom, hogy Melkizedek rendje szerinti papságunkban is anyai keze őríz és véd minket.

A hívek pedig imádkozzák velünk a hála, az irgalomért való köszönet és a

jövőbe vetett bizalom imáját saját életük s a mi életünk számára egyaránt! Biztos vagyok abban, hogy ebben a világban, amelyet a mindenható Isten az új ég és az új föld dicsőségére teremtett, együtt adhatunk majd hálát, hogy megjártuk az Ő útját. Ámen.”

Lejegyezte: Kovács Ágnes

Ezüstmise Napkoron

Linzenbold József kisvárdai esperes, plébános pappá szentelésének 25. éves évfordulóját megünneplő ezüstmiséjét

Minden bizonnyal ennek üzenetértéke van!

Az ünnepi szentmiséjén megemléke-

2015. június 21-én, vasárnap tartotta szülőfalujában, Napkoron. Linzenbold Józsefet, a tehetséges napkori fiatalembert 1990-ben szentelték pappá. Szüleinek vallásos nevelése és Kertész Imre híresen példamutató papsága és pedagógiája segítette őt abban, hogy Isten meghívását elfogadja és így a papi hivatást válassza.

Rakamaz, Miskolc, Debrecen, Nyírcsaholy, Újfehértó, Kisvárdá voltak életének eddigi állomásai. Jelenleg is Kisvárdán vezeti a város plébániáját.

Kiemelkedő munkabíráásával mindennapi szolgálata mellett felvállalta az egyházmegyei Cursillós Lelkiségi Mozgalom vezetését és szervezését is, amelynek lelkes híve és támogatója a kezdetek óta. Ebben az évben ünnepeljük az egyházmegyei Cursillós Lelkiségi Mozgalom megalakulásának 20. évfordulóját. Így aztán József Atya életében szépen egybefonódik a két jubileum.

zett 25 éves papságának állomásairól, nehéz, de sikeres szolgálatáról és szülőfalujához, szüleihez, rokonságához és a napkori hívekhez fűződő szoros kapcsolatáról.

A bensőséges, megható hangulatú szertartás közben a napkori katolikus hívek ismét bebizonyították, hogyan lehet örülni a mások örömeinek; hogyan kell egységes, családias, keresztény közösséget alkotni és tisztelni a papi szolgálatvállalást. Egy szívvel – a jubileum minden szépségét és mondanivalóját kifejezve – énekeltek a hívek és az énekkar – a cigány testvéreink vezetésével – József Atyának: „Áldjon meg Téged az Úr, És őrizzen meg Tégedet!”

Megköszönjük Neki 25 éves papi szolgálatát és értünk mondott imádságait. Kívánunk Neki hosszú, boldog, sikeres papi életet!

Lipták Béla

Fotó: Pally Róbert

Aranymise Baktalórántházán

Pásztor Károly atyát 60 évvel ezelőtt, 1955. június 19-én szentelték pappá Egerben dr. Endrey Mihály segédpüspök. Szolgálati ideje alatt 1970–89-ig 19 évet töltött Baktalórántházán. Az idén gyémántmisés pap már sokszor megajándékozta a baktai híveket szép prédikációjával. Az Úrnap vendég ezúttal gyémántmisét mutatott be a szép számban összegyűlt híveknek, akik a filiás községekből is eljöttek, hogy együtt ünnepeljünk. Az alázatosságáért, szerénységéért szeretett plébános, pápai prelátus szívhez szólóbban beszélt Jézusról, aki keresztthalálával és feltámadásával véghezvitte a Megváltás művét, felment a mennybe, majd elküldte a Szentlelket. De ma is itt van közöttünk, jelen van köztünk az Oltáriszentségben, a szentostyában magunkhoz vehetjük, hogy üdvözülhessünk általa.

A szentmise és az úrnap körmenet végén Károly atya fogadta a hívek jókívánságait, köszöntötték őt a falvak egyházi képviselői is. Majd gyémántmisés áldásban részesített bennünket, amely újabb megerősítést adott hitünkben, hogy érdemes Jézussal járni, Isten törvényei szerint élni.

Némethné Csubák Éva

Felajánlották hazánkat Jézus Szentséges Szívének

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjai – Erdő Péter bíboros vezetésével – június 2-án szentmisében felajánlották drága hazánkat Jézus Szentséges Szívének a Szent István-bazilikában a Püspöki Kar által 100 évvel ezelőtt végzett felajánlás évfordulóján.

A felajánló imádságot – alig eltérő formában – már Vaszary Kolos prímás elmondta a millennium évében, 1915-ben pedig – Csernoch János vezetésével – püspöki karunk ajánlotta fel az I. világháborútól, annak pusztító következményeitől és a reménytelenségtől gyötört Magyarországot az isteni Szívnek.

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye egyházközségeiben is megtették ezt a felajánlást Jézus Szentséges Szíve fő-

ünnepén (június 12-e, péntek) vagy a rákövetkező vasárnap (június 14-e) szentmiséjén. A hívek a szentmise végén a kihelyezett Oltáriszentség előtt papjaik vezetésével elimádkozták a Jézus Szíve-litániát, majd az országfelajánló imádsággal ajánlották fel hazánkat Jézus Szentséges Szívének.

Öröm-hír Sajtóiroda

Jézus Szíve titkai

Dr. Péterffy Árpádról, a Debreceni Szívsebészet egykori professzoráról írtak egyszer egy újságcikket. Ez volt a címe: „Egy orvos, aki ismeri a szív titkait.” Az én szívemen is az ő klinikáján végeztek 20 évvel ezelőtt generáljavítást, így volt alkalmam beszélgetni vele. Azt mondta: anatómiailag nagyon is ismeri az emberi szívet, de annak titkairól csak annyit tud, amennyit megmutat magából egy-egy beteg. Olyan ez, mint amikor rákapcsolnak a telefonra egy lehallgató műszert, de – az üzeneten túl – a telefonáló gondolatait nem fogják megismerni. Így lennénk Jézus Szívével is. Ha kezünkbe vehetnénk, láthatnánk, hogy dobog, ellátja funkcióját. Vagy ha a kereszthalál után tennénk ugyanezt, akkor látnánk, hogy egy lándzsadöfés okozta seb tátong rajta, és nincs benne egy mákszemnyi vér sem.

Pedig különleges lehet az a Szív, amelyről az öreg Simeon azt mondta, hogy „előtte nyilvánvaló lesz sok szív titka” (Lk 2,35). Ennek a szívnek titkába sem tud más belelátni, csak az, akinek ő maga tárja fel. Az ő szíve „jel, amely sokak föltámadására lesz,” de akik ellentmondanak neki, azoknak inkább romlására.

Jézus földi életében feltárta szívének minden titkát. Ezzel nyilatkoztatta ki önmagát. Innen tudjuk, hogy ez a Szív az Örök Atya Egyszülött Fiának a Szíve, melyet a Szűzanya méhében, a Szentlélek alkotott, és benne lakik az istenség egész teljessége.

ORSZÁGFELAJÁNLO IMÁDSÁG JÉZUS SZENTSÉGES SZÍVÉNEK

Jézus Krisztus, Urunk és Mesterünk! Száz esztendővel ezelőtt püspöki karunk tagjai – Csernoch János prímás vezetésével – Szentséges Szívednek ajánlották fel országunkat és népünket. Hálát adunk szereteted csodálatos ajándékáért: azért, hogy minden történelmi katasztrófa és megpróbáltatás ellenére ma ismét itt lehetünk, és megújíthatjuk ezt a felajánlást.

Imádandó Megváltó, aki szentséges Szívedet mindenkor kitárod az egész emberiség előtt, aki irgalmasságod számtalan csodáját éreztetted már nemzetünkkel, engedd, hogy gyermeki bizalommal közeledjünk végtelen szereteted kimeríthetetlen forrásához, és esedezve kérjünk, terjeszd ki hatalmas oltalmadat szeretett hazánk fölé! Hárítsd el róla haragodat és büntetésed súlyos csapásait!

Adj világosságot és erőt népünknek, hogy a mai időkben, amikor az emberiség és az egyház történetében nagy változások zajlanak, felismerhessük és követhessük szent akarodat! Védelmezd egész országunkat, amely magát teljesen Szent Szívednek ajánlja.

Fogadd kegyesen alázatos hódolatunkat, és bocsásd meg bűneinket, amelyek szeretetedre és irgalmadra érdemtelenekké tesznek minket. Áldd meg bűnbánó és hűségre térő népedet, szenteld meg, és tartsd távol a kor szelleme által fenyegető veszélyektől. Erősítsd szívünkben a szent hitet, amelyhez atyáink hűségesen ragaszkodtak. Építsd és szilárdítsd a lelkek egységét, hogy mint egy hazának gyermekei, megértéssel és kölcsönös szeretettel haladjunk az üdvösség útján. Erősítsd szívünkben a hívő odaadást, az erényességet és az állhatatosságot!

Add meg mindnyájunknak a békét, a te szent békédet, amit a világ nem tud megadni. Urunk, Jézus Krisztus, alakítsd szívünket a te szent Szíved szerint! Ámen.

ka

Jézus mondja: „*tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű, s bennem nyugalmat talál a lelketek. Ha az élet terhét hordozzátok és elfáradtatok, jöjjetek hozzám, s én felüldítelek titeket*” (Mt 11,28-29).

A mi szívünk úgy van alkotva, hogy szüntelenül keresi Teremtő Istenét. Mert Isten a bensőnkbe adta a törvényt, beleírta a szívünkbe (Jer 31-3 3).

Lelkünkre kötötte, hogy szüntelenül újuljunk meg szívünk mélyén (Ez 18,31).

Parancsba is adta: „*Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből és teljes lelkedből, hogy élhess*” (Törv 30,6).

Miután Jézus feltárta nekünk szívét annak minden szeretetével, csak a belé vetett hit, vagyis a szívnek öhozzá való ragaszkodása hozza létre a benső megújulást. Ez Szent Pál szerint elérhetetlen. De: „*ha szívedben hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt a halálból, üdvözülhetsz. A szívbeli hit ugyanis megigazulásra szolgál*” (Róm 10,9k).

A hit megvilágosítja a szív szemét. „*A hit által Krisztus lakik a szívünkben*” (Ef 1,18;3,17). A benne hívők szívében „*új lélek áradt szét, a Fiú lelke*” (Gal 4,6), s ezzel együtt „*az Isten szeretetének lelke*” (Róm 5,5).

„*Az Isten békéje őrzi meg szívünket, amely minden értelmet meghalad*” (Fil 4,7).

Jézus az Egyház szíve.

Remélem, családi otthonaitokban is van a falon egy-egy Jézus Szíve-kép. Hiszen ő azt ígérte, hogy megáldja az

ilyen házakat, az ilyen családokat, az ilyen egyházakat.

Az ő Szívét tisztelő családoknak megadja a békét, s külön-külön mindenkinek az állapotukhoz szükséges kegyelmet.

Ígérte, hogy minden bánatban megvigasztal, és életünkben, halálunkban biztos menedékünk lesz. A bűnös ember őbenne az irgalom forrására talál. A lanyha lelkeket buzgókká teszi, a buzgókat tökéletességre segíti. Megáldja az őt tisztelők minden vállalkozását. A papoknak pedig megadja azt a kegyelmet, hogy még a legkeményebb szívűeket is megtérítik. Kérjük, hogy szívünket tegye hasonlónak Szentséges Szívéhez.

A szív korántsem olyan, mint amilyennek rajzolni szoktuk. Szóhasználatunkban ritkán gondolunk a húszívre. Inkább az érzelmi életünk, a lelkületünk központja ez. Bibliái értelemben is a szív az ember bensője: emlékeinknek és gondolatainknak, terveinknek és szándékainknak foglalata. Isten szívet adott nekünk a gondolkodásra (Sir 17,6). – Az ember szíve tehát a döntés helye, a tudatos, értelmes és szabad személyiségének a forrása, az „íratlan törvény” őre (Róm 2,15).

A szív titkaiba nem tud behatolni emberi tekintet. Csak közvetett módon lehet megismerni. Az ember külső megjelenése árulja el, hogy mi van a szívében. A szívet az arckifejezésről (Sir13,25), a szavakból (Péld 16,23), a cselekedetektől (Lk 6,44) ismerjük meg. A magyar nyelvünk elég választékosan tudja néven nevezni az embert, ha már tudja, hogy mi lakik a szívében.

Akiben semmi jóakarát sincsen, az szívtelen, kegyetlen szívű, aki gonosz, vagy hízeleg, akkor álnok szívű, ha pedig ravasz, akkor kígyószívű. Aki másról jót nem tud feltételezni, az betegszívű, a mások baja iránt érzéketlen ember jégyszívű. Aki ellenáll a jónak, az keményszívű, és aki nincs tekintettel másokra, de a maga akaratát minden áron érvényesíti, az kőszívű. Lágyszívű az, aki engedékeny, nyúl szívű a félénk.

Az ingatag, jellemtelen ember kocsonyaszívű, a tiszta, átlátszó ember pedig üvegszívű.

A büntelen ember ártatlan szívű, a szelíd ember galambszívű, akiben

nincs álnokság, az nyíltszívű, a gyengéden szerető ember melegszívű, az erényekben bővelkedő: nemes szívű. – Aki inkább akarja más javát, mint a magáét: az kegyes szívű, akihez minden bajunkban fordulhatunk, az megértő szívű és aki segít a szenvedő emberen, az irgalmas szívű.

Az irgalmasság vasárnapját régen fehérvasárnapnak hívtuk. A görög katolikusok pedig Tamás-vasárnapnak. II. János Pál pápa 2000. április 30-án erre a napra kihirdette az egész világra az Isteni Irgalmasság ünnepét, és szentté avatta Fausztina nővért, ő az egyik elragadtatásában beszélgetett Jézussal, aki sok mindent elmondott neki. Többek között azt kérte, hogy ezen a napon legyen az Isteni Irgalmasság ünnepe.

Azt is mondta, hogy pénteki napokon, amikor délután hármast üt az óra, az irgalmasság órájában merüljünk imádságba, imádkozzuk az irgalmasság rózsafüzérét, mert a Golgotán, Nagypénteken ebben az órában mutatta meg Isten, hogy annyira szereti az embert, hogy Fiát sem kímélte érte. Az Isteni Irgalmasság üzenete nagyon fontos az egész emberiség számára, mert a bűnbánat és a megtérés fontosságára figyelmeztet. Jézus különösen jutalmazza az Isteni Irgalmasság üzeneteinek terjesztését.

Varga János nyugalmazott plébános

Jézus Szíve Családok Találkozója Mándokon

„*Szelíd és alázatos szívű Jézus, Alakítsd szívünket a te Szíved szerint!*”

Jézus Szíve Családok találkozóját tartották 2015. április 12-én, az Isteni Irgalmasság vasárnapján a mándoki római katolikus templomban.

A találkozón Varga János nyugalmazott plébános tartott előadást Jézus Szent Szíve tiszteletéről, majd Juhász Imre, Újfehértó plébánosa mutatott be szentmisét, amelynek végén szentségimádást is tartottak.

A közös imádság után kötetlen beszélgetésen és agapén folytatták a találkozót.

Bodnár Imre plébános

Ünnepi hét a Jézus Szíve-templomban

A debreceni Jézus Szíve egyházközség június 6–14-ig ünnepi programsorozattal kapcsolódott a debreceni katolikus emlékévhöz.

Szegedi Kálmán atya, a templom plébánosa június 6-án kiállításra várta az érdeklődőket, ahol a templom liturgikus

tárgyait mutatták be. Ezután a Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola Űtő Együttesének hangversenyével nyitották meg a Jézus Szíve Hetet.

Az ünnepi alkalmakra az érmihályfalvai görög katolikus egyházközség Szent Antal-ereklyéjét is elhozták. Szerdán

„Engesztelés hazánkért” gondolattal 24 órás szentségimádást tartottak, majd – a nap záróakkordjaként – az esti szentmisét követően dr. Dénes Zoltán berettyóújfalui plébános, egyetemi docens tartott előadást „Szerzetesek Debrecenben” címmel. A Jézus Szíve ünnepének napján az egyházközség vendége volt Jaczkó Dániel álmosdi görög katolikus parochus atya, másnap pedig professzor Zima Gheorge Zorel görög katolikus esperes látogatta meg a debreceni közösséget Érmihályfalváról és osztotta meg gondolatait az egybegyűltekkal. Szombaton este a hét kulturális színvonalát emelte, Nagy Kyra és Antoni Norbert művészek előadása.

Az ünnepi hét a Jézus Szíve-templombúcsúval záródott. A búcsúi szentmisét dr. Dolhai Lajos, az Egre Hittudományi Főiskola rektora mutatta be. Dolhai Lajos atya homíliájában – többek között – a hitünkben fakadó Jézus Szíve-tiszteletéről beszélt. Elsőként utalt a 300 évvel ezelőtti katolikusok debreceni visszatepedésére, amely után évszázadok alatt mind jobban és jobban erősödött a felekezet

jelenléte a városban. A debreceni Jézus Szíve-templom 75 éves, és ugyanabban az időszakban építették a debreceni Szent István-templomot is, amelyek Isten gondviselő szeretetének ajándékai. Nagy előrelépést jelentett ez a fejlődés a katolikusok életében a városban.

A templombúcsú nemcsak a templom, hanem a mi hitből fakadó összetartozásunknak az ünnepe is – folytatta gondolatait a rektor atya, majd, Tertullianust idézve – „egy keresztény nem keresztény” – kifejtette, ez a kijelentés arra figyelmeztet bennünket, hogy egyedül, egy egyházközséghez tartozás nélkül nem lehetünk keresztények. Az egyének szüksége van a keresztény közösség kegyelmi támogatására, hogy Krisztus egyházához tartozhasson. A szentmiséken való részvétel pedig képessé tesz bennünket arra, hogy jobban tudjuk szeretni, tisztelni egymást. Az, aki egyedül próbálja megélni keresztény hitét, az előbb utóbb eltávolodik az Istentől.

A búcsúi szentmise körmenettel zárult, majd a szentségi Jézus előtt Dolhai Lajos rektor atya ünnepélyesen felolvasta az országfelajánló imát.

Öröm-hír Sajtóiroda

„A megroppant nádszálát nem törí le”

A középkori teológusok szerint az embert teremtő és üdvözíteni akaró bűnös Isten három lehetséges világrend között választhatott: az ártatlan, a bűnös és az irgalmas világrend között.

Az elsőben nem lehetett volna szenvedés, halál és mindaz, ami az ősbűn következménye. A bűnös világrendben mindez létezne, de nem lenne megváltás, nem lenne bűnbocsánat.

Az üdvösség jelenlegi rendjét méltán nevezhetjük az irgalmasság világrendjének, mert az emberiség megváltásában különösen is megmutatkozott Isten jósága. Abban a világban, amelyben élünk, jelen van a bűn, a szenvedés s a halál, – de a megváltó Jézusnak köszönhetően – jelen van a megbocsátás és az örök élet lehetősége is.

A VI. Isteni Irgalmasság Országos Konferenciát 2015. április 11–12-én tartották a Váci Püspökséghez tar-

tozó Nyáregyházán. Minden egyházmegyéből és a határainkon túlról is sokan érkeztek. Beer Miklós váci megyés püspök, Katona István nyugalmazott és Palánki Ferenc egri segédpüspök is részt vett a konferencián. Bosák Nándor püspök úr megbízásából vettem részt rajta. Szent Fausztina ereklyéjét is kihelyezték az oltár melletti emelvényen. Nagy előadások hangzottak el Isten irgalmasságáról, mely reményt nyújt fenyegető körünkben.

Már Szent Ágoston rámutatott arra, hogy az Isten irgalma nem csak azt jelenti, hogy a mennyei Atya megbocsátja bűneinket. A nagy hittudós szerint „az irgalom mint erény, részvét érzése mások szüksége iránt, ami arra készlet, hogy erőnkhez mérten mások segítségére siessünk”. Aki irgalmas, az jóindulatból és együttérzésből segíteni akar másokon. Hála Istennek, manapság is

vannak olyan emberek, akik észreveszik a másik ember gondját, baját, és segíteni akarnak rajta.

Teológiai értelemben azt a készséget nevezzük irgalmasságnak, amelyet az Isten az üdvtörténetben kinyilvánított: tud megbocsátó lenni a bűnös emberrel szemben, és kész őt a természetfeletti üdvösségre elvezetni.

Isten irgalma megmutatkozott már rögtön a bűnbeesés után, amikor megígérte a Megváltó eljövételét. Azután az Ő irgalmának jele a szövetségkötés. A választott nép fiai saját életükben, a nép történelmében sokszor megtapasztalták, hogy Jahve irgalmas és könyörülő Isten. Ezért kéri a zsoltáros: „Áldjátok az Urat, mert jó, mert az ő irgalmassága örökkévaló” (Zsolt 136).

Isten irgalmas szeretete különösképpen is megmutatkozott a megtestesülésben, valamint a megváltó Jézus életében és a megváltás művében.

A mi Urunk Jézus Krisztus tanításával és életével kinyilatkoztatta, hogy Isten, a mi mennyei Atyánk végtelenül irgalmas. Megtanított bennünket arra, hogy az Isten olyan Atya, aki felkelti napját a jókra és gonoszokra egyaránt. Az egyik példázata szerint az Atya olyan, aki nem engedi, hogy a búza körül kitépjenek a konkolyt, mert időt és lehetőséget ad az embereknek a bűnbánatra és megtérésre. Az irgalom világrendjében jobban örülnek egy megtérő bűnösnek,

mint kilencvenkilenc igaznak, akiknek nincs szükségük a megtérésre. Ez a jószágos Atya még egy eltékozolt élet után is visszafogadja az embert a szeretetébe, ha bűnbánatot tart.

A bűnös, gyarló embernek nagy vigasztalás és bátorítás az Isten irgalma. Jó tudni, hogy olyan az Isten, aki a megroppant nádszálat nem törli le, a füstölő mécsbelet nem oltja ki (Mt 12,20). Aki keresni jött, ami elveszett, a megtört szívűeknek nyújt vigasz-

talást. Ezért az apostoli igehirdetés ezekkel a szavakkal buzdít bennünket: „*Járuljunk bizalommal a kegyelem trónjához, hogy irgalmat találjunk s kegyelmet kapjunk, amikor segítségre van szükségünk*” (Zsid 4,16).

A következő Isteni Irgalmasság Országos Konferenciát 2016-ban Mátraverebély-Szentkúton tartják.

Szenes József
nyugalmazott esperes plébános

Új szerzetesközösséget alapítottak egyházmegyénkben

Vianney testvérek a Tisztuló Lelkekért Közösség

1995 nyarán a közösség jelenlegi elöljárója, Szenes István, Pócspetri plébánosa még kispapként Gyimesfelsőlokon járt a helyi plébánián papságra készülő fiatal testvéreivel. Egyik éjszaka egy istenélmény kapcsán született meg benne a vágy, hogy egész életét odaszentelje azoknak, akik komolyan válaszolnak Isten üdvösségre hívó szavára, de gyengeségeik miatt szüntelen rászorulnak az irgalomra, és földi életük után is szükségük van még az irgalmasság tisztító tüzére.

A szemináriumi évek alatt és 1999-es pappá szentelése után is szüntelenül kereste ennek Isten akarata szerinti megvalósulásának útját. 2009-ben Párizsban és közösségünk védőszentjének, Vianney Szent Jánosnak sírjánál Ars-ban járva, írásba is adva szándékát, elköteleződött amellett, hogy közösségben sokakkal éljen azokért, akiket Isten a szívébe ültetett. 2011-ben újabb két testvér köteleződött el a közösségben. 2012-ben a negyedik testvér is megérkezett Isten gondviselő szeretetéből. Mindezeket látva született bennük a vágy, hogy felkeressék Bosák Nándor debrecen-nyíregyházi püspököt, aki 2015-ben engedélyezte a Közösséget.

A közösség tagjai jelenleg Pócspetri-Máriapócs plébániaházban élnek, s végzik szolgálatukat karizmáiknak megfelelően. Közösségük vegyes férfi közösség, felszentelt (klerikus) és nem felszentelt (laikus) személyekből áll. Jelenleg egy paptestvér, egy kispaptestvér, s két laikus testvér él a hármas evangéliumi tanács mellett – tisztaság, szegénység és engedelmisség –, negye-

dikként pedig egészen odaszentelve magukat Jézusnak a földön az Isten felé tisztuló, haldokló és a tisztítóútban szenvedő minden lélekért.

„*Miközben magunk is állandó éberséggel járjuk az üdvösség felé utat, karizmánk szerint másokat is segítünk ebben lelkigyakorlatokkal, imáinkkal és az irgalmasság evangéliumának szüntelen hirdetésével*” – olvashatjuk honlapjukon. Teszik ezt tanúságtétellel, kiadványok, előadások, tömegkommunikációs eszközök és zarándoklatok szervezése, vezetése segítségével.

Ehhez kérik a minden szentnél és angyalnál jobban tisztelt Szűz Máriát, az Irgalmasság Anyját, s a közösség védőszentjét, Vianney Szent Jánost.

„Lelkiségünk a tisztuló lelkekért:

Szenvedve értük, velük, vagy akár helyettük a mi Urunknak ajánlva örömet, szenvedést, kudarcot és sikert, egész mindenünket. Kérve az Irgalmasság Anyjának közbenjárását, aki a szenvedés csúcspontján, a kereszttel kapott küldetést, feladatot értünk, hozzánk.

Imádkozva szüntelen, felajánló imádsággal, az óráimával és más imádságokkal, hogy megnyílhasson ezen tisztuló lelkek szíve Istenünk irgalmasságának. Az Irgalmasság Anyjának Szeplőtelen Szívére és Vianney Szent János atyánk szerető közbenjárására bízva imáinkat, bízunk Jézus végtelen irgalmában, hogy kérésünk meghallgatásra találjon.

Cselekedve bárhol a világon, bármely munkakörben az irgalmasság jó hírért hirdetve a legkisebbektől, akik még nem ismerik az egyedül igaz Istent, s akit küldött, Jézus Krisztust, a legkitaszítottabbakig, akik testi-lelki szenvedéseikben tőlünk várják a gondviselő, irgalmas Szeretet felemelő vigasztalását.

A közösség tagjai a fogadalmukkal és az így kiesett kegyelmekkel azokra is figyelnek, akik a kárhozott útját járják, vagy azért, mert nem ismerik az „Utat”, vagy azért, mert letértek róla, segítve őket a tisztulás útjára Krisztushoz, minden eszközzel, ami jó.”

Forrás és bővebb információ: www.keti.hu ; Fotó: keti.hu

200 éves a geszterédi Szent Anna-templom

Hat emberöltő. E jeles bicentenárium alkalmából rövid krónikáját szeretném elmondani annak, ami ezzel a faluval, egykori és mai templomával történt. A régi templom ma már nem található, csak egy dűlőnév emlékeztet rá: a Templomdűlő.

Első írásos emlékek 1332-ben lelhetőek fel a pápai tizedjegyzék szerint. A templom titulusa: Szent János evangélista, akkori papja: Pál. Az 1300-as évek során a szomszédos földesúr felégeti a községet a templommal együtt, amit aztán újjáépítenek.

Az 1514-es „keresztesháború”-nak mondott parasztlázadás idején – a zsákmányszerzés reményében – vidékünkön több kisnemes csatlakozik a felkelők-

hoz, egy bizonyos, magát Máténak nevező és papnak mondó, páncélt viselő ember, és egy bátori kisnemes is, akik rablásból akartak megtollasodni. A geszterédiek akkori papja, Simon, aki micskei plébános is volt, a kifosztó embertől elveszi a rablott holmit, és elzavarja. Máté „pap” további sorsáról nem tudunk.

A község az erdélyi, császári és török hadak gyakori vonulásai során elpusz-

tult, vele együtt a nádudvari járás községeinek 70%-a is. 1600-ra a település „desolate” (elhagyott, lakatlan) lesz. Ekkor a templom köveit Kállóba hordják, ahol a református templom tornyát és a hajdúk a vár bástyáit javítják a kövekkel.

1756-ban az új földesúr, Winkler László és neje, Eröss Borbála letelepednek Geszteréden. A majorságukban, mivel templom nincs, építtetnek egy kápolnát, Szent Lászlóról és Barnabásról elnevezve. Ekkor határozták el, hogy a közbirtokosság között újra elosztják a parlagon fekvő egykori fundusokat. Winkler és neje az 1786-ban kelt birtokmegosztási térkép szerint a nekik jutott ingatlanokkal 1778-ban így rendelkeztek... *„addig is míg a Plebános behozatik, ezen a megnevezett Geszterédi puszta telek között lévő TEMPLOM és PAROCHIÁLIS fundusokat minden hozzá tartozó külső és belső haszonvételekkel, szántó és kaszáló földjeikkel...nagykállói Plébános uraknak által adatik.”* Közben a felvidékről római katolikus telepések érkeztek.

1800. A templom távol esett a falutól, ezért a hívek templomot szerettek volna építtetni... *„Mi geszterédi helységnek köznepi többnyire most kezdtük megülni – benépesíteni – ezen puszta helyet, ahol hajlékot is magunknak készíteni kényserítettünk... Gyerekeink iskola nélkül nevelkednek.”* Közben az új tulajdonos Winkler János, az utolsó nemesi felkelés ezredesi divíziójának százados kapitánya, Győrben elhunyt. Özvegye, Fráter Anna a végrendelete szerint 8 ezer Ft-os alapítványt tesz a templom felállítására... *„A többi szükséges költségeket kieszközölni, valamint a Parochiális és Oskola Ház felépíttetésére is a megkívánt költségeket az (egyház) Megye fundusából kirendelni méltóztasson...”*

1811-ben megkezdődik a templom-építés, ennek költségére Fischer István egri érsek 11 ezer Ft-ot adott. 1813-ban a paplakot is épít hozzá Kózel János böszörményi kőművesmester.

1815-ben a templom elkészül, majd

1816-ban Szent Anna tiszteletére szentelik fel. 1818. szeptember 8-án az egyházközséget – Újfehértóról leválasztva – plébániává szervezték át, Balkány, Bököny, Érpatak, Szakoly fiáikkal.

1916-ban egy borzalmas erejű vihar a templom tornyát ledönti. A háború utáni szegénység miatt – az adakozások dacára – csak bő tíz év múlva, az emberek kétkezi munkájával megkezdődött a helyreállítás. 1927. Elkészül az új torony, a templomot bővítik.

Következett a II. világháború, a templomot sok sérülés, belövések, bombatámadás éri. Ráadásul az oroszok

a „biztonság kedvéért” még alá is aknázták, de szerencsére a front elvonul. Majd jön az államosítás, és az egyházak kiszorítására történő különböző adminisztrációs és megtorló intézkedések sora. De a „sziklára épült” templomot és az emberek hitét semmilyen vihar nem tudta elpusztítani. A szépen felújított torony ma is fenn hirdeti a messziről ideérkezőknek, hogy itt katolikus emberek is élnek.

Varga Gyula
tanár, helytörténész,
a Geszterédi Aranszablya Társaság
tiszteletbeli elnöke

ÜNNEPELNEK A GESZTERÉDI HÍVEK

A geszterédi Szent Anna Egyházközség a templomuk felszentelésének 200. évfordulóját egész éves programsorozattal ünnepli.

Az év elején disznótóros vacsorát rendeztek, az éppen 200 kg súlyú levágásra ítélt sertés finomságaiból, majd jóteknysági bálon koccintottak a résztvevők az elmúlt 200 évre. Nem feledkeztek meg a geszterédi édesanyákról sem, hiszen az anyák napi ünnepségre kétszáz édesanya köszöntésére készültek a gyerekek. A Költészet Napján pedig nem kevesebb mint 200 verssel ünnepelték a költészetet a templomban.

Az ünnepségsorozat központi és egyben záró eseménye a Szent Anna búcsú lesz 2015. augusztus 2-án, vasárnap délután 3 órakor, amelyre az egyházközség mindenkit szeretettel vár.

Öröm-hír Sajtószolgálat

A nyíregyházi Jósza András Múzeum létrejött a geszterédi ásatásoknak köszönhető

1927-ben Geszteréd egy csodálatos lelettel lett gazdagabb. Az új templom felújításának évében találták meg – a Templomdűlőben elpusztult régi templom szomszédságában – azt a világhírű Geszterédi Aranszablyát, mely mind a mai napig az eddig talált honfoglaláskori leletek leggazdagabbika. A nagy értékű képviselő leletet jelenleg a Jósza András Múzeum őrzi. Ennek a leletnek a szablyája arany veretei alapján egyedül a bécsi Schatzkammerben őrzött úgynevezett „Nagy Károly-karddal” (bécsi szablya) vethető össze, amely nem sírleletből származik, hanem földbe nem került kincsdarab.

Mi, geszterédiek, nem csak azért vagyunk büszkéek, hogy itt találták meg ezt a csodálatos Aranszablyát, hanem azért is, mert – korábban – Jósza András vezetésével, 1868-ban Geszteréden volt az első régészeti ásatás Szabolcs vármegyében. Ebben az évben megalakul a megyei Régészeti Társulat, a múzeum elődje, mely 1918 őszétől az alapító Jósza András nevét veszi fel. A megyei hatókörű városi múzeum megalapítása a geszterédi ásatásoknak köszönhető.

A bicentenáriumi év alkalmas arra, hogy az emberek figyelmét ráirányítsuk ezen értékek megőrzésének fontosságára. Ma is szükségünk van arra az összetartó erőre, amellyel a 200 évvel ezelőtti idelepedett eleink is rendelkeztek. Felépítették a templomait, az otthonaikat, az iskolájukat. Itt az ideje a tetteknek a mi életünkben is.

A Geszterédi Aranszablya Társaság abból a célból jött létre, hogy ápolja hagyományait, segítse a község megmaradását, erősítse az emberek hitét és összetartozását. Célunk: ne hagyjuk veszni az otthont, a templomot és az iskolát. Arra buzdítjuk az itt élő embereket, hogy tartsanak össze, és tegyenek is érte. Mint ahogy őseink is tettek azért, hogy ezt a csodálatos helyet hagyományozták reánk.

ARANSZABLYA FESZTIVÁL
2015. szeptember 12., 10 órától
Helyszín: Geszteréd, Községi park

Létezik az örök negyedik nap?

„Öt éve pap voltam, amikor plébános lettem, és éreztem, mennyire nehéz átadni az evangéliumot úgy, hogy eljusson nemcsak az értelemhez, hanem az emberek szívéhez is. Épp ebben az időszakban találkoztam a cursillóval, és akkor tapasztaltam meg, amikor papként hallottam a másik pap előadását, hogy „lángolt a szívünk...” (Lk 24, 32). Egészen másként beszéltek, személyesebben, izzón, tüze se n, szerelmesen. Azelőtt nem hallottam, hogy így is lehet” – vallja Linzenbold József kisvárdai plébános, akit Bosák Nándor megyés püspök ebben az évben nevezett ki az egyházmegyei cursillo lelkivezetőjének. József atyával a cursillo lelakiségi mozgalomról beszélgettünk.

20 évvel ezelőtt, 1995. szeptember 14-én indult el egyházmegyéinkben, Kállósemjénben a cursillo-mozgalom. Azóta évente két alkalommal rendeztük meg ezt a különleges háromnapos hétvégét főként Nyíregyházán, újabban változó helyszíneken, pl. Nyírbátorban, Máriapócon. Az eddigi résztvevők száma meghaladja az 1300 főt. A jubileumi évet egyházmegyei találkozó is megünnepeljük 2015. augusztus 29-én, Máriapócon.

A 20 év elegendő az értékelésre és további tervek készítésére, a lendületvételre. Mindenekelőtt szeretném kiemelni Felföldi László atya szerepét, akinek köszönhetőek az eddigi eredmények,

és az, hogy 20 évig életben tartotta a cursillo-mozgalmat az egyházmegyéinkben. A továbbiakban az eddigi munkáirányt követve régiókat hozunk létre, hogy eljussunk a működő csoportokhoz és azokhoz, akik nem tartoznak közösségekhez.

Az ötfős egyházmegyei grémium (titkárság) felelős az egyházmegyeen belül a cursillo-mozgalom népszerűsítésért, a személyes meghívásokért, és kapcsolatot tart a többi egyházmegyével. A titkárság pap lelkivezetőjét az egyházmegye püspöke nevezi ki. A grémium többi tagja, így a világi vezető is választás útján kapja meg a feladatot. Az egyházmegyére vonatkoztatott alapszabályt is az egyházmegye püspöke hagyja jóvá. Az egyházmegyei cursillo világi vezetője: Fekete Ferenc, a debreceni Szent Erzsébet Otthon igazgatója. Egyházmegyéinkben 22 pap van, aki már részt vett cursillós hétvégén, ezen belül 15 fő vállal rendszeresen vagy alkalmasszerűen feladatot is a munkánkban.

– *Az eddigi magas részvételi arány egyházközségeinként több csoportot is feltételez.*

– Igen, kisebb nagyobb csoportok működnek a településeken, amelyek időszakonként találkoznak. Nyírtelken 60 fős, a napkori egyházközségben pedig 150 fős cursillós csoport tevékenykedik.

– *Ezeket a helyeket nagyon szépen átadták egymásnak az örök negyedik nap élményét...*

– Nyírcsaholyban ismerkedtem meg ezzel a mozgalommal. Beöthy Tamás jezsuita atya és Felföldi László atya felkerestek, és bemutatták a cursillo-mozgalmat, meghívtak a háromnapos lelkigyakorlatra, és a lelkesedésük magával ragadott. Azt gondoltam, mivel a nők a vallásosság területén hamarabb fellelkesülnek, először férfiakon tesztelem le, hogy milyen a cursillo-mozgalom. Ha egy férfit tűzbe hoz az, amit ott hall, akkor azzal érdemes foglalkozni. Így négy férfival vettem részt egy cursillós hétvégén. Hazatérve, a feleségek visszajelzése is megerősített abban, hogy érdemes ezzel foglalkozni, mert azt tapasztalták, hogy a férjük megváltozott. Megerősö-

dött a kapcsolatuk, a rég elfeledett éjszakába nyúló beszélgetések visszatértek, színesedtek a hétköznapjaik, új alapokra helyezték a házasságukat.

– *Mit jelent az örök negyedik nap?*

– Az „örök negyedik napon” az emberek továbbadják élményüket egymásnak, megosztják hitüket, újra és újra átélnek azt, amit a cursillós hétvégén átéltek. Tehát ez életre szóló élmény nemcsak a múlt élménye marad.

– *... és az életre szóló élmény?*

– Maga az Isten. A résztvevők kiszakadnak a hétköznapokból, és rácsodálkoznak arra, hogy mit jelent a személyes találkozás az Istennel. Az ember, aki rohanva éli az életét, futva, távolról szokott találkozni az Istennel. Vasárnaponként megállnak egy pillanatra a szentmisén, de talán meg sem hallják az Ő igéjét. A lelkigyakorlat során letezik az otthoni terheket, napi feladataikat, és csak az Istenre figyelnek. „... keressétek először Istennek országát, és az ő igazságát; és ezek mind megadatnak néktek” (Mt 6, 33). Ez lenne a helyes sorrend. A szentségek, a Szentírás olvasása, az imádkozás megtanít arra, hogyan szólítuk meg az Istent.

A cursillós hétvége nők és férfiak részére külön-külön van megtartva. Struktúrája – a megérkezéstől a hazautazásig – nagyon átgondolt, lelki programokban gazdag, azt is figyelembe veszi, hogy ki milyen érdeklődésű. Tartogat meglepetéseket, amelyek lélektanilag abban a napban felemelik az embert, átbillentik a nehéz pontokon. Van idő a személyes beszélgetésre, gyónásra, ezek mind szerves részei annak, hogy az emberek megnyíljanak Isten felé.

A cursillo ahhoz hasonlít, amikor mélyebb hitre jut valaki. XVI. Benedek pápa írja a „Porta fidei – A hit kapuja” című apostoli levelében: „Akkor tudjuk átlépni a küszöbét, ha Isten Igéje elhangzik, és a szív enged a kegyelem formáló erejének. Belépni ezen a kapun azt jelenti, hogy életre szólóan útra kelünk.”

A cursillo eredeti célja szerint nem a három napért van, hanem a negyedik nap megéléséért.

A hétvége harmadik napja felkészít, hogy mi lesz a dolgunk otthon. Mit fogunk

másképpen tenni az életünkben. Konkrét feladatok fogalmazódnak meg bennünk. Ez egy kezdet, amelynek az ereje otthon teljesedik ki, amikor hazatérünk.

– *Miben más a cursillo egy más típusú lelkigyakorlathoz képest? Mindenkinél létrejön a személyes találkozás?*

– Hála Istennek, szinte mindig ez a tapasztalatunk. Emlékszem, egyik alkalommal Budapesten fiatal cserkészvezetőket küldtek el cursillós hétvégére, akik vonakodva vettek részt a lelkigyakorlaton. A végén mégis mindannyian megköszönték a lehetőséget, és óriási élményről számoltak be. A fiatalok szívében is elvégzi az Isten ezt az átalakító munkát, akkor, ha megnyitják a szívüket. A találkozás más jellegű lelkigyakorlatokon is megtörténik. A hétvége felépítése és az örök negyedik nap megélése fontos eleme a cursillónak. Ebben különbözik más lelkigyakorlattól.

– *Mit jelent az örök negyedik nap azoknak a szervezőknek, akik rendszeres résztvevői a cursillós hétvégének? Mit jelent a papi hivatásban?*

– Öt éve pap voltam, amikor plébános lettem, és éreztem, mennyire nehéz átadni az evangéliumot úgy, hogy eljusson nemcsak az értelemhez, hanem az emberek szívéhez. Épp ebben az időszakban találkoztam a cursillóval, és akkor éreztem meg, amikor papként hallottam

a másik pap előadását, hogy „lángolt a szívünk...” (Lk 24, 32). Egészen más-ként beszéltek, személyesebben, izzón, tüzesen, szerelmesen. Azelőtt nem hallottam, hogy így is lehet. A papság megélése mélyebb szintjeit tapasztaltam meg. Akkor elhatároztam, hogy én is így szeretnék prédikálni, ez megújított engem, fölszította bennem a lángot. Ez adta meg az eleveiségét a hitemnek és a hit továbbadásának. Élővízzé vált az Isten szava. A pap számtalan hittanórát tart, prédikál, temet, esket és nincs visszajelzés. Más vet és más arat, szoktuk mondani. A cursillo óta a sikerélményt kézzel foghatóan tapasztalom meg, a visszajelzést a csillogó szemek, a lelkesedés, új kezdet, egy-egy új ember jelentik.

– *Kiknek ajánlott a cursillo lelkigyakorlat elvégzése?*

– Azokat a fiatal vagy középkorú felnőtteket szeretném főként megszólítani, akik benne vannak az életben. Hasznos a közösségvezetőknek, mert ők hathatósan továbbadhatják azoknak, akik az élet legintenzívebb időszakát élik. Nem ajánljuk az ifjúságnak, számukra a COR-hétvége a hasonló típusú lelkigyakorlat, amelyet szintén rendszeresen szerveznek az egyházmegyénkben, és az idős korú embereknek is inkább más lelkigyakorlatot javasolunk.

Összegzésként Ferenc pápa az Evangélium Gaudium – Az evangélium öröme kezdetű apostoli buzdítását szeretném idézni, amelyben a Szentatya utal arra, hogy sokan vannak, akik nagypénteki keresztények, és csak a fájdalmas időszakot élik meg, nem sugárik a keresztény öröm az életükből. Pedig „...a jó közölni akarja magát, az Istennel való találkozás öröme csak még tovább gyarapodik bennünk, ha azt kitágítjuk mások felé. Ez az öröm-közlő evangéliumhirdetés...” (11).

Kovács Ágnes

A cursillo nem tanfolyam

A cursillo mindenekelőtt nem tanfolyam, nem egy lelkigyakorlat, hanem élmény. Ezért nem lehet pontosan meghatározni és leírni, hanem át kell élni.

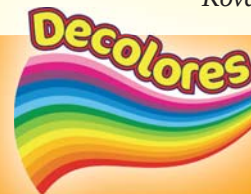
A cursillo spanyol (pontosabban mallorcai) eredetű egyházi lelkiségi mozgalom, egyike a legelső ilyen világi kezdeményezéseknek. Több lelkiségi mozgalom is (pl. Házasság hétvége, Antiókhia, Neokatekumenális út, Mécs) merített a cursillo karizmájából, alap gondolataiból és módszeréből.

A Cursillo de Cristiandad elnevezés jelentése: a kereszténység rövid tanfolyama. Az első cursillót 1944-ben tartották. A cursillo eredetileg az El Caminóra készített felzárandóvezetőket, azonban hamarosan kitágult ez a cél. Jelenleg az életzárandókatára készít fel, megpróbál hiteles kereszténnyé és apostollá tenni.

A cursillo mára mind az öt kontinensen elterjedt. Magyarországon 1989-ben tartották az első cursillót, azóta több tízezeren végezték már el. A cursillo nagyon sok gyümölcsöt termelt egyének életében, megújult házasságokban és családokban, egyházközségekben és az egész társadalom számára is. Módszerének jellemzői a barátság, a természetesség, az őszinteség és a belső tűz.

A cursillóban a résztvevő találkozik önmagával, Istennel és az embertársaival, egy hármastalálkozást él át. A cursillo általában fellelkesíti, megrendíti, erővel tölti el a résztvevőket, sokan egy életre szóló fordulatot tapasztalnak meg. Gyakran a cursillo által fontos barátságok szövődnek, új közösségek születnek.

A cursillót a katolikus egyház szervezi, a program vezetői világi keresztények, nemcsak vallásos embereknek

szól, hanem mindenkinek, akinek nyitott a szíve és a gondolkodása, aki őszintén keresi az élete értelmét, törekszik a hiteles életre. Magyarországon és a határokon túli magyar lakta területeken van református cursillo is.

A cursillo egy hétvégén zajlik, csütörtökön estétől vasárnap délutánig tart. Utána pedig folytatódik egy felfrissült, megújult életben. A cursillós hétvégéket és más programokat az egyes (római és görög katolikus) egyházmegyék cursillós titkárságai szervezik. A részletesebb információk a következő honlapon találhatóak: www.cursillo.hu

Székely János
Esztergom-Budapesti segédpüspök,
a Magyarországi Cursillo
lelkivezetője

Ifjúsági Találkozó Nyírbátorban

Április 11-én rendezték meg a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Ifjúsági Találkozóját, ezúttal Nyírbátorban. Az egyházmegye fiatalokat megszólító összefogását több mint 30 éven át Debrecenben tartották. A 120 résztvevőt Babály András plébános fogadta a híres és művészeti értékekkel teli minorita templomban, majd a Báthory István Katolikus Gimnáziumban három előadást hallhattak: „Párkapcsolat, szexualitás, házasság” témában. Lévai Ágnes pszichológus a randevúzáshoz és a párválasztáshoz adott egy-két nélkülözhetetlen információt. Dr. Soltész János a nyíregyházi Görögkatolikus Papnevelő Intézet rektora, a Szent Atanáz Hittudományi Főiskola erkölcszociológia tanára a szexualitás helyes és helytelen megéléséről beszélt nyílt őszinteséggel.

A harmadik előadást Reznek Ádám káplán, egyházjoghallgató tartotta. A találkozót lezáró szentmisét Bosák Nándor megyés püspök mutatta be, melyen a zenei szolgálatot a Képmás zenekar látta el.

*Gerhes József
ifjúsági irodavezető*

Nem jó az embernek egyedül lenni?

Napjainkban egyre vitatottabb kérdés a házasság. Mi is a házasság pontosan? Mit nevezhetünk házasságnak? Keresztény emberként nagy könnyebbség, hogy nem kell „kitalálnunk” a házasságot, nem kell népszavazást tartanunk róla, hanem ha esetleg elbizonytalanodunk, van támpont a számunkra. Akár a Szentírást, akár az elmúlt kétezer év szentjeit nézzük, akik házasságban éltek, láthatjuk, hogy ez a legalapvetőbb életközösség. Egy Istentől akart közösség ez, az emberi élet megszentelésére és kiteljesedésére adatott. A keresz-

tény ember ezen „előnye”, hogy van mire visszatekintenie, támaszkodnia, és nem neki kell a házasságot definiálnia, viszont könnyen válhat hátránnyá is. A szertartások és a szavak ugyanis kiüresedhetnek, a hagyomány időszerűtlennek tűnhet. Miközben Krisztus Egyházától támpontokat kapunk, elengedhetetlen tehát, hogy személyessé tegyük azt, amit megörököltünk.

KETTEN – HÁRMASBAN

Miben áll tehát a keresztény ember házassága? Mint tudjuk, nem jó az em-

bernek egyedül lennie (vö. Ter 2,18), és a keresztény házasságban a házasság felek egyre inkább megjelenítik Krisztusnak és az ő Egyházának kapcsolatát (vö. Ef 5,3–33). Eppen ezért a házasság lényegi tulajdonságai az egység és felbonthatatlanság. Ez a szoros és erős kapcsolat a felek és gyermekeik javára szolgál. A házasság tehát egy alap, amelyre az ember – a saját életútjának kiteljesítése mellett – házastársa a feleségének/férjének. Erre az alapra építenek jövőt, örökséget és adják tovább az életet. Szövetség, amelyben nem csak a házasság felek adnak, illetve kapnak egymástól valamit, hanem – ahogy Gyökössy Endre fogalmaz, ketten vannak hármásban. Ezzel el is érkeztünk a keresztény házasság minőségi többletéhez. Ebben a megszentelt életközösségben ugyanis Isten is – ha úgy tetszik – elköteleződik a házasság felek mellett. Szentségi módon áll mellettük, segíti és támogatja őket, a házasság felekén múlik, hogy élnek-e az Istentől kapott segítséggel, elfogadják-e a felőlük nyújtott, segítő kezet.

TRÓNOK HARCA

A keresztény ember, aki Istentől alapozza meg a házasságnak nevezett életszövetségét, földi életében is biztonságot adó alapra talál. Egyre több szentségi házasságban és szentségi házasságot megélt emberrel találkozunk, akiken azt látom, hogy felszabadult életet élnek, ugyanis minden a helyén van. Nem hiba- és problémamentesek, viszont helyén tudják kezelni ezeket. Nem kell, hogy a férj a felesége számára egy istenné váljon (vagy fordítva), aki minden igényét kielégíti, és minden hiányosságát orvosolja. Ugyanígy a gyermekek sem a trónon ülő szülők kiszolgálói, alattvalói. Vagy éppen fordítva: nem uralkodói a szülőknek, akik arra a bizonyos „trónra” ültették őket. Krisztus Király ül a trónon, ő az életük közép- és viszonyítási pontja. Krisztusról pedig tudjuk, hogy nem zsarnok uralkodó, nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem azért, hogy ő szolgáljon másoknak (vö. Mt 20,28). A krisztusi ember házassága tehát tudatos, személyes döntés és elköteleződés, napról napra megújított életszövetség.

*Reznek Ádám káplán
Szent Család Plébánia – Debrecen*

Tízéves jubileumát ünnepelte az Egyházmegyei Gyermeknap

Május 16-án, szombaton került megrendezésre a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Egyházmegyei Gyermeknapja Nagykálló – Harangodon. A rendezvény ebben az esztendőben ünnepelte 10. éves évfordulóját.

Mint minden évben, úgy az idén is színes, változatos és tartalmas programokkal készültünk a Harangodra látogató gyerekek és kísérőik számára. A jó adottságokkal rendelkező, szép természeti környezetben elterülő táborhelyre az egyházmegye 30 településéről mintegy 400 általános iskoláskorú gyermek érkezett. A délelőtti folyamán a sorverseny ügyességi játékein és a nyíregyházi cserkészek akadályversenyén vehettek részt csapatverseny formájában. Délután táncház, kézművesház, máltai játszóház és a cserkészek által vezetett játékok sok élménnyel gazdagították a résztvevőket.

A nap kiemelkedő közösségi élménye volt a Képmás Zenekar Járjuk a tábor című dalához készített koreográfia, melyben a résztvevők együtt játszhatták el a gyermeknapra írt dal történetét.

Bosák Nándor, az egyházmegye püspöke kitüntetésben részesítette a Képmás Zenekarnak az elmúlt tíz évben a nyíregyházi plébánián, a harangodi gyermeknapon és az egyházmegyében a gyermek és ifjúsági pasztoráció területén végzett zenei szolgálatát és munkásságát.

A jubileumi Egyházmegyei Gyermeknap tábora hálaadó szentmisével zárult, amelyet Bosák Nándor megyés püspök mutatott be. A szentmisén a zenei szolgálatot, ahogy azt az elmúlt tíz esztendőben is, a Képmás Zenekar végezte.

A sorversenyen és az akadályversenyen a következő csapatok értek el helyezéseket:

1. helyezett: Gávavencsellő
2. helyezett: Mátészalka
3. helyezett: Rakamaz – Nyírmeggyes
4. helyezett: Kisvárdá
5. helyezett: Fehérgyarmat

Kardos György szervező

Francis Dorff: A rabbi ajándéka

Volt egy híres kolostor, amelyre nagyon nehéz napok szakadtak. Régebben a sok épületet mind megtöltötték a fiatal szerzetesek, és a hatalmas templomban csak úgy zengett az ének, de most teljesen elhagyatott volt. Az emberek nem jöttek ide, hogy az imádságból táplálékot nyerjenek. Csak egy maréknyi szerzetes csoszogott a folyosókon, és nehéz szívvel dicsérte Istent.

A kolostor melletti erdő szélén állt egy kunyhó, amelyet egy öreg rabbi épített. Időről időre eljött ide, hogy böjtöljön és imádkozzék. Soha senki nem beszélt vele, de amikor csak megjelent, a szerzetesek között híre szaladt: „A rabbi az erdőben sétál.” És amíg ott volt, a szerzetesek úgy érezték, hogy imádságos jelenléte erővel tölti el őket.

„Én vagyok a Messiás?”

Egy nap az apát elhatározta, hogy felkeresi a rabbit, és kitarja előtte a szívét. A reggeli szentmise után el is indult az erdőbe. Amikor elérkezett a kunyhóhoz, látta, hogy a rabbi ott áll az ajtóban üdvözlésre tárt karral. Mintha már jó ideje várta volna az apátot. Megölelték egymást, mint két barát, akik régóta nem találkoztak. Aztán megálltak, és csak nézték egymást olyan széles mosollyal, hogy majdnem túlnyúlt az arcukon.

Egy kis idő múltán a rabbi betessékelte az apátot. A szoba közepén egy faasztalon a nyitott Szentírás feküdt. Odaültek egy pillanatra, hogy a könyv jelenlétében legyenek. A rabbi sírva fakadt. Az apát sem tudta tartóztatni a könnyeit, a kezébe rejtette az arcát, és ő is sírni kezdett. Életében először a könnyeivel kitarja a szívét. A két férfi úgy ült ott, mint két elveszett gyermek, zokogásuk betöltötte a kunyhót, nedvesre sirták az asztalt is.

Miután elapadtak a könnyeik és minden ismét csendes lett, a rabbi fölemelte a fejét. „Te és a testvéreid nehéz szívvel szolgáljátok Istent – mondta. – Azért jöttél, hogy tanítást kérjél tőlem. Adok neked tanítást, de csak egyszer ismételheted el.

Miután elmondtad, soha senkinek sem szabad hangozgatnod elmondania.”

A rabbi egyenesen az apát szemébe nézett és így szólt: „A Messiás köztetek van.”

A messiási élet vonzóvá tesz

Egy darabig mindent csönd borított. Aztán megszólalt a rabbi: „Most menned kell.”

Az apát szó nélkül távozott, nem nézett vissza.

Másnap reggel összehívta a szerzeteseket a káptalanterembe. Elmondta nekik, hogy tanítást kapott „a rabbitól, aki az erdőben sétál”, és hogy ezt a tanítást soha senki nem ismételheti el hangosan. Aztán egyenként testvéreire nézett, majd így szólt: „A rabbi azt mondta, hogy egyikünk a Messiás.”

A szerzetesek meglepetten néztek. „Mit jelenthet ez?” – kérdezték egymást. „János testvér a Messiás? Vagy Máté atya? Esetleg Tamás testvér? Én vagyok a Messiás? Mit jelenthet ez?”

Mindnyájan alaposan meg voltak zavarodva a rabbi tanításától. De soha senki nem mondta ki ismét.

Amint múltak a napok, a szerzetesek lassacskán megkülönböztetett tisztelettel kezelték egymást. Valami nemes, szívélyes és barátságos meghittség vette őket körül, amelyet nehéz lenne megfogalmazni, de lehetetlen volt nem észrevenni. Úgy éltek együtt, mint akik végre rátaláltak valamire. De úgy imádkozták együtt a Szentírást, mint akik folyton keresnek valamit. Az alkalmi látogatókat nagyon megfogta a szerzetesek élete. Nemsokára jöttek is közel s távolról az emberek, hogy imádságukból táplálkozzanak, és újra fiatalok kérték, hadd lehessenek a közösség tagjai.

Azokban a napokban a rabbi már nem sétált az erdőben. Kunyhója romokban hevert. De az öreg szerzetesek, akik a rabbi tanítását a szívükben hordták, valahogy mégis úgy érezték, az ő imádságos jelenléte most is erővel tölti el őket.

Öröm-hír Sajtóiroda

Bosák Nándor püspök atyát is kitüntették a megye napján

Ebben az évben Beregdaróc adott ott-hont annak a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei ünnepségnek, amelyen – a hagyomány szerint – Szent Lászlóra és az 1092. május 20-án Szabolcs községben megtartott zsinatra emlékeznek.

Ezen ünnepélyes alkalmon, a megye napján Seszták Oszkár, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnöke kitüntetésekkel adta át azoknak az egyházi és közéleti személyiségeknek, akik sokat tettek a megye felemelkedéséért. A díjazottak sorában Pro Comitatu-díjat kaptak: Bosák Nándor debrecen-nyíregyházi püspök és dr. Bölcskei Gusztáv, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem rektora.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés a szabolcsi zsinatra, mint a törvényhozás történetének nevezetes eseményére, az államiság és az állami törvénykezés korai megnyilvánulására, s a családi élet védelmére tett első intézkedésekre emlékezve, a 2005-ben kelt rendeletével május 20-át Szabolcs-Szatmár-Bereg megye napjává nyilvánította. Azóta a megyei önkormányzat minden évben koszorúzással egybekötött ünnepség keretében hajt fejet Szent László királyunk és a nevezetes történelmi esemény emléke előtt.

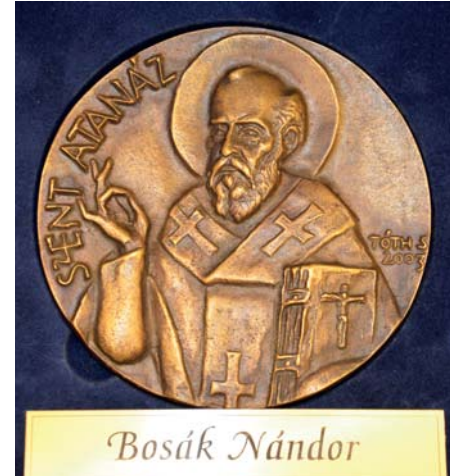
*Forrás: www.kelet.hu
Fotó: Racskó Tibor*

Szent Atanáz-díjat kapott Bosák Nándor megyéspüspök

Bosák Nándor debrecen-nyíregyházi püspök Szent Atanáz díjat kapott a Hajdúdorogi Metropóliától 2015. június 21-én, vasárnap a nyíregyházi Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskolán, az intézmény diplomaosztó ünnepsége keretében. A díjat Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek adta át.

A Szent Atanáz-díjat A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola alapításának 50. évfordulóján, 2000. augusztus 1-jén dr. Keresztes Szilárd, hajdúdorogi püspök, a főiskola nagykancellárja alapította, melyet a mindenkorai nagykancellár – a tanári kar döntése alapján – azon személyeknek ad át, akik oktatóként vagy hallgatóként kiemelkedő teljesítményt nyújtottak és hozzájárultak az intézmény hírnevének öregbítéséhez. Kivételes esetben a tanári kar eltekinthet az oktatói vagy hallgatói jogviszony feltételétől.

Egyházmegyei Sajtóiroda

Bibliamásolók Baktalórántházán

Biblia másolásába kezdett a városunkban működő KÉSZ (Keresztény Értelmiségek Szövetsége) helyi csoportja, egy országos kezdeményezéshez csatlakozva. A kézzel másolt – rajzokkal, iniciálékkal ellátott – „Magyarok Bibliája” ajándékba készül Ferenc pápának, amelyet ez év őszén adnak át neki. A program ökumenikus, több keresztény egyház vesz részt benne, a cél, hogy a „Könyvek Könyvének” minden egyes oldalát más és más személy írja le kézírással, amelyet végül monogramjával lát el.

Városunkban az április 21-én, a Városi Könyvtár olvasótermében elkezdett másoló munka a „Zsoltárok könyve” fejezetre terjed ki, amellyel pünkösdig

kellett elkészülni. Ezután a lemásolt lapok Szegedre kerültek. Ebben a szolgálatban részt vett a helyi polgármester, önkormányzati képviselő(k), plébános, parochusfeleség, akolitus, iskolás gyermekek és még sokan mások. E nemes és felemelő feladat nemcsak a Szentírás, azon belül a Zsoltárok jobb megismerését, értelmezését eredményezte számunkra, hanem olyan lelki élményt, gazdagságot ajándékozott, amely mindenképpen kihat és meghatározza mindennapi küzdelmes életünket, még nagyobb tartást ad keresztényi mivoltunkban a gondjainkat, bajainkat Isten segítségével átértékelni.

Némethné Csubák Éva

Beiktatták a Hajdúdorogi Metropólia vezetőjét

Ünnepi vecsernyét követően beiktatták tisztségébe a Ferenc pápa által megalapított görög katolikus Hajdúdorogi Metropólia vezetőjét, Kocsis Fülöp érsek-metropolitát június 12-én, pénteken Debrecenben.

Az Attila téri görög katolikus székesegyházban tartott vecsernye után

Alberto Bottari de Castello, Magyarország apostoli nunciusa ismertette azt a három latin nyelvű pápai bullát, amelyben Ferenc pápa a Magyarországi Szejtjogú Metropolitai Egyház megalapításáról, a metropolia székhelyéről, illetve a metropolia első érsek-metropolitájának személyéről rendelkezett.

A püspöki beiktatáson részt vettek: Erdő Péter bíboros, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke; Ternyák Csaba egri érsek; Ihor Vozniak lemergi görög katolikus metropolita; Keresztes Szilárd nyugalmazott püspök; Bosák Nándor debrecen-nyíregyházi püspök; Djura Džudžar kőrösi apostoli exarcha; Hlib Lonchyna londoni görög katolikus exarcha; Milan Šašik munkácsi görög katolikus püspök; Udvardy György pécsi püspök; Varga Lajos váci

segédpüspök; Vasile Bizău máramarosi görög katolikus püspök és Orosz Atanáz miskolci görög katolikus püspök és a testvéregyházak több püspöke.

A magyar kormányt Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár, illetve Simicskó István államtitkár képviselte. Jelen volt Debrecen és Hajdúdorog polgármestere is.

A beiktatási folyamat ezt követően, szombaton Miskolcon, illetve Nyíregyházán folytatódott, ahol beiktatták tisztségébe Orosz Atanáz, a miskolci egyházmegye püspökét és a nyíregyházi egyházmegye ideiglenes apostoli kormányzóját. Utóbbi tisztséget addig tölti be, amíg a pápa nem nevezi ki az új püspököt.

Magyar Kurír

Egyházmegyei Karitásznap Mátészalkán

Egyházmegyei Karitásznapot tartottak 2015. június 13-án, szombaton, Mátészalkán a Széchenyi István Katolikus és Német Nemzetiségi Általános Iskolában. Az egyházmegyében működő 50 csoportból 18 fogadta el a meghívást.

A jó hangulatú, családi találkozóan elsőként Mészáros László karitászigazgató megköszönte az egyházmegyei karitás szervezetén belül szolgáló önkéntesek munkáját, valamint beszámolt a karitás elmúlt évi tevékenységéről.

A nap vendége volt Tóth Miklós görög katolikus parochus atya és hittanár, aki „Az Egyház szegényei” címmel két előadást tartott a résztvevőknek. A gondolatai – többek között – arra a kérdésre irányultak, hogy van-e értelme segíteni másokon, amikor az esetek nagy százalékában még egy köszönöm szót sem kap viszonzásul a segítő. A parochus atya példaként az evangéliumi 10 leprás történetet említette:

„Jeruzsálemben ment Szamária és Galilea határa mentén vitt az útja. Amikor az egyik faluba betért, tíz leprás férfi jött vele szembe. Még messze voltak, amikor már megálltak és jó hangosan kérték: „Jézus, Mester! Könyörülj rajtunk!” Rájuk emelte tekintetét, és így szólt hozzájuk: „Menjete és mutassátok meg magatokat a papoknak.” Útköz-

ben megtisztultak. Az egyik, amikor észrevette, hogy meggyógyult, visszament, és emelt hangon dicsőítette az Istent, s arca borulva hálát adott neki. Ez számárai volt. Jézus megkérdezte: „Nem tízen voltak, akik megtisztultak? Hát a kilenc hol maradt?...” (Lk 17, 11-17).

A kérdésre Jézus a válasz, aki ugyanígy átélte a mi szociális elesettségünket. Az egész karitatív szolgálat Óra mutat – tette hozzá Gábor atya –, hiszen tanítása mellett teszünk tanúságot. Ez valószínűleg meg a profán világunkban is, hiszen voltak, és ma is vannak, akik – a szolgálat zászlósaként – a pogány világ előtt is etalonok, mint pl. Kalkuttai Boldog Teréz anyja, Böjte Csaba atya.

„Szegények mindig lesznek veletek” (Jn 12, 8) – Jézus nem egy általános szociális egyenlőséget hirdetett. Vannak, akik anyagilag kényelmesebb életet élnek, de a gazdagságot is lehet jóra fordítani, ugyanakkor a szegénység is válhat áldássá az ember életében.

Ezután kötetlen beszélgetéseken osztották meg egymással a tapasztalataikat a karitásztalálkozók és közben kézműves foglalkozáson is részt vehettek, ehhez a Váci Egyházmegye munkatársai adtak ötleteket.

Mészáros László egyházmegyei karitászigazgató végül díszoklevéllel köszönte meg azon önkéntesek munkáját, akik ugyan nem tagjai a karitás szervezetnek, de évek óta támogatják azt.

Díszoklevelet kaptak: Jóni Gábor, Devera József Bence, Mészáros Imre, Szuhai János és Pintér Zoltánné.

Végül a találkozó résztvevői hálaadás-ként bekapcsolódtak a fatimai engesztelő imaest programjába, amely szentmisével és fáklyás körmenettel zárult.

Öröm-hír Sajtóiroda

Zarándoklat Napkorért

Május 31-én ismét, immár ötödjére indult zarándoklatra Napkor község apraja és nagyja Máriapócsra. A zarándoklathoz csatlakoztak a filiából, Apagyról és még más egyházközségekből is.

méteres szakaszát, hogy a községért, a családokért Szűz Mária előtt imádkozhassanak. Fohászukban megemlékeztek a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyeről is, hiszen 22 évvel ezelőtt ezen a napon alapította meg Szent II. János Pál

pápa az egyházmegyét. Imádkoztak a gyermeknap alkalmából gyermekeikért, és a hősök napja alkalmából azokért, akik életüket adták nemzetünkért.

A nap fényét emelték a falu aprócska és ifjúsági néptáncosai, akik új viseletükben járultak az Istenszülő elé, és kérték az ő áldását.

A gyalogos zarándokokhoz sokan csatlakoztak délután, akik a közös hálaadó szentmisére

érkeztek, hogy imádkozzanak a községért, családokért, jó termésért, kedvező időjárásért.

A szentmisét Szováti Tamás esperes, orosi plébános mutatta be a napkori római és görög katolikus atyákkal együtt. Felemelő érzés volt a kegykép előtt bemutatott szentmise, amelyben elhangzottak a felajánló imádságok, a férfiak által megfogalmazódott fohászok és a cigány testvéreink által vezetett gitáros énekek. Napkor zarándokai, a szentmise végén a májusi litániát énekelve köszöntek el a Szűzanyától, hogy – a mindennapi teendőikhez visszatérve – az ő oltermében végezzék munkájukat.

A processziót nézve, nagyanyáink zarándoklatai jelennek meg szemünk előtt, akik hajdanában szintén ilyen népes sereggel indultak Máriapócsra.

Reméljük és bízunk benne, hogy az elkövetkező években sem lankad Napkor község lelkesedése, és egyre többen vállalkoznak majd erre a szép útra.

Lipők Lászlóné

Fotó: Lipták Róbert

300 ember és köztük nagyon sok gyermek koptatta a Mária-út 16 kilo-

Öröm útja kerékpáros zarándoklat pünkösdi ünnepén

Pócsperiben a római katolikus egyházközség háromnapos rendezvénysorozatot szervezett pünkösdi ünnepére, május 23-a és 25-e között.

Szombaton szentségimádással egybekötött lelki napot tartottak a Filia Községi házban, a záró szentségimádási órát a helyi KOSZISZ Katolikus Általános iskola tanulói és tanárai vezették.

Vasárnap a „Pünkösdi Beat Mise” keretében csendültek fel az egyházi dalok a délelőtti szentmisén. Egy régi baráti társaság tagjai – köztük dr. Veres András püspök atya is – a 80-as években egyházi dalok éneklésébe kezdett, amelyre az akkori plébános, Kassa László atya is felfigyelt, és megkérte a társaságot, hogy zenekari kísérettel beat mise keretében dicsérjék az Urat. Ezt a hagyományt elevenített fel Szenes István atya, aki megkérte a régi tagokat az újraéneklésre.

Délután elindult az Öröm útja kerékpáros zarándoklat a temetőből Nyírbátorba, a Hit éve emlékére a nyírbátori főút mellett felállított keresztet is érintve.

Pünkösdhétfőn – családi nap keretében – egésznapos programok várták az érdeklődőket.

A napot a mezőfényi Fúvós Zenekar koncertje nyitotta meg, majd szentmise következett szintén a zenekar szolgálatával. Aztán interaktív programok várták az érdeklődőket, közben a közösségi ház épületében mozielőadás volt. Délután kezdetét vette a családi Ki mit tud?, és azután a vidám családi vetélkedő, ahol kellemes szórakozásban volt részünk. 16 órától Nagyotmondó Tóbiás címmel a gyulai Dibucz Gyermekszínház előadása következett a napot az Iránytű Klub-Zenekar szabadtéri koncertje zárta.

A nagylelkű adományozóknak köszönhetően a gyerekeknek egész nap ugrálóvár, pattogatott kukorica, vattacukor állt rendelkezésre, illetve finomabb-

nál finomabb falatok várták a kicsiket és a nagyokat egyaránt.

Hálásan köszönjük a nagylelkű felajánlást Tamás György polgármester úrnak, a Községi Önkormányzatnak és az Iránytű Gazdaságfejlesztő Klubnak, akik támogatták a családi nap megrendezését.

Holp Andrea

Felavatták a nyíregyházi társszékes-egyház makettjét

„Láthatóvá”, vagyis tapinthatóvá vált a Nyíregyházi Magyarok Nagyszonyja-társszékesegyház vakok és gyengén látók számára is, Lengyel Tibor szobrászművész jóvoltából. Az általa alkotott bronzmakettet ünnepélyes keretek között 2015. április 15-én, szerdán avatták fel a templom bejárata előtt.

Az alkotás segítségével a vakok és gyengélátók is megismerhetik az egyházi építészet kiemelkedő alkotását, az 1904. augusztus 20-án felszentelt műemlék templomot, amelyről Braille-írással tájékoztató szöveget is olvashatnak.

Lengyel Tibor szobrászművész már korábban elkészítette a makettet, amely most nyert végleges formát Bak Tibor nyíregyházi vállalkozó támogatásával, és kapott helyet Nyíregyháza belvárosában.

Bak Tibor személyesen is kötődik a templomhoz, húsz évvel ezelőtt ott avatták cserkésszé, amely meghatározó élményt jelentett számára. A támogatásával az volt a célja, hogy mindenki számára „láthatóvá” tegye a műemlék templomot, s így élményhez juttassa, gazdagítsa azokat is, akik nem látnak.

Lengyel Tibor szobrászművész korábban a város főterének, a Kossuth

térnek a bronzmakettjét is elkészítette, amely ugyanilyen formában látható, tapintható és olvasható a főtéren. Az eseményen Tóth László, a társszékesegyház plébánosa és dr. Kovács Ferenc, Nyíregyháza polgármestere mondott köszöntőbeszédet.

Közreműködött a Szent Imre Gimnázium énekkara.

Sajtóiroda Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Meglátogatták egymást az egyházközségek

Pünkösddvasárnap, május 24-én érkeztek meg a csíksomlyói búcsúról – Pankotai József demecseri plébános vezetésével – a bősörményi és a demecseri zarándokok. Este egy üdítő koncert várta őket a balmazújvárosi római katolikus templomban, majd agapén, kötetlen beszélgetésen erősítették közösségüket. Másnap, pünkösdhétfőn közös kiránduláson, majd szentmisén vettek részt Hortobágyon. A szentmisét

Szentes József nyugalmazott plébános, Pankotai József demecseri plébános, valamint Kocsis Gábor balmazújvárosi plébános mutatták be.

A találkozásnak folytatása lett, hiszen egy másik alkalommal a demecseri egyházközség volt a házigazda, amikor a lelki töltekezés után bemutathatták vendégszeretetüket a balmazújvárosi és a hajdúböszörményi híveknek.

Kocsis Gábor plébános

Megújult a hajdúböszörményi Szent István-templom, amelyet Bosák Nándor megyés püspök május 9-én ünnepi szentmise keretében áldott meg.

A templomot 1861 és 1863 között – Grieger István balmazújvárosi építész terve alapján – építették, s azt 1863. december 20-án Szent István király tiszteletére felszentelték. Az egy manuálos, 8 regiszteres orgonát Kobza Ágoston egri mester készítette 1865-ben. Hajdúböszörmény 1861 óta önálló plébánia. Első plébánosa Kolmer József volt. A templomot utoljára Szenes József plébános renováltatta 1994-ben, akkor az alapot erősítették meg és a tornyot felújították.

Fegyveres Andrea

Helyére került a Nagykállói Római Katolikus Templom toronysisakja

2015. május 29-én, megújult állapotban helyére emelték a nagykállói római katolikus templom toronysisakját.

Nagykálló városa ezen a napon tartotta a Hőseink Fesztiválja ünnepét, ennek keretében történt meg a toronysisak visszahelyezése. A nem mindennapi alkalmon Ruszki Gábor, a település plébánosa az ünnepségen fogadta Juhász Zoltánt, Nagykálló polgármesterét és Simon Miklóst, a térség országgyűlési képviselőjét is. A toronysisakot Horváth János kanonok, a nagykállói kerület eszperese áldotta meg.

A felújítási munkálatokat a MEGA-BAU 2003 Kft. végezte.

Öröm-hír Sajtóiroda

ÚJ TORNACSARNOK ÉPÜL A KISVÁRDAI SZENT LÁSZLÓ KATOLIKUS KÖZÉPISKOLÁBAN

2015. június 12-én, pénteken rakták le iskolánk és a Kisvárdai Kézilabda Club együttműködésében épülő új tornacsarnok alapkövét. Az ünnepségen részt vett Dr. Seszták Miklós nemzeti fejlesztési miniszter és Dr. Kocsis Máté, a Magyar

Kézilabda Szövetség elnöke is. A költségek jelentősebb részét a Bige Holding cégcsoport által felajánlott társasági nyereségadó (TAO) támogatás adja, az egyházi önerő pedig 150 millió forint.

A bruttó 600 milliós beruházás magában foglalja a 35×50 méteres küzdőtérrel tervezett csarnokot, körben egy rekortán futópályát, két műanyag kültéri kézi- és egy kosárlabdapályát, valamint a 23 eszközt magában foglaló kültéri kondipark létrehozását is.

Majorné Beáta, Szent László Középkiskola

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye konzorciumban az Esztergom-Budapesti Egyházmegyével és a Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési

Intézzel TÁMOP-3.1.17-15-2015-0010-es számú pályázatot nyertek.

A nyertes fenntartói pályázat nyitó megbeszélését 2015. május 19-én tartották a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Püspöki Hivatalában, amelyen Molnár Katalin, az Egyházmegyei Katolikus Iskolák Felügyeletének főigazgatója, projektmenedzser tájékoztatta az iskolák vezetőit, képviselőit a projekt feladatairól.

A konzorciumban (KPSZTI, Esztergom-Budapesti Egyházmegye, Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye) megnyert 136.393 Ft pályázatból az egyházmegyénk 43.846.975 Ft támogatást kapott.

Öröm-hír Sajtóiroda

„Bodzavirág” versmondó és rajzversenyen Nyíregyházán 84 versenyzővel

2015. április 23-án immár negyedik alkalommal rendezte meg a Szent Imre Katolikus Gimnázium, Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Alapfokú Művészeti Iskola „Bodzavirág” versmondó versenyét. A versenyt négy évvel ezelőtt álmodta meg Tóthné Kolocsán Ildikó tanítónő, aki akkor még iskolai, később városi, idén pedig már megyei szinten szervezte a megmérettetést a többi lelkes „szentimrés” tanító nénivel. Pregelzer Fruzsina színművésznő, Finy Petra és Weinrauch Katalin költőnők után ebben az évben Kiss Ottó József Attila-díjas költő volt a zsűri díszvendége, akik örömmel jöttek, és megelégedve, élményekkel gazdagon, Nyíregyházát és a Szent Imrét is a szívükbe zárva távoztak városunkból.

Mást és másképp

A Debreceni Szent László Katolikus Szakkollégium 2014. május 5-e óta regisztrált Tehetségpont.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma megbízásából, az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet és az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által meghirdetett, „A felsőoktatásban működő szakkollégiumok támogatása” című, NTP-SZKOLL-14 kódjelű pályázati felhívásra benyújtott, NTP-SZKOLL-14-0032 pályázati azonosítón nyilvántartásba vett „MÁST ÉS MÁSKÉPP” Tehetséggondozó Program című pályázatunk – az oktatásért felelős miniszter döntése alapján – 1 200 000 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült.

A MÁST ÉS MÁSKÉPP Tehetséggondozó Program célja a Debreceni Egyetem

Elképzeléseink szerint ma élő költők versei közül vártunk szavakat. A mintegy 84 versenyző négy korcsoportban mérte össze tehetségét.

Ezeket az izgalmas délutánokat igyekszünk mindig nagyon családiásra tervezni, hogy a gyerekek, szüleik és a felkészítő tanárok is otthonosan érezzék magukat. A versenyt

a gimnázium épületének dísztermében megnyitóünnepséggel kezdtük, melyen – hagyományosan – iskolánk énekkarának előadásában Balázs Árpád: Bodzavirág című műve is felcsendült. Ezután évfolyamonként került sor a megmérettetésekre. A szakértő zsűri nehéz döntéshozatalának idejére, vendégeinket alkalmi játszótérünkbe, kézműves foglalkozásokra invitáltuk. Mindenkit bodzás finomságokkal kínáltunk. A friss bodza illatát árasztó folyosóinkon idén a szintén megyei „Bodzavirág” rajzversenyünk több száz alkotását tekinthették meg a szavatók és kísérőik.

A nyertesek névsora a dnyem.hu oldalon megtekinthető.

Tóthné Kertes Anna tanítónő

tehetséges, jó tanulmányi eredményű és mély általános érdeklődésű hallgatóinak segítése az eredményes tanulásban és a tudományos kutatómunkában. Specialitása az interdiszciplináris szemlélet. Saját szakmai program kidolgozásával olyan tehetséggondozó program működtetése a célunk, amely elősegíti a tehetséges diákok megtalálását, tehetségük kibontakoztatását, fejlesztését.

Fontos feladatunk a társadalmi hátrányokkal küzdő diákok esélyeinek ki egyenlítésére irányuló oktatási tevékenység kialakítása, a társadalmi problémákra érzékeny, szakmailag igényes értelmiség nevelése. A Szakkollégium a tehetséges hallgatókat az egyetemre történő felvételtől egészen a végzésig támogatja, segíti a BSc/BA-ból az MSc/MA képzésbe való előrelépésüket, valamint igyekszik a legjobbakat PhD-képzésbe juttatni.

*Molnár Katalin
szakmai koordinátor*

Emlékművet állítottak az örmény népirtás 100. évfordulóján a debreceni Szent István-templom kertjében

Örmény tufakőből készült, a 100 évvel ezelőtti örmény népirtás, az örmény genocídium borzalmaira emlékeztető kőkeresztet állítottak fel a debreceni Szent István-templom kertjében. Az emlékművet 2015. április 19-én dr. Krakomperger Zoltán, a Szent István-templom plébánosa áldotta meg, majd Varga Félix, a Magyarországi Örmény Apostoli Egyház lelkésze halotti liturgiát mutatott be.

A kőkereszt megáldásának ünnepe szeptemisével kezdődött. Krakomperger Zoltán plébános homíliájában kiemelte, az első keresztény nemzet lemészárlásáról való megemlékezés felkelti bennünk a húsvéti hitet, amelyben a Feltámadt Krisztusba vetett reménnyel emlékezünk a 100 évvel ezelőtti mészárlásra.

A plébános hangsúlyozta, kötelező,

hogy emlékezzünk, mert ahol nem él tovább az emlékezet, ott a gonosz továbbra is nyitva hagyja a sebet. Elrejtetni vagy tagadni a rosszat olyan, mintha hagynánk, hogy a seb továbbra is vérezzen anélkül, hogy orvosolnánk.

Majd a plébános párhuzamot vont az örmény és a magyar nép között. Krisztus után 301-ben III. Trdat örmény uralkodó mély Krisztusba vetett hitének köszönhetően – a világon elsőként – az egész népe keresztény hitre tért. Mellette ott állt a szellemi, lelki fejedelemeként Világosító Szent Gergely püspök, akinek köszönhetően tért meg a király. Magyarország katolicizálása hasonlóképpen történt. Szent István király elvezette eleinket a Krisztusi hit világosságára.

Az emlékmű megáldása után dr. Komolay Szabolcs, Debrecen alpol-

gármestere gondolataiban kiemelte, a 20. század nem éppen a dicsőséges napokról írta be magát a történelembe. A két világháború kiváltó okára van magyarázat, de arra a borzalomra, ami 100 évvel ezelőtt történt az örmény nemzet életében, arra nincs. 1915. április 24-én az örmény értelmiség letartóztatásával indult meg az a folyamat, amelynek következtében hét esztendő alatt Anatólia és Kilikia 2,5 milliós lakosságának több mint a felét elpusztították pusztán azért, mert örményeknek és keresztényeknek vallották magukat. A világ sem akkor, sem most nem vesz tudomást igazán az örmények akkori hősies ellenállásáról. (Erről szól Van városának vagy a Musza Dag védőinek hősies ellenállásáról szóló történet.)

Az ünnepélyes emlékműmegáldáson részt vett Avaneszián Alex, az Országos Örmény Önkormányzat elnökhelyettese és dr. Peltekian Aram Abrahamné, a Debreceni Örmény Nemzetiségi Önkormányzat elnöke is.

Az eseményen közreműködött Juhász Árpád előadóművész, valamint Rosana Grebenscsikova és a Komitasz kvartett.

Öröm-hír Sajtóiroda

Autista gyermekeket áldott meg a nyírbátori plébános

A nyírbátori Éltés Mátyás Általános Iskola autista tanulóit áldotta meg Babály András atya május 7-én a nyírbátori minorita templomban.

Kovácsné Csabai Márta és Kovács Róbert, az iskola gyógypedagógusai és

tanulók kérték, hogy áldja meg őket nagy utazásuk előtt. Úgy döntöttek, hogy az alapos felkészülés után, bízva Istenben és munkájukban, elutaznak Németországba a Comenius pályázati támogatás segítségével, és meglátogatják a projekt egyik partneriskoláját. A kétéves projektjük témája: az autizmussal élő gyermekek problémás viselkedésének kezelése volt.

A gyertyagyújtás és a megáldás után András atya vendégül látta a gyermekeket és tanáraikat. Teázás közben az autizmussal élő gyermekek elmondták „Már úgy várjuk május 11-én a 8 óra 55 percet, mert akkor fogunk felszállni a repülővel Köln felé!”. A pszichológus végzettségű plébános beszélgetett a gyermekekkel, akik a rövid és egyszerű kérdésekre ügyesen válaszoltak.

Öröm-hír Sajtóiroda

HÁLADÓ ZARÁNDOKLAT A LOURDES-I SZÜZANYÁHOZ A JUBILEUM ÉVÉBEN

IDŐPONT: 2015. október 1–október 8. Az utazással együtt 8 nap, 7 éjszaka

LELKIVEZETŐ: Dr. Krakomperger Zoltán plébános

Utazás autóbusszal, buszon alvás nélkül.

RÉSZVÉTELI DÍJ: iránypár: 60 000 Ft és 250 Euro, minimum 35 utas esetén

A részvételi díj tartalmazza az autóbussz költségét, 7 éjszakai szállást, 7 reggelit, valamint négy vacsorát és 3 ebédet a Lourdes-i Cité Saint Pierre-ben.

BIZTOSÍTÁS: egyénileg intézendő és kötelező

Információ kérhető a következő címen: Kakas Edit 30/689 9901; Havas Lászlóné Gyöngyi 30/66 44 052; e-mail-cím: lourdes.debrecen@gmail.com

Jelentkezési határidő: 2015. július 30. Az autóbusszal a helyfoglalás a jelentkezés sorrendjében.

2017-től már csak 5 éves osztatlan képzés indul

A kétéves hittanár–nevelőtanár mesterszak nem csak a pedagógusok számára jelent továbbképzési lehetőséget, hanem a papok számára is. A teológiát végzett papok ebben a képzési formában pedagógus diplomát szerezhetnek két év alatt, hiszen nekik nincs szükségük 50 kredites alapozó képzésre, mint a pedagógusoknak, és a mesterszak teológiai tantárgyai alól is felmentést kaphatnak. Ez a lehetőség viszont számukra is csak 2016 őszéig áll fenn!

KATOLIKUS HIT- ÉS ERKÖLCSOKTATÓ SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉS EGERBEN ÉS NYÍREGYHÁZÁN

EGERBEN

Az Egri Hittudományi Főiskola Katolikus hit- és erkölcsoktató szakirányú akkreditált továbbképzést indít. A képzés 2 féléves, 60 kredites és 200 órás tartalmú. Költségtérítés: 80.000 Ft/félév. A képzés eredményes elvégzése után a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye az **abszolvenseknek** (azoknak, akik sikeres vizsgát tesznek) megtéríti a tandíjat.

– Az oktatás levelező formában, félévente 7 pénteki/szombati napon történik. A katolikus hit- és erkölcsoktató szakirányú továbbképzést elvégzők egyben a kötelező pedagógus, továbbképzést is teljesítik.

– A szakirányú továbbképzés elvégzésével megszerzett oklevél – amennyiben hozzá a helyi püspök megbízása járul – feljogosít a közoktatásban a 2013/14-es tanévtől kezdődően felmenő rendszerben bevezetett Hit- és erkölcs-tan c. tárgy oktatására.

– Jelentkezési feltétel: bármilyen pedagógus diploma és plébánosi ajánlás. A jelentkezési lap letölthető az intézmény honlapjáról (www.eghf.hu). **Jelentkezési határidő: 2015. július 31. NYÍREGYHÁZÁN**

Nyíregyházán a **Szent Atanáz Görög Katolikus Hittudományi Főiskola** a pedagógus végzettséggel rendelkező, a katolikus és állami iskolákban már jelen lévő tanárok olyan jellegű továbbképzését kínálja, amely mind az egyházi, mind pedig az állami követelményrendszerben alkalmassá teszi őket a hitoktatás feladatának szakszerű elvégzésére. A már diplomával rendelkezők a kétéves hittanár–nevelőtanár mesterszak elvégzésével juthatnak megfelelő képesítéshez. Fontos azonban, hogy mindazok, akik első diplomájukat nem teológiából szerezték, csak úgy jelentkezhetnek a hittanár–nevelőtanár mesterszakra, ha előtte elvégeznék egy 50 kredites részismereti képzést, ami gyakorlatilag a teológiai alapismeretek elsajátításából

áll. Szintén nagyon fontos, hogy – a hatályos törvények értelmében – a kétéves hittanár–nevelőtanár mesterszak 2016-ban indítható utoljára.

Tehát azok a pedagógusok, akiket a hitoktatásban alkalmazni szeretnének, a leggyorsabban úgy juthatnak megfelelő képesítéshez, ha 2016 júniusáig megszerzik a szükséges 50 kreditet, majd 2016 szeptemberétől kezdve – levelező tagozaton – elvégzik a hittanár–nevelőtanár mesterszakot. Aki most nem él ezzel a lehetőséggel, már csak az ötéves osztatlan képzést kezdheti el 2017-ben!

Segítséget szeretnének nyújtani az 50 kredit megszerzésében is, ezért – a korábbi gyakorlattól eltérően – nyolctíz jelentkező esetében 2015/2016-os tanévben, szeptemberben képzésként is indítják (levelező rendszerben) az 50 kredites részismereti képzést.

A képzés költségeihez fontos tudni-való, hogy – a hatályos jogszabályok értelmében – részismereti képzés csak önköltségi formában indítható. A kétéves hittanár–nevelőtanár mesterszak elvégezhető állami finanszírozásban is, de az mindig a jelentkező finanszírozási státuszától függ (vagyis, van-e még államilag finanszírozott féléve?). A főiskolán mind a részismereti képzés, mind pedig a mesterszak önköltséges tandíja 50.000 Ft/félév. A képzés eredményes elvégzése után a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye az **abszolvenseknek** megtéríti a tandíjat.

A jelentkezési lap letölthető az intézmény honlapjáról (www.atanaz.hu).

Öröm-hír Sajtóiroda

IMPRESSZUM

Kiadja: a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Felelős kiadó: Felföldi László püspöki helynök

Főszerkesztő: Kovács Ágnes

Öröm-Hír Szerkesztőség:

4024 Debrecen, Varga u. 4.

Telefon: 06-52-530-451,

06-30-240-1482

E-mail: sajtoiroda@dneyem.hu

Fotó: Kovács Ágnes, Hlács Tünde

Nyomda: Rexpo Kft.,

felelős vezető: Rác János

A címdal: Hapák József

Kántorképző tanfolyam indul 2015 szeptemberétől

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye szervezésében kántorképző tanfolyam indul 2015. szeptember 5-től. A négyéves időtartamú képzés minden hónap első és harmadik szombatján 8.00–14.00-ig tart majd a debreceni Szent Anna-székesegyház 7 sz. hittantermében. A következő kurzus 4 év múlva, tehát 2019-ben indul ismét.

Jelentkezési feltételek:

– A jelentkezőknek előképzés nem szükséges. Meghallgatás a képzés első alkalmán (2015. szeptember 5.) lesz, ahol egy szabadon választott gregorián

vagy népének tételt kell elénekelni vagy hangszeren előadni. A hangszeres előadás nem kötelező.

– A képzést eredményesen befejező hallgatók kántori oklevelet kapnak, amely kántori alapképzésnek számít.

– A képzés díja: 25 000 Ft/félév

Jelentkezni a következő elérhető-ségen lehet:

Dobos Mihály vezető tanár

Tel.: +36-30/869-1825

e-mail: dobosmisi@hotmail.com

Öröm-hír Sajtóiroda

EMLÉKÉV

Isten dicsőségére 1715–2015
Egyházmegyei búcsú
Debrecenben – 2015. július 26.

Az ideai egyházmegyei búcsú a katolikus tanúságtétel ünnepi lehetősége. Abban a városban jelenünk meg tömegként, ahol hosszú ideig nem élhetett egyetlen katolikus ember sem. Csáky Imre, váradi püspök, bíboros olyan templomot építtetett ide, amely – Szent II. János Pál 1991. augusztus 18-i kiengesztelő látogatása, majd egyházmegyealapítása után – székesegyházzá válhatott. Elértük azt, hogy Csáky Imrének szobrot állíthatunk Debrecenben a Város támogatásával!

Szeretnénk, ha ünnepi együttlétünk méltó hálaadás lenne a Történelem Urá-

nak, és megmutatná fiatal egyházmegyéink életterejét! Ezen a búcsú-ünnepen az elszakadt területek és felekezetek püspök-vendégeinek jelenléte a Krisztusban teljesülő egységet kívánja kifejezni. Ezért szeretettel hívunk minden plébániai közösséget, hogy igazi zárándok-lelkülettel, minél többen vegyenek részt ezen a rendkívüli, egyháztörténelmi jelentőségű eseményen!

A búcsú zavartalan lebonyolítása érdekében tisztelettel kérem az alábbi tájékoztatót tanulmányozni és ismertetni mindazokkal, akik jelenlétükkel készek tanúságot tenni katolikus hitünkéről.

EGYHÁZTÖRTÉNELMI JELENTŐSÉGŰ ESEMÉNY

A BÚCSÚ PROGRAMJA:

8.00–10.00: Gyülekező program – énekgyakorlás, rózsafüzér imádkozása, információk stb. Gyónásra a Svetits Intézet udvarán biztosítunk lehetőséget.

10.00: Ünnepi búcsúi szentmise a lezárt Szent Anna utcán. Az oltár a székesegyház előtt lesz felállítva. Főcelebráns és szónok: Böcskei László, nagyváradi megyés püspök lesz.

Koncelebrálnak: a szomszédos egyházmegyéik püspökei és a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye papjai.

(Mintegy ezer ülőhelyet és ötezer állóhelyet biztosítunk az egyházmegyékből érkező hívek számára. Lehetőleg fél tízig mindenki foglalja el a helyét. A tájékozódást hivatásos és önkéntes rendezők segítik.)

A szentmisét a Duna TV, a Kossuth és a Katolikus Rádió egyenes adásban közvetíti.

Kb. 11.30–12.00: A szentmise végén Csáky Imre bronzszobrának megáldása. A szobor E. Lakatos Aranka alkotása. A szoboravató beszédet dr. Bábel Balázs kálvini érsek tartja.

12.00–18.00: A Déri Múzeumban ezen a napon a búcsú résztvevői jelképes összegű (max. 250 Ft) belépőjegygel megtekinthetik Munkácsy Mihály Krisztustrilógiáját, 13 és 14 órai kezdettel bibliai fényjáték kíséretében is, valamint a Várak kincsei Debrecenben c. emlékévi, egyházművészeti kiállítást.

• 15.00–20.00: a Nagyerdő központi parkjába, a Békás-tó környékére várjuk az egyházmegye és a város családait. Igazi búcsús hangulatú programok, változatos műsorok mellett étkezési és vásárlási lehetőség is lesz. A délutáni programok zárásaként a debreceni kezdeményezésű gyimesfelsőlaki iskola diákjai adnak műsort, majd az iskola alapítója, Berszán Lajos atya szól a jelenlévőkhöz, és – a Szent Anna-ünnephez kapcsolódva – megáldja a családok nemzedékeit.

• 20.00: Legyetek jók, ha tudtok! – a Néri Szent Fülöpről szóló közkezdvelt film színpadi változatát a budaörsi Latinovits Színház vendégjátékában tekinthetjük meg a Nagyerdei Szabadtéri Színpadon. A színházi előadásra korlátozott számban ingyenes jegyek igényelhetők a debreceni plébániákon és a püspökségen.

Minden helyszínen folyamatosan tájékoztatjuk a búcsú résztvevőit. Kérjük a debreceni híveket, jó házigazdaként segítsék a távolabbról érkezőket, hogy testvéri együttlétünk Isten dicsőségét hirdesse.

HASZNOS INFORMÁCIÓK:

A szentmise körülményeit a tömegrendezvények előírásai szerint biztosítjuk. Egészségügyi szolgálat több helyen rendelkezésre áll.

• Esőkabátot, ernyőt, kisszéket ajánlatos hozni.

A lezárt területen csak egyházi könyv-, kegytárgy- és mézeskalács – árusítás lesz. Alkalmi kedvezménnyel megvásárolható a székesegyház bemutatkozó album és az emlékévre megjelenő könyv.

• Ivóvíz több helyen vételezhető. A területen található élelmiszerbolt nyitva tart.

• Autóbuszokkal, gépkocsikkal a Szent Anna utca lezárt szakasza minden irányból megközelíthető, azonban a buszok parkolására a Kassai úti Főnix-csarnok parkolóját tudjuk felajánlani. Ezért javasoljuk, hogy a busszal érkező zárándokok a Szent Anna–Sumen utca sarkon szálljanak le, majd a busz a Főnix-csarnok parkolójában tartózkodjon. A személygépkocsi vasárnap a városban, így a közeli utcákban is – a szabályokat betartva – ingyen parkolhatnak. A szentmise után a további programokhoz igazodva kell a közlekedést megoldani.

• A Szent Anna utca 14 óráig lesz lezárva.

Mindent megteszünk azért, hogy ez a búcsú mindenkinek maradandó élményt, lelki feltöltődést adjon. Kérünk mindenkit, ünnepeljen velünk ezen a szép napon!

Mutassuk meg fiatal egyházmegyéink életterejét!

Társak vagyunk!

AMIRŐL BESZÉLGETÜNK

OKTATÁS • GENDER • HIT ÉS TUDOMÁNY
SPORT • TEREMTÉSVÉDELEM • KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT
MENTÁLHIGIÉNÉ ÉS SZENVEDÉLYBETEGSÉGEK
CIGÁNYPASZTORÁCIÓ

AKIK A NAGYSZÍNPADON VÁRNAK

CSÓKAY ANDRÁS • TÓTH VERA
PAPP MIKLÓS ATYA

MAGYAR SZABLYAVÍVÓ EGYESÜLET
DEBRECENI HELYŐRSÉGI ZENEKAR
FACE TEAM AKROBATIKUS SPORTSZÍNHÁZ
...ÉS MÉG SOKAN MÁSONK

AKIKKEL TALÁLKOZHATSZ

OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK • SZERZETESEK • KARITÁSZ • SEGÍTŐ
SZAKEMBEREK • TANÁROK • PROFESSZOROK • IGAZGATÓK

AMIRE SZÁMÍTHATSZ

KEREKASZTAL-BESZÉLGETÉSEK • **GYERMEK- ÉS**
IFJÚSÁGI PROGRAMOK • KONCERTEK

**OKTATÁSBAN
ÉS NEVELÉSBEN
„TANULJATOK
TŐLEM...”
(Mt 11,29)**

DEBRECEN
KOSSUTH TÉR
2015. szeptember 12.

KATOLIKUS
ÚJJÁSZÜLETÉS
DEBRECEN

Egyházi fővédnök: DR. ERDŐ PÉTER bíboros, prímás,
esztergom-budapesti érsek
Civil védnök: DR. PAPP LÁSZLÓ Debrecen megyei jogú
város polgármestere

További részletek és információ,
folyamatosan frissülő tartalom:
www.kattars.hu
www.facebook.com/katolikustarsadalminapok